

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-45-17

Druk nr 1581
Warszawa, 24 maja 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o kosztach komorniczych z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o kosztach komorniczych¹⁾

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa wysokość kosztów komorniczych oraz zasady ich ponoszenia i tryb postępowania w sprawach dotyczących tych kosztów.

Art. 2. Koszty komornicze obejmują wydatki komornika sądowego, zwanego dalej „komornikiem”, w toku postępowania oraz opłaty komornicze.

Art. 3. Opłaty komornicze obejmują opłaty egzekucyjne oraz opłaty za przeprowadzenie innego postępowania albo za dokonanie innych czynności.

Art. 4. Komornik pobiera lub ściąga opłaty komornicze tylko w przypadkach określonych w ustawie.

Art. 5. 1. W postanowieniu w przedmiocie kosztów komorniczych komornik oznacza ich wysokość z rozbiem na opłaty i poszczególne rodzaje wydatków, wskazuje, do jakiej wysokości i przez kogo zostały uiszczone, a w razie konieczności wskazuje osobę, którą one obciążają. W postanowieniu o pobraniu kosztów komorniczych zawiera się wezwanie strony, aby uiściła należne koszty w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia pod rygorem wszczęcia egzekucji.

2. Uzasadnienie postanowienia zawiera szczegółowe wyliczenie powstałych kosztów komorniczych wraz z dokładnym określeniem sposobu ich obliczenia, określenie czynności lub zdarzeń stanowiących podstawę ich ustalenia oraz wskazanie podstawy prawnej.

Art. 6. Prawomocne postanowienie w przedmiocie kosztów komorniczych należnych komornikowi podlega wykonaniu bez zaopatrywania go w klauzulę wykonalności. Za egzekucję kosztów komorniczych nie pobiera się opłaty egzekucyjnej.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

DZIAŁ II

Wydatki komornika

Art. 7. Komornikowi przysługuje zwrot niezbędnych wydatków poniesionych w toku postępowania albo w trakcie innych czynności wyłącznie w zakresie określonym ustawą.

Art. 8. Wydatkami są:

- 1) należności biegłych i tłumaczy, o których mowa w art. 13;
- 2) koszty ogłoszeń;
- 3) koszty transportu specjalistycznego;
- 4) koszty przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą komornika;
- 5) należności osób powołanych na podstawie odrębnych przepisów do udziału w czynnościach;
- 6) koszty uzyskiwania dokumentów lub informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania w sprawie;
- 7) koszty doręczenia korespondencji z wyjątkiem kosztów doręczenia stronom zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, postępowania zabezpieczającego lub postępowania o wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym;
- 8) koszty działania komornika poza rewirem komorniczym, o których mowa w art. 10;
- 9) koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych przekazem pocztowym lub za granicę;
- 10) koszty potrzebne na pokrycie opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis w księdze wieczystej.

Art. 9. 1. Jeżeli czynność komornika powoduje wydatki, o których mowa w art. 8, komornik uzależnia dokonanie tej czynności od uiszczenia zaliczki przez stronę, która wnosi o dokonanie czynności.

2. Zaliczkę na koszty doręczenia korespondencji uiszcza wierzyciel lub wnioskodawca i nie może ona przekroczyć 60 złotych w sprawie.

3. W wezwaniu do uiszczenia zaliczki komornik wskazuje stronę obowiązującą do uiszczenia zaliczki, wysokość tej zaliczki, termin jej uiszczenia, czynność powodującą wydatki, które mają być pokryte z tej zaliczki, oraz poucza stronę wezwaną o skutkach niewykonania wezwania.

4. Termin uiszczenia zaliczki nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli strona ma miejsce zamieszkania albo siedzibę za granicą, termin ten nie może być krótszy niż miesiąc.

5. Jeżeli zaliczka nie wystarcza na pokrycie wydatków, wydatki ponosi tymczasowo komornik. W takim przypadku komornik może wydać postanowienie o pobraniu brakującej zaliczki od strony, która żądała czynności powodującej wydatki, albo ściągnąć od dłużnika kwotę odpowiadającą wysokości wydatków, które nie zostały pokryte z zaliczki. Ściągnięcie tej kwoty od dłużnika nie wymaga wydania postanowienia.

6. Jeżeli egzekucja okaże się w całości lub w części bezskuteczna, komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela kwoty odpowiadającej wysokości wydatków, które nie zostały pokryte z uiszczonych przez niego zaliczek ani z wyegzekwowanej części świadczenia i co do których nie wydano postanowienia o pobraniu brakującej zaliczki.

Art. 10. Jeżeli komornik wybrany przez wierzyciela podejmuje czynności poza rewirem komorniczym, wydatki w postaci diet przysługujących komornikowi oraz osobom zatrudnionym w kancelarii komornika i uczestniczącym w tych czynnościach, kosztów przejazdów i noclegów komornika i tych osób oraz kosztów transportu specjalistycznego obciążają wierzyciela, nawet w razie przysługującego mu zwolnienia od kosztów komorniczych. Wydatków tych nie wlicza się do kosztów obciążających dłużnika. Wierzyciel może też wyrazić zgodę na obciążenie go innymi wydatkami.

Art. 11. 1. Czynność, w związku z którą komornik zażądał zaliczki na pokrycie wydatków, podejmuje się nie później niż w terminie 7 dni od dnia uiszczenia zaliczki.

2. Uiszczoną zaliczkę przeznacza się wyłącznie na pokrycie wydatków, na poczet których została uiszczona. Przeznaczenie zaliczki na pokrycie innych wydatków może nastąpić wyłącznie za zgodą strony, która ją uiściła.

Art. 12. 1. Przyznanie należności stanowiącej wydatki, o których mowa w art. 8 pkt 1–3 i 5, wymaga wydania postanowienia. W postanowieniu komornik wskazuje podmiot uprawniony do otrzymania należności, jej wysokość, a jeżeli należność ta jest finansowana z zaliczki, także zaliczkę, z której należność jest pokrywana.

2. Postanowienie o przyznaniu należności komornik wydaje na wniosek podmiotu uprawnionego do jej otrzymania. Złożenie faktury lub rachunku jest równoznaczne ze złożeniem wniosku. Wniosek składa się w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności

uzasadniającej przyznanie należności pod rygorem wygaśnięcia prawa do przyznania należności, o czym komornik poucza osobę uprawnioną.

3. Komornik wydaje postanowienie w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 13. Biegłemu i tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych do wydania opinii lub dokonania tłumaczenia. Do należności tych stosuje się odpowiednio przepisy tytułu III działu 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623 oraz z 2017 r. poz. 85), przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 89 ust. 5 tej ustawy oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U z 2016 r. poz. 1222 i 1579).

Art. 14. Ustalając wysokość należności z tytułu wydatków, o których mowa w art. 8 pkt 2 i 3, komornik uwzględnia wynagrodzenie oraz celowe i niezbędne wydatki wskazane na rachunku lub fakturze złożonych przez podmiot uprawniony do otrzymania należności.

Art. 15. 1. Ustalając wysokość należności przysługujących osobom, o których mowa w art. 8 pkt 5, komornik bierze pod uwagę wymagane kwalifikacje, nakład pracy potrzebny do dokonania czynności oraz wysokość celowych i niezbędnych wydatków wskazanych na złożonych rachunku lub fakturze.

2. Należności przysługujące kuratorowi ustanowionemu przez sąd przyznaje komornik. Pobraną od wierzyciela zaliczkę na poczet należności kuratora sąd, który go ustanowił, niezwłocznie przekazuje komornikowi. Do należności kuratora stosuje się odpowiednio przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Art. 16. 1. Podmiotom, które przedstawiły dokument na żądanie komornika, przysługuje zwrot udokumentowanych wydatków.

2. Komornik określa wysokość zwrotu wydatków na podstawie przedłożonych faktury lub rachunku, mając na względzie nakład pracy niezbędny do przedstawienia dokumentu, chyba że wysokość należności z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów.

3. Za udzielenie informacji przez organy administracji publicznej, organy wykonujące zadania z zakresu administracji publicznej, organy podatkowe, urzędy skarbowe, organy rentowe, banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, przedsiębiorstwa maklerskie, organy spółdzielni mieszkaniowych, zarządy wspólnot mieszkaniowych, inne podmioty zarządzające mieszkaniami i lokalami użytkowymi, jak również inne instytucje, dotyczących

stanu majątkowego dłużnika, danych adresowych oraz innych informacji umożliwiających identyfikację składników jego majątku w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego toku postępowania, przysługuje wynagrodzenie. Komornik uiszcza należność z tego tytułu po udzieleniu informacji, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku od podmiotu udzielającego informacji.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się w sprawach o egzekucję lub o wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów oraz w sprawach o egzekucję lub o wykonanie zabezpieczenia roszczenia niezwiązanego z wykonywaniem działalności gospodarczej, wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora. W sprawach tych dokumenty i informacje są udzielane nieodpłatnie.

5. Przepisy ust. 1–4 nie uchybiają przepisom szczególnym określającym zasady i koszty pozyskiwania informacji.

6. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3, biorąc pod uwagę nakład pracy włożony w udzielenie informacji i ich objętość.

Art. 17. 1. Koszty przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą komornika, odpowiadają wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu. Diety i koszty noclegu odpowiadają wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów poniesionych z tego tytułu.

2. Górną granicę należności, o których mowa w ust. 1, stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60).

Art. 18. 1. Komornik rozlicza zaliczkę w terminie miesiąca od dnia poczynienia wydatków, na które była przeznaczona, i zwraca jej niewykorzystaną część. Jeżeli opłacona zaliczkowo czynność nie została dokonana, zaliczka podlega zwrotowi w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zaliczki w zakresie, w którym została ona przeznaczona na sfinansowanie należności przyznanej w drodze postanowienia, zaliczki na pokrycie opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis w księdze wieczystej oraz zaliczki na koszty doręczenia korespondencji. Zaliczka na koszty doręczenia korespondencji podlega rozliczeniu wraz z zakończeniem postępowania.

3. Komornik wybrany przez wierzyciela, który przekazał sprawę innemu komornikowi, zwraca wierzycielowi niewykorzystaną zaliczkę lub jej część w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przekazaniu sprawy.

4. Komornik w każdym piśmie kierowanym do strony informuje o aktualnym saldzie zaliczek i kosztów podlegających ściągnięciu zgodnie z art. 9 ust. 5.

Art. 19. 1. Komornik uzależnia złożenie wniosku o wpis w księdze wieczystej, w ramach postępowania egzekucyjnego albo wykonania zabezpieczenia roszczenia, od uprzedniego uiszczenia przez wierzyciela kwoty potrzebnej na pokrycie opłaty sądowej należnej od tego wniosku.

2. We wniosku o wpis do księgi wieczystej komornik wskazuje wysokość pobranej opłaty sądowej. Pobraną opłatę sądową komornik przekazuje właściwemu sądowi rejonowemu.

3. Jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych należnych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik wskazuje we wniosku, że opłata sądowa nie została pobrana, i wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu przesyła do właściwego sądu odpis prawomocnego postanowienia o zwolnieniu od kosztów sądowych.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom należności, o których mowa w ust. 1, a także ich zwrotu oraz sposób prowadzenia ich ewidencji przez komornika i czas jej przechowywania, uwzględniając łatwość uiszczania opłat i przekazywania ich sądom, szczegółowość ewidencji oraz konieczność zapewnienia jej trwałości.

DZIAŁ III

Oplaty komornicze

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 20. 1. Oplaty komornicze są stosunkowe albo stałe.

2. Opłata egzekucyjna ustalona zgodnie z przepisami niniejszej ustawy nie podlega podwyższeniu o jakiejkolwiek dodatkowe należności.

Art. 21. 1. Opłatę egzekucyjną za egzekucję świadczeń pieniężnych komornik ściąga wraz z egzekwowanym świadczeniem, proporcjonalnie do wartości świadczenia wyegzekwowanego. Ściągnięcie opłaty nie wymaga wydania postanowienia. Wysokość opłat ściągniętych i należnych komornik ustala odrębnym postanowieniem wydawanym nie rzadziej niż co roku, chyba że postępowanie trwa krócej. W każdym postępowaniu komornik ustala wysokość opłat ściągniętych i należnych w postanowieniu o umorzeniu postępowania lub postanowieniu o ukończeniu postępowania w inny sposób.

2. W przypadkach przewidzianych w niniejszej ustawie komornik wydaje postanowienie o pobraniu opłaty.

Art. 22. 1. Opłatę od wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, opłatę za egzekucję świadczeń niepieniężnych oraz opłaty, o których mowa w art. 39, art. 40, art. 41 ust. 1 oraz art. 42, wnioskodawca uiszcza wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, wykonanie zabezpieczenia roszczenia, wszczęcie innego postępowania albo dokonanie innej czynności.

2. Jeżeli od wniosku nie uiszczono należnej opłaty, komornik wzywa wnioskodawcę do jej uiszczenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli wniosek złożyła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, komornik wyznacza termin na uiszczenie opłaty nie krótszy niż miesiąc. W wezwaniu komornik określa wysokość należnej opłaty, termin jej uiszczenia oraz poucza wnioskodawcę o skutkach niewykonania wezwania.

3. Komornik nie podejmuje czynności na skutek wniosku, od którego nie została uiszczona należna opłata.

4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, komornik zwraca wniosek. Wniosek zwrócony nie wywołuje skutków, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem.

5. W razie uiszczenia opłaty komornik podejmuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni, działania niezbędne do skutecznego przeprowadzenia egzekucji, wykonania zabezpieczenia roszczenia, przeprowadzenia innego postępowania albo wykonania innej czynności.

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się do wniosku o rozszerzenie egzekucji lub wykonania zabezpieczenia roszczenia.

Art. 23. 1. Podstawę obliczenia opłaty stosunkowej stanowi wartość świadczenia.

2. Do wartości świadczenia wlicza się należność główną wraz z odsetkami, kosztami i innymi należnościami ubocznymi, z wyjątkiem kosztów zastępstwa prawnego i kosztów komorniczych należnych w postępowaniu egzekucyjnym, w którym jest obliczana opłata.

3. W sprawach o świadczenia powtarzające się należność główna odpowiada sumie świadczeń zaległych oraz świadczeń za jeden rok, a jeżeli świadczenia należą się za okres krótszy niż rok – sumie świadczeń za cały czas ich trwania.

4. W sprawach o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym wartość świadczenia ustala się na dzień złożenia wniosku o wykonanie zabezpieczenia albo rozszerzenia tego wniosku w zakresie wartości świadczenia.

5. Wartość świadczenia zaokrągla się w górę do pełnego złotego.

6. Jeżeli na podstawie odrębnych przepisów komornik jest płatnikiem podatku od towarów i usług należnego od dłużnika, do podstawy obliczenia opłaty nie wlicza się kwoty tego podatku.

Art. 24. W razie połączenia postępowań egzekucyjnych co do nieruchomości lub części nieruchomości albo przyłączenia się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego co do nieruchomości komornik pobiera jedną opłatę egzekucyjną obliczoną od łącznej wysokości wyegzekwowanych świadczeń. Opłata nie może być wyższa niż 50 000 złotych.

Art. 25. 1. Opłaty stosunkowe w sprawie nie mogą być niższe niż 100 złotych i wyższe niż 50 000 złotych. Przy ustaleniu sumy opłat w sprawie nie uwzględnia się opłat pobranych na podstawie art. 24.

2. Przepisu ust. 1 w zakresie minimalnej wysokości opłaty nie stosuje się do opłaty, o której mowa w art. 21 ust. 1, przed ustaleniem ostatecznej wysokości opłaty w postanowieniu o umorzeniu postępowania albo postanowieniu o ukończeniu postępowania w inny sposób.

Art. 26. Komornik zwraca opłatę lub jej część w terminie 4 dni od dnia ustalenia, że zachodzi podstawa do zwrotu opłaty.

Rozdział 2

Oplaty egzekucyjne w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych

Art. 27. 1. W sprawie o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 10% wartości wyegzekwowanego świadczenia.

2. Jeżeli dłużnik na poczet egzekwowanego świadczenia wpłaca kwotę komornikowi, w tym na rachunek bankowy komornika, komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. Jeżeli dłużnik dokona tej wpłaty w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia.

3. Kwota wpłacona przez dłużnika wierzycielowi nie stanowi świadczenia wyegzekwowanego.

Art. 28. 1. W razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.²⁾) wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Jeżeli jednak wierzyciel wykaże, że przyczyna umorzenia postępowania egzekucyjnego wiąże się ze spełnieniem świadczenia przez dłużnika po wszczęciu egzekucji albo z zawarciem po wszczęciu egzekucji porozumienia między wierzycielem a dłużnikiem dotyczącego sposobu lub terminu spełnienia świadczenia, opłata ta obciąża dłużnika. Jeżeli wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania został zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, opłata wynosi 100 złotych.

2. W sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dłużnika obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Zdanie trzecie ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Przepisu ust. 1 zdanie pierwsze nie stosuje się do wierzyciela będącego jednostką samorządu terytorialnego.

4. W celu pobrania opłat, o których mowa w ust. 1–3, komornik wydaje postanowienie.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187 i 768.

Art. 29. W razie oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania lub wskazania we wniosku egzekucyjnym osoby niebędącej dłużnikiem komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia. W takim przypadku komornik nie ściąga ani nie pobiera opłaty od dłużnika, a opłatę ściągniętą lub pobraną zwraca dłużnikowi. Przepisów art. 28 ust. 1 i 2 nie stosuje się.

Art. 30. Opłata stosunkowa od wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym wynosi 5% wartości świadczenia, które ma podlegać zabezpieczeniu. Jeżeli jednak zabezpieczenie roszczenia polega na zobowiązaniu do zapłaty na rzecz uprawnionego, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27–29.

Art. 31. Jeżeli przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego w sprawie o świadczenie pieniężne komornik wykonał zabezpieczenie roszczenia o to samo świadczenie, na poczet opłaty stosunkowej, o której mowa w art. 27 lub art. 28, zalicza się pobraną przez komornika od wierzyciela opłatę stosunkową od wniosku o zabezpieczenie roszczenia. Jeżeli opłata pobrana za wykonanie zabezpieczenia roszczenia jest wyższa niż opłata egzekucyjna, różnica nie podlega zwrotowi.

Rozdział 3

Opłaty egzekucyjne w sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych

Art. 32. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wydania rzeczy ruchomej wynosi 400 złotych.

Art. 33. 1. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wprowadzenia w posiadanie nieruchomości służącej do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych dłużnika albo opróżnienia lokalu lub pomieszczenia służącego do zaspokojenia takich potrzeb wynosi 1500 złotych.

2. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wprowadzenia w posiadanie innej nieruchomości albo opróżnienia innego lokalu lub pomieszczenia wynosi 2000 złotych.

3. Jeżeli nieruchomość, lokal lub pomieszczenie są wykorzystywane przez dłużnika wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, opłatę, o której mowa w ust. 2, powiększa się o opłatę w wysokości 1000 złotych od drugiego i każdego kolejnego pomieszczenia lub izby wchodzących w skład lokalu, którego ma dotyczyć egzekucja. Łączna opłata nie może być wyższa niż 30 000 złotych.

Art. 34. Opłata stała wynosi 400 złotych od wniosku o:

- 1) wprowadzenie syndyka masy upadłości albo zarządcy w posiadanie majątku;
- 2) wprowadzenie zarządcy w zarząd nieruchomości.

Art. 35. 1. Opłata stała za udział w usunięciu oporu dłużnika oraz za wykonanie nakazu w sprawie osadzenia dłużnika w areszcie wynosi 1000 złotych.

2. W razie otrzymania od sądu polecenia osadzenia dłużnika w areszcie komornik wzywa wierzyciela do uiszczenia opłaty stałej w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem odmowy wykonania polecenia. Odpis postanowienia o odmowie wykonania polecenia komornik doręcza właściwemu sądowi.

Art. 36. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji innego świadczenia niepieniężnego niż wymienione w przepisach niniejszego rozdziału wynosi 400 złotych.

Art. 37. Opłata stała od wniosku o wykonanie innego zabezpieczenia niż wymienione w art. 30 wynosi 300 złotych.

Art. 38. Jeżeli dłużnik spełni świadczenie stwierdzone w tytule wykonawczym najpóźniej na trzy dni przed planowanym wykonaniem tytułu wykonawczego, komornik zwraca wierzycielowi 50% uiszczonej opłaty. Jeżeli spełnienie świadczenia przez dłużnika nastąpiło przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo wezwania do dobrowolnego wykonania obowiązku, komornik zwraca wierzycielowi część uiszczonej opłaty przekraczającą kwotę 200 złotych.

Rozdział 4

Pozostałe opłaty

Art. 39. Opłata stała wynosi 400 złotych od wniosku o:

- 1) wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku;
- 2) sporządzenie spisu inwentarza.

Art. 40. 1. Opłata stała za doręczenie na zlecenie sądu zawiadomień sądowych, pism procesowych oraz innych dokumentów sądowych za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty wynosi 40 złotych.

2. Opłata stała za sporządzenie protokołu stanu faktycznego wynosi 400 złotych.

Art. 41. 1. Opłata stała od wniosku o przeprowadzenie licytacji na zlecenie zastawnika przedmiotu zastawu rejestrowego wynosi 1000 złotych.

2. Wysokość opłaty za przeprowadzenie dobrowolnej licytacji publicznej ustala komornik z wnioskodawcą.

Art. 42. Opłata stała od wniosku wierzyciela o poszukiwanie majątku dłużnika, o którym mowa w art. 801² ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, wynosi 100 złotych.

DZIAŁ IV

Zwolnienie od kosztów i obniżenie opłaty

Art. 43. 1. Zwolnienie od kosztów sądowych przysługujące stronie z mocy ustawy albo przyznane stronie w postępowaniu rozpoznawczym rozciąga się na koszty komornicze.

2. Skarb Państwa nie uiszcza opłat egzekucyjnych.

3. Jeżeli strona będąca osobą fizyczną nie korzysta ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, i nie jest w stanie bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść wydatków lub takich opłat komorniczych, od których uiszczenia zależy dokonanie czynności przez komornika, może wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego, przy którym działa komornik, o zwolnienie w całości lub w części od tych kosztów.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do strony będącej osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która wykaze, że nie ma dostatecznych środków na ponoszenie kosztów komorniczych.

5. Do wniosku o zwolnienie od kosztów komorniczych oraz do jego rozpoznania stosuje się odpowiednio przepisy tytułu IV ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

6. Strona powołująca się na zwolnienie od kosztów przez sąd przedkłada komornikowi sądowemu odpis postanowienia o zwolnieniu od kosztów. W razie braku tego odpisu komornik wzywa stronę do jego przedłożenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem uznania, że stronie nie przysługuje zwolnienie od kosztów.

Art. 44. 1. Sąd rejonowy, przy którym działa komornik, wypłaca tymczasowo komornikowi, na jego wniosek, sumy odpowiadające wysokości wydatków oraz tych opłat, od których zależy podjęcie czynności przez komornika, należnych od strony zwolnionej od kosztów.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, komornik przed ukończeniem postępowania wydaje postanowienie o pobraniu od dłużnika albo uczestnika postępowania wypłaconych

tymczasowo kosztów komorniczych. Nie dotyczy to spraw, w których egzekucja okazała się bezskuteczna albo postępowanie zostało umorzone z innych przyczyn.

3. Przekazane przez sąd sumy, o których mowa w ust. 1, komornik zwraca sądowi po ich wyegzekwowaniu z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi należnościami.

Art. 45. Zwolnienie strony od kosztów komorniczych nie zwalnia jej z obowiązku poniesienia opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych oraz zwrotu kosztów postępowania egzekucyjnego drugiej stronie, jeżeli zachodzą podstawy do obciążenia strony opłatą lub kosztami.

Art. 46. 1. Dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych, jeżeli przemawiają za tym w szczególności nakład pracy komornika lub sytuacja majątkowa dłużnika oraz wysokość jego dochodów. W przypadku, o którym mowa w art. 28 albo art. 29, wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej może złożyć wierzyciel.

2. Wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o pobraniu lub ustaleniu opłaty.

3. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy art. 767 i art. 767²–767⁴ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

4. Wniosek, zażalenie na postanowienie sądu oraz skarga na orzeczenie referendarza sądowego w przedmiocie obniżenia opłaty egzekucyjnej nie podlegają opłacie sądowej.

5. Opłata obniżona nie może być niższa niż 100 złotych.

DZIAŁ V

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 47. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 763 otrzymuje brzmienie:

„Art. 763. § 1. Komornik zawiadamia stronę o każdej dokonanej czynności, o której terminie nie była zawiadomiona i przy której nie była obecna, i na jej żądanie udziela wyjaśnień o stanie sprawy.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187 i 768.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także do uczestnika postępowania, którego dotyczy czynność komornika.

§ 3. W każdym piśmie kierowanym do strony postępowania komornik informuje o aktualnej wysokości należności będących przedmiotem egzekucji.”;

2) art. 770 i art. 770¹ otrzymują brzmienie:

„Art. 770. § 1. Dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji.

§ 2. Wynagrodzenie z tytułu zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym nie może być wyższe niż stawka minimalna opłaty za czynności adwokackie albo radcowskie, określona w odrębnych przepisach.

§ 3. Koszty postępowania egzekucyjnego ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego.

§ 4. Koszty postępowania egzekucyjnego ściąga się wraz z egzekwowanym świadczeniem. W tym celu komornik może wydać postanowienie, w którym wstępnie ustala te koszty.

§ 5. Ostatecznego rozliczenia kosztów postępowania egzekucyjnego komornik dokonuje wraz z umorzeniem postępowania egzekucyjnego albo ukończeniem tego postępowania. Jeżeli jednak w sprawie zachodzi konieczność sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, komornik ustala koszty przed przystąpieniem do sporządzenia planu podziału. Postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania jest wydawane łącznie we wszystkich sprawach, których dotyczy plan podziału.

§ 6. Na postanowienie sądu pierwszej instancji zażalenie przysługuje stronom, komornikowi oraz innej osobie, której to postanowienie dotyczy.

Art. 770¹. Prawomocne postanowienie komornika w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego podlega wykonaniu bez zaopatrywania go w klauzulę wykonalności.”;

3) w art. 1025 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) koszty postępowania egzekucyjnego;”;

4) w art. 1033 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Plan podziału sporządza komornik niezwłocznie po złożeniu na rachunek depozytowy Ministra Finansów sumy ulegającej podziałowi oraz po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie kosztów.”;

5) art. 1035 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1035. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o przysądzeniu własności oraz postanowienia w przedmiocie kosztów komornik sporządza plan podziału.”.

Art. 48. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623 oraz z 2017 r. poz. 85) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłatę stałą w kwocie 50 złotych pobiera się od skargi na czynności komornika.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Opłatę stałą w kwocie 100 złotych pobiera się od zażalenia na odmowę dokonania czynności notarialnej.”;

2) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. Opłatę stałą w kwocie 200 złotych pobiera sąd od wniosku o:

- 1) wezwanie dłużnika do wykonania egzekwowanej czynności w wyznaczonym terminie oraz umocowanie wierzyciela do wykonania tej czynności na koszt dłużnika w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu;
- 2) ukaranie grzywną dłużnika niewykonującego obowiązku zaniechania czynności lub nieprzeszkadzania czynnościom wierzyciela;
- 3) przeprowadzenie przez sąd egzekucji czynności, której inna osoba nie może za dłużnika wykonać;
- 4) nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku.”;

3) w art. 71 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego.”;

4) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. 1. Opłatę stałą w kwocie 50 złotych pobiera sąd od:

- 1) zarzutów przeciwko planowi podziału sumy uzyskanej z egzekucji;
- 2) zażalenia oraz skargi na orzeczenie referendarza sądowego w przedmiocie klauzuli wykonalności.

2. Opłatę stałą w kwocie 150 złotych pobiera sąd od:

- 1) wniosku o podział złożonej do depozytu sądowego sumy odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość i o wypłatę odszkodowania;

- 2) zażalenia oraz skargi na orzeczenie referendarza sądowego niewymienionych w ust. 1 pkt 2.”;
- 5) w art. 95 w ust. 1 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) komornika sądowego o wykreślenie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji.”.

Art. 49. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy art. 28 i art. 29 stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 50. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1138, 1358 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 85) zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 19 ust. 4 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2018 r.

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa o kosztach komorniczych ma zastąpić obecnie obowiązującą ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1138, z późn. zm.) w zakresie opłat i wydatków w postępowaniach prowadzonych przez komorników sądowych. Zdecydowano, że problematyka ta będzie przedmiotem odrębnej regulacji w odrębnej ustawie. Przyjęto bowiem założenie, że nowe akty prawne będą porządkowały materię egzekucyjną na zagadnienia ustrojowe (projektowana ustawa o komornikach sądowych), kosztów egzekucji oraz przepisów dotyczących zasad prowadzenia egzekucji (nowelizowane przepisy Kodeksu postępowania cywilnego). W ten sposób regulacje prawne egzekucji sądowej będą tworzyć przejrzysty system.

Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji była wielokrotnie nowelizowana (ponad czterdzieści razy, w tym pięciokrotnie w sposób kompleksowy). Wspomniane nowelizacje dotyczyły również problematyki kosztów egzekucji. Problematyka ta dotyczy bezpośrednio stron postępowania egzekucyjnego i komorników sądowych. O jej doniosłości świadczy zwłaszcza liczba skarg na czynności komorników dotyczących kosztów postępowania egzekucyjnego oraz liczne wypowiedzi doktryny. Opracowanie nowej regulacji dotyczącej powyższych zagadnień okazało się konieczne z uwagi na pojawiające się problemy związane ze stosowaniem dotychczasowych przepisów.

Ponadto za opracowaniem nowej ustawy przemawia potrzeba wprowadzenia przejrzystych zasad finansowania systemu egzekucji sądowej oraz rozwiązań motywujących dłużników do dobrowolnej spłaty zobowiązań stwierdzonych tytułami egzekucyjnymi.

Tytuł ustawy wskazuje, że reguluje ona wyłącznie koszty postępowań prowadzonych przez komornika sądowego. Chodzi tu zarówno o postępowania egzekucyjne, jak też inne postępowania prowadzone przez komornika (np. w celu sporządzenia spisu inwentarza) oraz inne czynności zlecone komornikowi, które nie mają charakteru czynności egzekucyjnych (np. doręczanie pism). Koszty postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez sąd oraz koszty innych czynności sądowych podejmowanych przez sąd (jako sąd egzekucyjny) znalazły się poza zakresem regulowanym projektowaną ustawą. Niemniej jednak w projekcie przewidziano również nowelizację

ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623, z późn. zm.).

Projekt ustawy składa się z pięciu działów.

Pierwszy dział zawiera przepisy ogólne projektowanej ustawy. Określono w nim zakres przedmiotowy ustawy oraz podstawowe definicje i strukturę kosztów egzekucyjnych. Utrzymano tradycyjny podział kosztów na opłaty i wydatki. Istotny jest ustawowy charakter opłat, z którego wynika, że zarówno podstawa do obciążenia opłatą, jak i jej wysokość muszą mieć umocowanie ustawowe. Ustawa wprowadza nowe pojęcie kosztów komorniczych i opłat komorniczych, podkreślając w ten sposób, że w ich skład wchodzi także opłaty za inne czynności powierzone komornikom niż czynności egzekucyjne. Uregulowano również treść postanowień dotyczących kosztów komorniczych, w celu zapewnienia jednolitości regulacji dotyczących tych postanowień oraz wyraźnego oddzielenia elementów sentencji tego postanowienia i jego uzasadnienia. Dotychczasowa praktyka w tym zakresie nie była bowiem zadowalająca.

W przepisach ogólnych zawarto też regulację określającą wykonywanie prawomocnych postanowień w przedmiocie kosztów komorniczych, utrzymując, że podlegają one wykonaniu bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności. Nowością jest wyraźne podkreślenie, że za egzekucję prowadzoną na podstawie takiego tytułu nie pobiera się opłaty egzekucyjnej. Rozwiązanie to pozwoli na wyeliminowanie sytuacji, w których postanowienia w przedmiocie kosztów były podstawą do wszczynania odrębnych postępowań egzekucyjnych za dodatkową opłatą przed innym komornikiem niż ten, który wydał postanowienie.

W dziale drugim projektowanej ustawy unormowano zagadnienia dotyczące wydatków. Podobnie jak w dotychczasowym stanie prawnym, tylko wydatki przewidziane w projektowanej ustawie będą podlegały zwrotowi na rzecz komornika. Pozostałe koszty działalności komornika będą wchodziły w skład kosztów prowadzonej kancelarii komorniczej. Z tego powodu art. 8 projektowanej ustawy zawiera zamknięty katalog wydatków. Wydatkami są:

- 1) należności biegłych i tłumaczy;
- 2) koszty ogłoszeń;
- 3) koszty transportu specjalistycznego;
- 4) koszty przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą komornika;

- 5) należności osób powołanych, na podstawie odrębnych przepisów, do udziału w czynnościach;
- 6) koszty uzyskiwania dokumentów lub informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania w sprawie;
- 7) koszty doręczenia korespondencji, z wyjątkiem kosztów doręczenia stronom zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, postępowania zabezpieczającego lub postępowania o wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym;
- 8) koszty działania komornika, o których mowa w art. 10, poza rewirem komorniczym;
- 9) koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych przekazem pocztowym lub za granicę;
- 10) koszty potrzebne na pokrycie opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis w księdze wieczystej.

Projektowana ustawa modyfikuje dotychczasową regulację, według której do wydatków należą wszystkie koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych. Do wydatków tych będą należały wyłącznie koszty przekazów pocztowych i koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych za granicę. Pozostałe koszty tej czynności będą wchodziły w skład kosztów działalności egzekucyjnej i nie będą obciążały stron postępowania. W ten sposób zostanie zrealizowany postulat zmniejszenia obciążenia stron kosztami egzekucyjnymi. W tym samym celu ograniczono do 60 złotych wysokość zaliczki na poczet kosztów związanych z doręczeniem korespondencji w sprawie. Jeżeli wydatki na ten cel będą wyższe, to mogą być ściągnięte od dłużnika. Poza tym projektowana ustawa utrzymuje regułę, według której wierzyciela obciążają wydatki w razie bezskutecznej egzekucji (art. 9 ust. 6 projektu).

W art. 10 projektu szerzej niż dotychczas uregulowano zasady uiszczania przez wierzyciela zaliczek na poczet wymienionych wydatków związanych z czynnościami dokonywanymi poza rewirem przez komornika wybranego przez wierzyciela. W takim przypadku zaliczki te będą obciążały nawet wierzyciela zwolnionego od kosztów, a w ostatecznym rozliczeniu kosztów między stronami wydatki te będą definitywnie obciążały wierzyciela. Oznacza to, że dłużnik nie może być obowiązany do ich zwrotu na rzecz wierzyciela.

W dziale drugim uregulowano również zasady pobierania przez komornika zaliczek na poczet wydatków (art. 9 i art. 11 projektu). Regulacje te określają pobieranie i rozliczanie sum, które w niektórych sprawach stanowią znaczne obciążenie dla wierzycieli. W projektowanych przepisach powiązano pobraną zaliczkę z wydatkami, na które została pobrana. Pozwoli to zapobiec występującym w praktyce przypadkom finansowania kosztów czynności z zaliczek przeznaczonych na inne wydatki. Jak wskazano w art. 11 ust. 2 projektu, zaliczka ma charakter celowy i tylko za zgodą strony, która ją uiściła, może być ona przeznaczona na zaspokojenie innych wydatków niż te, które wskazano w wezwaniu do jej uiszczenia. Jednocześnie wprowadzono nowe rozwiązanie zapewniające transparentność rozliczeń w zakresie zaliczek. Art. 18 projektu przewiduje, że zaliczka powinna być rozliczona w terminie miesiąca od poczynienia wydatków, na które została pobrana, a gdy czynność nie została podjęta – w terminie 3 miesięcy od jej pobrania. Istotną nowością realizującą powołaną wyżej zasadę jest też wprowadzenie obowiązku komornika informowania stron o aktualnym saldzie zaliczek w każdym kierowanym do nich piśmie.

W dziale drugim określono również zasady przyznawania należności stanowiących wydatki. W dotychczasowym stanie prawnym istnieje luka w zakresie przyznawania należności biegłym i tłumaczom w postępowaniu prowadzonym przez komornika. Z tego powodu w art. 13 projektu przewidziano konieczność odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących przyznawania należności biegłym i tłumaczom powołanym w sprawach cywilnych (czyli przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych określających stawki wynagrodzenia i taryfy zryczałtowane). W projektowanych przepisach precyzyjnie określono też podstawy i kryteria przyznawania należności z tytułu pozostałych wydatków wymienionych w katalogu. Przyjęto zasadę, że przyznawanie wynagrodzenia będzie odbywało się w formie postanowienia, którego niezbędne elementy i termin wydania zostały określone w art. 12 projektu.

Nowym rozwiązaniem jest też regulacja dotycząca wynagrodzenia kuratora ustanowionego przez sąd. Zagadnienie to wywołuje obecnie problemy interpretacyjne w praktyce orzeczniczej. W art. 15 ust. 2 projektu przyjęto zasadę, że zaliczkę na wydatki kuratora pobiera sąd rozpoznający wniosek o ustanowienie kuratora, a po ustanowieniu kuratora sąd niezwłocznie przekazuje tę zaliczkę komornikowi, który

przyznaje wynagrodzenie kuratorowi. Służy to wyeliminowaniu problemów związanych z brakiem środków na wypłatę wynagrodzenia oraz ustaleniem, który organ (sąd czy komornik) pobiera zaliczkę oraz przyznaje i wypłaca należności kuratorowi.

W celu wyeliminowania rozbieżności pojawiających się w praktyce, uregulowano również zasady przyznawania należności za udostępnianie informacji i dokumentów. Z projektowanego art. 16 wynika, że zwrot wydatków związanych z udostępnieniem dokumentu obejmuje wyłącznie wydatki udokumentowane za pomocą faktury albo rachunku. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za udzielenie informacji zostanie natomiast określona w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w którym zostaną określone maksymalne wysokości wynagrodzeń za udzielenie informacji, przy uwzględnieniu nakładu pracy przy udzielaniu tych informacji i ich objętości. Należy dodać, że z projektowanych przepisów wynika wprost, iż nie uchybiają one odrębnym regulacjom dotyczącym tej tematyki (por. art. 16 ust. 5 projektu).

W art. 19 projektu uregulowano czynności komornika związane z pobieraniem i przekazywaniem sądowi opłat sądowych należnych od wniosku o wpis w księdze wieczystej w ramach postępowania egzekucyjnego albo wykonania zabezpieczenia roszczenia. Projektowane regulacje nie wprowadzają zmian merytorycznych w tym zakresie. Należy jednak zwrócić uwagę na związaną z nimi zmianę w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, według której wniosek komornika o wykreślenie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji będzie wolny od opłaty sądowej. Wniosek taki jest składany po zakończeniu postępowania, co powoduje, że jest utrudnione rozliczenie związanych z nim kosztów, a wykreślenie nieaktualnych wpisów jest dokonywane w interesie publicznym (zapewnienie zgodności wpisów w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym).

Przepisy działu trzeciego projektu dotyczą opłat komorniczych. Zostały one podzielone na trzy rozdziały. Zasadnicza część regulacji dotyczących opłat komorniczych jest wzorowana na dotychczasowych przepisach. Mając jednak na względzie fakt, że przepisy regulujące sposób ustalania opłat egzekucyjnych wielokrotnie budziły zarówno zastrzeżenia doktryny, jak i Trybunału Konstytucyjnego, projekt ustawy jest ukierunkowany na racjonalizację przepisów dotyczących opłat komorniczych

przejawiającą się z jednej strony ujednoliceniem i uproszczeniem dotychczasowych rozwiązań, z drugiej zaś – ich usystematyzowaniem i uporządkowaniem.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że z uwagi na specyfikę postępowania egzekucyjnego pozostawiono podstawowy podział opłat na stosunkowe i stałe. Powyższa klasyfikacja nawiązuje do systematyki przyjętej w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W zakresie trybu pobierania opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych utrzymano dotychczasowe rozwiązanie, według którego opłatę egzekucyjną komornik ściąga wraz z egzekwowanym świadczeniem proporcjonalnie do wartości świadczenia egzekwowanego. Ściąganie tej opłaty nie wymaga uprzedniego wydania postanowienia. Z uwagi na występujące w praktyce nieprawidłowości oraz wątpliwości interpretacyjne zaproponowano, aby tak pobierane opłaty były rozliczane przynajmniej raz na rok odrębnym postanowieniem. W dotychczasowej praktyce zdarzało się bowiem, że komornik prowadzący egzekucję z wynagrodzenia za pracę lub innych świadczeń powtarzających się ściągał opłaty egzekucyjne przez długie okresy czasu (czasem nawet kilka lat), ale nie określał ich wysokości. Praktyka taka utrudniała stronom postępowania egzekucyjnego zaskarżanie czynności komornika i rodziła wątpliwości w zakresie trybu rozpoznawania skarg na takie czynności. Utrudniało to również sądową kontrolę czynności komornika, gdyż mogła się ona opierać wyłącznie na treści zapisów w karcie rozliczeniowej, co narażało na poważnych trudności. Z tego względu, dla zapewnienia większej transparentności działań komornika, proponuje się, aby komornik przynajmniej raz na rok formalnie rozliczał ściągnięte opłaty (art. 21 ust. 1 projektu). Minimalnej wysokości opłaty (100 złotych) nie stosuje się do opłat ściąganych na bieżąco. Rozwiązanie takie ma wyeliminować sytuacje, w których komornik, ściągać od dłużnika niewielkie kwoty, mógłby każdorazowo naliczać opłaty w wysokości równej opłacie minimalnej. W konsekwencji dochodziłoby do sytuacji, w których ze ściągniętych środków dla wierzyciela pozostawałoby niewiele, a wysokość naliczonych opłat egzekucyjnych (np. w skali roku) ostatecznie przekraczałyby wysokość należnej opłaty stosunkowej.

Konsekwencją nowych rozwiązań jest wprowadzenie dwóch kategorii postanowień odnoszących się do opłat egzekucyjnych:

- 1) postanowienia o ustaleniu opłat ściągniętych i należnych (art. 21 ust. 1 projektu), odnoszącego się do rozliczenia i formalnego ustalenia opłat faktycznie ściągniętych, oraz
- 2) postanowienia o pobraniu opłaty (art. 21 ust. 2 projektu).

Drugie z wymienionych postanowień ma odnosić się do opłaty należnej, do której uiszczenia jest zobowiązana strona postępowania w takich przypadkach, w których nie dochodzi do ściągnięcia opłaty.

W proponowanych rozwiązaniach uwzględniono dotychczasową zasadę, że w przypadku postępowań innych niż egzekucja świadczeń pieniężnych (np. w sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych albo o wykonanie zabezpieczenia roszczenia) komornik uzależnia podjęcie czynności od uiszczenia opłaty przez wierzyciela.

W odniesieniu do opłat stosunkowych utrzymano dotychczas obowiązujące rozwiązania, w myśl których podstawę ustalenia tych opłat stanowi wartość świadczenia (art. 23 projektu). W celu ujednolicenia praktyki ustalania opłat egzekucyjnych w art. 24 projektu przyjęto, że w odniesieniu do egzekucji z nieruchomości, w której uczestniczyło kilku wierzycieli, opłatę egzekucyjną ustala się tylko raz. Uwzględniając problemy z rozliczaniem tak ustalonej opłaty między poszczególne postępowania egzekucyjne, opłata za taką egzekucję jest naliczana od każdej sprzedanej nieruchomości, co wynika z art. 25 zdanie drugie projektu.

W projekcie proponuje się wprowadzenie zasady, według której wysokość opłat (minimalnych, maksymalnych i stałych) jest określona kwotowo, a nie – jak dotychczas – w formie ułamka wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Ułatwi to stosowanie przepisów o opłatach oraz zapewni spójność z przepisami regulującymi wysokość opłat sądowych w sprawach cywilnych. Brak jest też racjonalnych podstaw, aby opłaty komornicze z roku na rok rosły wraz ze wzrostem wynagrodzeń w gospodarce. Prowadzi to bowiem do sytuacji, w której wysokość opłaty egzekucyjnej nie jest uzależniona od daty, w której komornik podejmuje czynności, lecz zależy od daty, w której komornik formalnie ustala jej wysokość. Wady tego rozwiązania ujawniają się zwłaszcza w odniesieniu do opłat za egzekucję z nieruchomości, w której do ustalenia opłaty dochodzi po upływie dłuższego okresu czasu po podjęciu czynności przez komornika (to jest zbyciu nieruchomości w drodze licytacji). Przyjęte rozwiązanie

zagwarantuje stabilność i przewidywalność wysokości kosztów egzekucji w trakcie jej trwania.

Jednocześnie w art. 25 projektu zracjonalizowano wysokość opłat egzekucyjnych przez wskazanie, że opłata minimalna wynosi 100 złotych, zaś opłata maksymalna nie może przekraczać 50 000 złotych. Kwota 50 000 złotych jest sumą na tyle znaczną, że trudno znaleźć racjonalne uzasadnienie, by z tytułu dokonywanych czynności miała komornikom jednorazowo przysługiwać wyższa opłata. Wyjątek dotyczy opłaty za egzekucję z nieruchomości, o której mowa w art. 24 projektu.

Szczegółowe rozwiązania dotyczące wysokości opłat egzekucyjnych w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych zawarto w przepisach rozdziału zatytułowanego „Opłaty egzekucyjne w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych”. Jednym z podstawowych założeń projektu jest jednoznaczne określenie, że opłata egzekucyjna ma co do zasady jednolitą wysokość określoną jako 10% egzekwowanego roszczenia. Takie rozwiązanie prowadzi do wyeliminowania dwóch obowiązujących obecnie stawek – podstawowej określonej na 15% i obniżonej w wysokości 8%.

Mając na względzie utrwaloną linię orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego, która znalazła między innymi odzwierciedlenie w treści wyroku z dnia 13 października 2015 r. (sygn. akt P 3/14), przyjęto, że należy uzależnić wysokość opłaty od rzeczywistego nakładu pracy komornika z uwzględnieniem premii dla dłużnika, który dobrowolnie i niezwłocznie spełnia świadczenie do rąk komornika. Ogranicza to w dużej mierze niedogodności po stronie dłużnika związane z sytuacjami, gdy mimo deklarowanej woli spełnienia świadczenia i podejmowanych w tym kierunku działań, egzekucja jest kierowana przeciwko niemu celem szykany i zwiększenia kosztów po jego stronie. W art. 27 ust. 2 projektu przyjęto zatem, że jeżeli dłużnik na poczet egzekwowanego świadczenia wpłaca kwotę bezpośrednio komornikowi lub na jego rachunek bankowy w terminie 14 dni od daty doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. W przypadku dokonania takiej wpłaty przez dłużnika po tym terminie opłata stosunkowa wynosi 5% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. W tym ostatnim przypadku wysokość opłaty będzie identyczna zarówno wtedy, gdy dłużnik dokona wpłaty bezpośrednio wierzycielowi, jak też wtedy, gdy dokona wpłaty komornikowi.

W art. 28 projektu wprowadzono nowe rozwiązanie dotyczące opłaty pobieranej w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela lub z powodu jego beczynności. W takich przypadkach to wierzyciel będzie zobowiązany do uiszczenia opłaty w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Propozycja ta zmienia dotychczasową regułę, według której w takich przypadkach opłata egzekucyjna obciąża dłużnika. Aktualnie obowiązujące rozwiązanie rodzi bowiem konsekwencje trudne do zaakceptowania, gdyż dłużnik, który ma wolę zaspokojenia wierzyciela i środki pozwalające na prowadzenie egzekucji, nie ma wpływu na działania wierzyciela. To wierzyciel podejmuje bowiem decyzję o złożeniu wniosku o wszczęcie egzekucji oraz wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Opisany mechanizm w wielu sytuacjach służył szykanowaniu dłużników i generowaniu dodatkowych kosztów. W konsekwencji dochodziło do niekontrolowanego rozrostu rynku obrotu wierzytelnościami. Obciążanie dłużnika opłatą egzekucyjną w razie umorzenia postępowania z woli wierzyciela (na skutek jego wniosku albo beczynności) nie znajduje też uzasadnienia systemowego. Z przepisu art. 203 § 3 k.p.c. wynika, że w razie cofnięcia pozwu pozwany może złożyć wniosek o przyznanie mu kosztów, co oznacza, że w takim przypadku powód jest traktowany jako strona przegrywająca proces. W judykaturze przyjmuje się, że reguła ta nie znajduje zastosowania wówczas, gdy przyczyną cofnięcia pozwu jest spełnienie świadczenia przez pozwanego albo zawarcie porozumienia między stronami co do terminu lub sposobu spełnienia świadczenia. Identyczne *ratio legis* zachodzi w omawianych sytuacjach i proponowana zmiana odpowiada temu samemu założeniu. Zmiana ta powinna wyeliminować powyższe nieprawidłowości. Jeżeli umorzenie postępowania na wniosek wierzyciela albo z uwagi na jego beczynność jest spowodowane spełnieniem świadczenia bezpośrednio do rąk wierzyciela, do uiszczenia opłaty będzie zobowiązany dłużnik. Proponuje się jednak, aby ciężar wykazania tej okoliczności spoczywał na wierzycielu, jako bezpośrednio zainteresowanym. Projektowana regulacja będzie neutralna z punktu widzenia wierzycieli rzeczywiście zainteresowanych odzyskaniem swoich należności i podejmujących w tym kierunku wszelkie celowe działania w toku postępowania egzekucyjnego. Utrzymano zarazem dotychczasowe rozwiązanie, według którego w razie spełnienia przez dłużnika świadczenia jeszcze przed doręczeniem mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji należna opłata egzekucyjna będzie równa opłacie minimalnej. Obciążenie opłatą

wierzyciela nie będzie wchodziło w rachubę wtedy, gdy wierzycielem jest jednostka samorządu terytorialnego albo Skarb Państwa (art. 43 ust. 2).

Powyższe reguły nie znajdują zastosowania do egzekucji świadczeń powtarzających się, w tym świadczeń alimentacyjnych. W takich przypadkach dłużnik nie zawsze pozostaje w zwłoce z płatnością świadczeń wymagalnych w przyszłości. W sytuacjach, w których dojdzie do porozumienia między wierzycielem a dłużnikiem odnośnie do płatności takich świadczeń, nie ma podstaw, by wymagać od wierzyciela dalszego prowadzenia egzekucji, a w konsekwencji brak jest argumentów przemawiających za obciążaniem go opłatą w takich przypadkach. Dlatego też w takich sprawach będzie obowiązywała zasada obciążania opłatą dłużnika.

Kolejna modyfikacja jest proponowana w art. 29 projektu, który przewiduje, że w razie niecelowego wszczęcia postępowania lub wskazania we wniosku osoby niebędącej dłużnikiem, komornik będzie mógł nierzetelnego wierzyciela obciążyć opłatą w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia. *Ratio legis* wprowadzanego rozwiązania stanowi założenie, że to właśnie wierzyciel posiada najpełniejszą wiedzę o tym, czy zachodzi potrzeba wszczęcia postępowania egzekucyjnego, i o tym, kto jest jego dłużnikiem. Regulacja ta powinna wyeliminować sytuacje, w których wierzyciele nie dokładają należytej staranności przy określeniu osoby dłużnika (wskazując np. nieprawidłowy adres) i doprowadzają w ten sposób do podjęcia czynności egzekucyjnych przeciwko osobom trzecim. Dzięki temu nastąpi też ograniczenie takich sytuacji, w których wierzyciel kieruje do komornika wnioski o wszczęcie egzekucji pomimo uprzedniego spełnienia świadczenia przez dłużnika. Omawiana regulacja stanowi odzwierciedlenie założenia, że państwo nie powinno akceptować działań, w których złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji stanowi przejaw nadużycia prawa. Przepis art. 29 projektu powinien również ograniczyć przypadki, w których do złożenia wniosku o egzekucję świadczeń powtarzających się dochodzi wyłącznie w celu szykanowania dłużnika, który dobrowolnie i terminowo realizuje obowiązki określone w tytule wykonawczym.

W przypadku wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego oraz europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym proponuje się utrzymanie zasady, zgodnie z którą opłatę taką ponosi wierzyciel na etapie złożenia wniosku. Przewiduje się jednocześnie podwyższenie tej opłaty (z 2% do 5%). Odrębną regulację

dotyczącą opłat zaproponowano w odniesieniu do wykonania tych zabezpieczeń roszczeń pieniężnych, które polegają na zobowiązaniu obowiązanego do zapłaty uprawnionemu jednorazowo albo okresowo określonej sumy pieniężnej. Dotyczy to przede wszystkim należności o charakterze alimentacyjnym, ale również innego rodzaju należności (por. np. art. 753¹ k.p.c.). Odnośnie do wykonania zabezpieczenia takich należności odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy dotyczące opłat za egzekucję świadczeń pieniężnych. Przyjęcie takiego rozwiązania wynika stąd, że wykonanie takiego zabezpieczenia nie różni się od postępowania egzekucyjnego, gdyż komornik przekazuje uprawnionemu uzyskane środki pieniężne. W aktualnym stanie prawnym kwestia ta nie jest wyraźnie uregulowana i wywołuje rozbieżności w praktyce.

Proponowane opłaty egzekucyjne za egzekucję świadczeń niepieniężnych mają charakter stały, a ich wysokość jest określona kwotowo. Wysokość poszczególnych opłat została określona na podstawie porównania do równowartości opłat aktualnie obowiązujących. Obniżono jedynie te opłaty, których wysokość była rażąco wygórowana. Dotyczy to opłaty od wniosku o wszczęcie egzekucji polegającej na wprowadzeniu wierzyciela w posiadanie nieruchomości albo opróżnieniu lokalu lub pomieszczenia. Proponuje się w tym zakresie wprowadzenie jednolitych stawek opłat, których wysokość jest uzależniona od tego, czy nieruchomość, lokal lub pomieszczenie jest wykorzystywane w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych czy w innym celu. Jedynie w odniesieniu do nieruchomości, lokali lub pomieszczeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej utrzymano mechanizm pozwalający na podwyższenie opłaty w zależności od liczby pomieszczeń albo izb, których ma dotyczyć egzekucja.

W zakresie egzekucji świadczeń niepieniężnych polegających na wydaniu rzeczy ruchomej proponuje się opłatę w wysokości 400 złotych (art. 32 projektu). Analogiczną wysokość opłaty proponuje się w odniesieniu do wniosków o wprowadzenie syndyka albo zarządcy w posiadanie nieruchomości albo majątku (art. 34 projektu) oraz od wniosku o wszczęcie egzekucji innego świadczenia niepieniężnego. Jedynie opłaty za udział w usunięciu oporu dłużnika oraz za wykonanie nakazu osadzenia w zakładzie karnym zostały określone w wyższej kwocie (1000 złotych), przy czym w art. 35 ust. 2 projektu unormowano również szczególny tryb pobierania opłaty za wykonanie powyższego nakazu osadzenia. Potrzeba wprowadzenia takiej regulacji wiąże się z przepisem art. 1056 § 3 zdanie drugie k.p.c., z którego wynika, że wierzyciel jest

obowiązany złożyć z góry komornikowi sumę potrzebną na sprowadzenie dłużnika do miejsca osadzenia. W celu zapewnienia realizacji tego unormowania, przewidziano, że po otrzymaniu polecenia osadzenia dłużnika w areszcie, komornik wezwie wierzyciela do uiszczenia opłaty należnej za wykonanie tego polecenia. Należy też dodać, że w tym przypadku nieznacznie podwyższono wysokość tych opłat (w aktualnym stanie prawnym wynoszą one 25% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia). Opłatę od wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia niemającego charakteru pieniężnego określono na kwotę 300 złotych.

W ramach egzekucji świadczeń niepieniężnych nakład pracy komornika może być bardzo zróżnicowany. Należy bowiem uwzględnić sprawy, w których dochodzi do dobrowolnego spełnienia świadczenia przez dłużnika przed terminem przystąpienia do przymusowego wykonania obowiązku. W takim przypadku komornik zwróci wierzycielowi 50% uiszczonej opłaty (art. 38 projektu). Przepis ten stanowi realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 października 2015 r. (sygn. akt P 3/14), w którym wskazano, że art. 51 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, zwanej dalej „u.k.s.e.”, w zakresie, w jakim nie przewiduje odrębnej stawki opłaty stałej za opróżnienie lokalu mieszkalnego z rzeczy i osób w sytuacji, gdy dłużnik po wezwaniu przez komornika dobrowolnie wykonał obowiązek w wyznaczonym terminie, jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie w art. 38 zdanie drugie projektu przyjęto rozwiązanie (podobne do zawartego w art. 28 ust. 1 zdanie trzecie projektu), według którego w razie spełnienia świadczenia przez dłużnika jeszcze przed doręczeniem mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo wezwania do dobrowolnego wykonania obowiązku komornik zwraca wierzycielowi część uiszczonej opłaty przekraczającą 200 złotych.

W rozdziale zatytułowanym „Pozostałe opłaty” zostały unormowane opłaty za inne czynności komornika niż prowadzenie egzekucji. Obejmują one szereg opłat za różnorodne czynności, których wykonanie zostało powierzone komornikowi. Podstawową zmianą w stosunku do dotychczasowej regulacji jest odejście od określenia wysokości tych opłat w formie ułamka przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim. W to miejsce proponuje się kwotowe określenie stawek tych opłat.

Równocześnie przyjęto, że wysokość opłat zostanie określona wyłącznie w ustawie. Zrezygnowano zatem z dotychczasowego modelu, w którym wysokość opłat za czynności nieegzekucyjne była określona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 marca 2006 r. w sprawie wysokości opłat za czynności komorników niebędące czynnościami egzekucyjnymi (Dz. U. poz. 289).

W art. 39 projektu uregulowano wysokość opłat za wykonanie przez komornika czynności niemających charakteru czynności egzekucyjnych. Należą do nich: wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku i sporządzenie spisu inwentarza. We wszystkich tych przypadkach przewidziano opłatę stałą na poziomie 400 złotych. Dotychczas opłata za sporządzenie spisu inwentarza ustalana była w odniesieniu do liczby godzin pracy komornika (odpowiednio 10% i 3% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim), co nie stanowiło motywacji do sprawnego prowadzenia postępowania.

W treści art. 40 projektu określono wysokość opłaty należnej za czynności wykonywane na zlecenie sądu (doręczenia dokonywane przez komornika oraz sporządzenie protokołu stanu faktycznego), a w art. 41 ust. 1 projektu uregulowano opłaty za prowadzenie publicznych licytacji poza postępowaniem egzekucyjnym w przypadkach przewidzianych przepisami odrębnych ustaw. Takie licytacje są przewidziane w art. 24 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. z 2016 r. poz. 297, z późn. zm.). Zrezygnowano natomiast z unormowania wysokości opłaty za prowadzenie innej dobrowolnej licytacji. Przyjęto bowiem, że taka czynność komornika nie ma charakteru przymusowego, a określenie wysokości opłaty za taką czynność powinno odbywać się w drodze porozumienia między komornikiem a zlecającym przeprowadzenie takiej licytacji.

W projekcie zaproponowano, aby opłata należna komornikowi od wierzyciela za poszukiwanie majątku dłużnika wynosiła 100 złotych. Wysokość ta jest wartością zbliżoną do wysokości opłaty przewidzianej aktualnie w art. 53a ust. 1 u.k.s.e. oraz odpowiada przyjętej wysokości opłaty minimalnej. Jednocześnie odstąpiono od regulacji przewidzianej w art. 53a ust. 2 u.k.s.e., zgodnie z którą w razie odnalezienia majątku dłużnika komornik pobiera opłatę w wysokości 5% szacunkowej wartości tego majątku, nie więcej jednak niż 100% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Wskazany przepis rodzi uzasadnione wątpliwości zwłaszcza w tych przypadkach, gdy

„odnaleziony majątek” został wskazany przez samego dłużnika albo ustalony w oparciu o dane publicznie dostępne (np. numery rachunków podmiotów finansowanych ze środków publicznych dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej). Ponadto wartość odnalezionego majątku nie zawsze ma związek z wartością egzekwowanego świadczenia. W projekcie przyjęto założenie, że odnalezienie majątku dłużnika leży nie tylko w interesie wierzyciela, ale również komornika, który ustala wysokość opłaty egzekucyjnej proporcjonalnie do wartości wyegzekwowanego świadczenia. Na gruncie dotychczas obowiązującego art. 53a ust. 2 u.k.s.e. dochodzi do sytuacji, gdy komornik jest zaspokajany kosztem dłużnika dwukrotnie (gdy dochodzi do zaspokojenia wierzyciela z odnalezionego majątku), albo nawet wtedy, gdy po odnalezieniu majątku nie są podejmowane dalsze czynności egzekucyjne (np. skutek umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela). Niejednokrotnie komornicy uzależniali podjęcie czynności egzekucyjnych od uiszczenia przez wierzyciela zaliczki na poszukiwanie majątku pomimo tego, że do podjęcia tych czynności są obowiązani z mocy prawa. Należy zaznaczyć, że proponowane rozwiązanie stanowi naturalną konsekwencję zmian wprowadzonych w art. 799 k.p.c. z dniem 8 września 2016 r. przez ustawę z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1311, z późn. zm.).

W dziale czwartym projektu unormowano zwolnienie od kosztów komorniczych oraz instytucję obniżenia opłaty.

Zwolnienie od kosztów komorniczych może wynikać z przyznanego stronie w ramach postępowania sądowego zwolnienia od kosztów sądowych (z mocy ustawy albo orzeczenia) albo zwolnienia od kosztów komorniczych udzielonego przez sąd lub referendarza sądowego. Zaproponowano jednocześnie wprowadzenie jednoznacznej regulacji, według której Skarb Państwa nie będzie obowiązany do uiszczania opłat egzekucyjnych. Wiąże się to z ustrojową pozycją komornika jako funkcjonariusza publicznego działającego przy sądzie rejonowym i wyraźnym określeniem opłat egzekucyjnych jako daniny publicznej, stanowiącej w całości dochód Skarbu Państwa. Skarb Państwa nie może być zatem zobowiązany do uiszczania opłat na swoją rzecz.

W art. 43 ust. 3 i 4 projektu przewidziano przesłanki do zwolnienia od kosztów w postępowaniu egzekucyjnym. Możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów

komorniczych odnosi się wyłącznie do takich kosztów, od uiszczenia których zależy podjęcie czynności przez komornika. Innymi słowy, zwolnienie to nie może dotyczyć opłat za egzekucję świadczeń pieniężnych, gdyż w tym zakresie znajdują zastosowanie przepisy dotyczące obniżenia opłaty. Zwolnienie strony od kosztów komorniczych nie zwalnia strony z obowiązku poniesienia opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych oraz zwrotu kosztów postępowania egzekucyjnego drugiej stronie, jeżeli zachodzą podstawy do obciążenia jej opłatą lub kosztami.

Równocześnie przewidziano, że sąd rejonowy, przy którym działa komornik, wypłaca tymczasowo komornikowi sumy odpowiadające wysokości wydatków i opłat, od których zależy podjęcie czynności przez komornika, należnych od strony zwolnionej od kosztów. W przepisach art. 44 ust. 2 i 3 projektu unormowano mechanizm pobrania tych sum od dłużnika albo uczestnika postępowania i przekazywania ich sądowi. Rozliczenie tych kosztów powinno nastąpić w postanowieniu wydawanym przed zakończeniem postępowania.

W art. 46 projektu uregulowano instytucję miarkowania opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych. Instytucja miarkowania opłaty istnieje na gruncie obecnie obowiązującej ustawy i projektowane przepisy nie zmieniają jej charakteru. Utrzymano dotychczasowe przesłanki obniżenia opłaty związane z nakładem pracy komornika oraz sytuacją majątkową strony obowiązanej do poniesienia opłaty. Z uwagi na to, że instytucja miarkowania opłaty ma charakter socjalny, przewidziano zwolnienie od opłat sądowych zarówno w odniesieniu do wniosku o obniżenie opłaty, jak i zażalenia albo skargi na orzeczenie referendarza sądowego w tych sprawach. Jest to rozwiązanie analogiczne jak w przypadku wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i środków odwoławczych wnoszonych w ramach takiego postępowania.

W celu uniknięcia wątpliwości, a także w związku z nałożeniem na komornika obowiązku okresowego wydawania postanowień ustalających wysokość ściągniętych i należnych opłat (art. 21 projektu), proponuje się wprowadzenie regulacji, według której wniosek o obniżenie opłaty może być wniesiony w terminie 7 dni od otrzymania takiego postanowienia. Zastrzeżono również uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem o obniżenie opłaty wierzycielowi, gdy jest on obciążony opłatą na podstawie art. 28 albo art. 29 projektu. Przewiduje się, że obniżona opłata nie może być niższa niż 100 złotych, co usuwa dotychczasowe wątpliwości w tym zakresie.

W dziale piątym projektu zamieszczono przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe. Zmiany dotyczą przepisów Kodeksu postępowania cywilnego regulujących zagadnienie kosztów postępowania egzekucyjnego oraz ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zakresie dotyczącym opłaty od skargi na czynności komornika.

Zmieniany przepis art. 763 k.p.c. rozszerza obowiązki komornika w zakresie zawiadamiania o dokonaniu czynności. Zawiadomienie to będzie wymagane także wobec uczestnika postępowania (np. poddłużnika), jeżeli dotyczy go czynność komornika. Dla zapewnienia przejrzystości postępowania przewiduje się informowanie stron postępowania o aktualnej wysokości egzekwowanej należności w każdym piśmie kierowanym do strony.

Zmiany w treści art. 770 i art. 770¹ k.p.c. mają na celu doprecyzowanie i uporządkowanie materii dotyczącej orzekania o kosztach postępowania egzekucyjnego. Z tego względu zachodzi konieczność wprowadzenia nowych regulacji ograniczających wysokość kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym do wysokości stawki minimalnej. Zmiana ta spowoduje konieczność nowelizacji przepisów wykonawczych normujących tę materię. Proponuje się jednocześnie wyraźne wprowadzenie zasady finalizmu, czyli ostatecznego orzekania o kosztach postępowania egzekucyjnego po jego zakończeniu albo na etapie poprzedzającym sporządzanie planu podziału. W razie konieczności sporządzenia planu podziału komornik będzie wydawał jedno postanowienie, łącznie rozstrzygające kwestię kosztów we wszystkich sprawach, w których wierzyciele uczestniczyć będą w planie podziału.

Zmiany art. 1025, art. 1033 i art. 1035 k.p.c. mają charakter wynikowy i nie zmieniają dotychczasowej praktyki.

W zakresie opłat sądowych (ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) wprowadzono rozwiązania porządkujące, jak również urealniające dotychczasowe stawki opłat. Proponuje się podwyższenie opłat od wniosku o wszczęcie przez sąd egzekucji oraz wniosku o wyjawienie majątku. Jednocześnie przewidziano obniżenie (ze 100 złotych do 50 złotych) opłaty od skargi na czynności komornika oraz od zarzutów przeciwko planowi podziału (który również stanowi czynność komornika). Proponuje się też wprowadzenie opłaty stałej należnej od

zażalenia i skargi na postanowienie referendarza sądowego wnoszonych w ramach tak zwanego właściwego postępowania egzekucyjnego (150 złotych). O ile bowiem zasadne jest znaczne ułatwienie dostępu do sądu w zakresie kwestionowania czynności komornika, to już wniesienie środka zaskarżenia (stanowiącego wyjątek w postępowaniu egzekucyjnym) od orzeczenia sądu albo referendarza sądowego może być obwarowane wyższymi wymogami fiskalnymi.

W art. 49 projektu przewidziano regulację intertemporalną, według której do postępowań wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie projektowanej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Do wszystkich postępowań znajdą jednak zastosowanie przepisy art. 28 i art. 29 projektu dotyczące opłat pobieranych w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na skutek jego bezczynności.

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Projektowana regulacja wpłynie pozytywnie na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw zaangażowanych w postępowania egzekucyjne. W sprawach, w których podmioty te występują w charakterze wierzycieli, zmniejszenie opłat przyczyni się do zwiększenia skuteczności egzekucji (wierzyciel otrzyma większą kwotę służącą zaspokojeniu wierzytelności). Proponowane obciążenie opłatą wierzyciela w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela albo na skutek zaniechania dokonania czynności nie będzie miało wpływu na sytuację tych wierzycieli, którzy inicjują postępowanie w celu wyegzekwowania długu. Zmniejszenie kosztów egzekucji oraz uproszczenie regulacji wpłynie pozytywnie na sytuację mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw będących dłużnikami egzekwowanymi.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej, z wyjątkiem przepisów odnoszących się do kosztów komorniczych w sprawach z wniosku o wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym. W tym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 33 ust. 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt ustawy został skierowany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Nazwa projektu Ustawa o kosztach komorniczych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Uliasz Marcin Główny Specjalista – Sędzia, Departament Legislacyjny, tel. 52-12-293	Data sporządzenia 20.04.2017 r. Źródło Inicjatywa Ministra Sprawiedliwości Nr w wykazie prac UD 162
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowana ustawa ma zastąpić obecnie obowiązującą ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1138, z późn. zm.) w zakresie opłat i kosztów działalności komorników sądowych. Zdecydowano, że problematyka ta będzie przedmiotem odrębnej regulacji. Przyjęto bowiem założenie, że nowe regulacje będą porządkowały kwestie dotyczące egzekucji komorniczej na zagadnienia ustrojowe (projektowana ustawa o komornikach sądowych), koszty egzekucji oraz przepisy dotyczące zasad prowadzenia egzekucji (nowelizowane przepisy kodeksu postępowania cywilnego). W ten sposób regulacje prawne egzekucji sądowej tworzyć będą przejrzysty system.

Opracowanie nowej regulacji okazało się konieczne z uwagi na pojawiające się problemy ze stosowaniem dotychczasowych przepisów prawa. Ponadto niezbędne jest wprowadzenie przejrzystych zasad finansowania systemu egzekucji sądowej oraz rozwiązań motywujących dłużników do dobrowolnej spłaty zobowiązań stwierdzonych tytułami egzekucyjnymi.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana ustawa określa zasady ponoszenia i wysokość wydatków oraz opłat za przeprowadzenie egzekucji, innego postępowania albo dokonanie czynności przez komornika sądowego. Regulacje dotyczą wyłącznie kosztów postępowań prowadzonych przez komornika sądowego – zarówno postępowań egzekucyjnych, jak i innych postępowań i czynności powierzonych komornikowi.

Projektowana ustawa wprowadza następujące rozwiązania:

1. Utrzymano tradycyjny podział kosztów na opłaty i wydatki. Podkreślono ustawowy charakter opłat przez wskazanie, że opłaty komornicze należą się tylko w przypadkach określonych ustawą.
2. Nowym rozwiązaniem jest uznanie, że nie stanowią wydatków koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych, z wyjątkiem kosztów przekazów pocztowych oraz kosztów związanych z przekazywaniem środków pieniężnych za granicę. Pozostałe wydatki związane z przekazywaniem środków pieniężnych będą kosztami prowadzonej działalności komorniczej i nie będą obciążały stron postępowania. W ten sposób zostanie zrealizowany postulat zmniejszenia obciążenia stron kosztami egzekucyjnymi.
3. Istotnym *novum* jest zobligowanie komornika do informowania stron o aktualnym saldzie zaliczek w każdym piśmie do nich kierowanym.
4. Przewiduje się zwolnienie od opłaty wniosku komornika o wykreślenie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji.
5. W zakresie trybu pobierania opłaty za egzekucję świadczeń pieniężnych utrzymano dotychczasowe rozwiązanie, zgodnie z którym opłatę egzekucyjną komornik ściąga wraz z egzekwowanym świadczeniem proporcjonalnie do wartości świadczenia egzekwowanego.
6. Nową zasadą jest określenie wysokości opłat minimalnych, maksymalnych oraz stałych w sposób kwotowy, a nie jak było dotychczas w odniesieniu do wysokości wynagrodzeń w gospodarce narodowej.
7. Jednym z podstawowych założeń projektu jest jednoznaczne określenie, że opłata egzekucyjna ma co do zasady stałą wysokość określoną jako 10% egzekwowanego roszczenia.
8. Wprowadza się nowe rozwiązanie dotyczące przypadków umorzenia egzekucji na wniosek wierzyciela lub z powodu jego bezczynności, w których to z reguły wierzyciel będzie zobowiązany do uiszczenia opłaty w wysokości 5% pozostałego do wyegzekwowania świadczenia.

Tabela poniżej przedstawia liczbę spraw egzekucyjnych w 2015 r., w których umorzono postępowanie.

Z powodu bezskuteczności egzekucji	Na żądanie wierzyciela	Umorzenie z mocy prawa – wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszonego postępowania	Z innych przyczyn
2 396 150	356 573	64 344	26 188

Źródło: MS-Kom 23 – Sprawozdanie z czynności komornika za rok 2015.

9. Wprowadza się zasadę, zgodnie z którą w sprawie o egzekucję świadczenia pieniężnego w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania lub wskazania we wniosku osoby niebędącej dłużnikiem komornik będzie mógł nierzetelnego wierzyciela obciążyć opłatą w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia.

10. Odstępuje się od zasady pobierania od dłużnika opłaty za odnalezienie jego majątku, który był przedmiotem zleconego przez wierzyciela poszukiwania.

11. Uregulowano również treść postanowień dotyczących kosztów komorniczych, zmierzając do nadania im przejrzystości, jak również wyraźnego oddzielenia elementów sentencji takiego postanowienia i jego uzasadnienia.

12. W celu zmniejszenia obciążeń wierzyciela ograniczono do 60 zł wysokość zaliczki na poczet kosztów związanych z doręczeniem korespondencji w sprawie. Jeżeli wydatki na ten cel będą wyższe, to mogą być ściągane od dłużnika.

13. W projektowanych przepisach powiązano zaliczkę pobieraną przez komorników z wydatkami, na które została pobrana. Wyjątek dotyczy sytuacji, w której strona wyraźnie zgodzi się na przeznaczenie wpłaconej przez nią zaliczki na inny cel. Pozwoli to zapobiec występującym w praktyce przypadkom finansowania kosztów czynności z zaliczek przeznaczonych na inne wydatki. W projekcie wskazano, że zaliczka ma charakter celowy. Jednocześnie wprowadzono nowe rozwiązanie zapewniające transparentność rozliczeń w zakresie zaliczek. Przewiduje się, że zaliczka powinna być rozliczona w terminie miesiąca od poczynienia wydatków, na które została pobrana, a gdy czynność nie została podjęta – w terminie 3 miesięcy od jej pobrania. Istotną nowością realizującą powołaną wyżej zasadę jest też wprowadzenie obowiązku komornika informowania stron o aktualnym saldzie zaliczek w każdym kierowanym do nich piśmie.

14. Przewiduje się rozwiązanie umożliwiające zastosowanie niższej stawki opłaty egzekucyjnej. Przyjmuje się, że jeżeli dłużnik na poczet egzekwowanego świadczenia wpłaca kwotę bezpośrednio komornikowi lub na jego rachunek bankowy w terminie 14 dni od daty doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. W przypadku dokonania takiej wpłaty przez dłużnika po tym terminie opłata stosunkowa wynosi 5% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. Wskazane rozwiązanie przez potencjalny wzrost liczby spraw, w których dłużnicy dobrowolnie będą spłacać długi, może pozytywnie wpłynąć na skuteczność egzekucji komorniczej.

Tabela poniżej przedstawia liczbę spraw, w których dłużnik dobrowolnie zapłacił dług w całości wskutek wezwania komornika.

Rok	Liczba spraw
2015	8 653
2014	8 800
2013	10 086

Źródło: MS-Kom 23 – Sprawozdanie z czynności komornika (okres od 2013 r. do 2015 r.).

15. Projekt zakłada, że sąd rejonowy, przy którym działa komornik, będzie wypłacał tymczasowo komornikowi sumy odpowiadające wysokości wydatków i opłat, od których zależy podjęcie czynności przez komornika, należnych od strony zwolnionej od kosztów. Jednocześnie w projekcie unormowano mechanizm pobrania tych sum od uczestnika postępowania i przekazywania ich sądowi.

16. Projektuje się również wprowadzenie zasadniczych zmian w zakresie opłat za egzekucję świadczeń niepieniężnych. W przypadku egzekucji świadczeń niepieniężnych prowadzonej przez komorników jej głównym rodzajem jest eksmisja. W 2015 r. przeprowadzono ich ok. 9 tys. Innych rodzajów egzekucji świadczeń niepieniężnych było ok. 6 tys. i dotyczyły one w szczególności spraw o opróżnienie lokali niemieszkalnych i wydanie ruchomości, względnie wprowadzenia w posiadanie innych nieruchomości. Dane z ostatnich lat wskazują, że liczba tych egzekucji pozostaje na stałym poziomie – łącznie ok. 15 tys. spraw. Jednocześnie należy wskazać, że w samym 2015 r. wszystkich spraw egzekucyjnych wpłynęło prawie 8 mln.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Belgia

W Belgii komornikowi sądowemu przysługuje wynagrodzenie za wykonywanie powierzonych mu czynności zgodnie z ustaloną stawką. Stawkę określają przepisy Dekretu Królewskiego z dnia 30 listopada 1976 r. w sprawie ustalenia stawek wynagrodzenia za czynności dokonywane przez komorników sądowych w sprawach cywilnych i gospodarczych oraz wysokości innych świadczeń. Stawki wynagrodzenia podlegają corocznej aktualizacji. Stawka wynagrodzenia komornika sądowego zawiera między innymi opłaty sesyjne, opłaty stałe, koszty, opłaty stosunkowe itd. obejmuje wynagrodzenie, jakie komornik sądowy ma prawo pobierać za podejmowane czynności, z drugiej strony zwrot ponoszonych przez niego wydatków (np. koszty podróży).

W praktyce komornik sądowy wzywa wierzyciela o zaliczkę na poczet wydatków w toku prowadzonego postępowania. Zgodnie z art. 1024 Kodeksu Postępowania Sądowego koszty egzekucji obciążają dłużnika, w związku z powyższym komornik sądowy podejmuje działania w celu wyegzekwowania poniesionych przez wierzyciela kosztów.

Komornik sądowy ma obowiązek przekazywania dłużnikowi informacji o ponoszonych kosztach oraz dokładnego ich rozliczenia. Ponadto, w sprawach cywilnych i gospodarczych, jako jedyny organ do tego powołany, dokonuje czynności polegających na doręczaniu.

Francja

We Francji komornik, choć jest funkcjonariuszem publicznym, nie jest wynagradzany przez państwo. Koszt wypełniania przez niego obowiązków zwiększa dług, który stanowi przyczynę wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Zwraca się przy tym uwagę, że wierzyciel może czasami rezygnować z przymusowego egzekwowania swych należności, jeśli nie jest pewny faktycznej wypłacalności dłużnika właśnie ze względu na koszty postępowania egzekucyjnego. Tym tłumaczy się potrzebę szczegółowej regulacji wynagrodzenia komorników, precyzyjnie określającej czynności, za które należy się wynagrodzenie.

Komornicy mogą, zanim przystąpią do czynności, zażądać zaliczki, która pozwoli pokryć ich wynagrodzenie i koszty. Przyjmuje się, że komornik może wstrzymać się z podjęciem czynności do czasu otrzymania zaliczki, nawet jeśli nie poinformował wierzyciela o skutkach niezłożenia zaliczki. Zaliczka musi jednak mieścić się w granicach określonych przez prawo – musi odpowiadać kosztom związanym z czynnościami, które należy podjąć niezwłocznie. Komornik korzysta także z prawa zatrzymania przejętych dokumentów i przelanych kwot od dłużnika, tytułem zabezpieczenia płatności jego wynagrodzenia, przy czym uprawnienie to nie przysługuje, jeżeli komornik działa na rzecz wierzyciela publicznego.

Niemcy

Obok uposażenia urzędnika służby publicznej komornikom przysługuje udział w pobranych przez nich opłatach egzekucyjnych.

Obecnie wszystkie kraje związkowe, z wyjątkiem Badenii-Wirtembergii, Hesji oraz Kraju Saary, w których przyznany komornikom udział w pobranych opłatach egzekucyjnych pokrywa również koszty prowadzenia biura, uregulowały wysokość i zasady przyznawania rekompensaty kosztów utrzymania biura komornika w odpowiednich rozporządzeniach.

Niemiecki ustawodawca w załączniku do Ustawy o kosztach komorników wskazuje podstawy poboru opłaty oraz ich wysokość. Wartość egzekwowanego roszczenia ani wartość zajętego przedmiotu nie mają wpływu na wysokość kosztów egzekucji.

Działalność komornika prowadzi do powstania kosztów, do których należą opłaty i wydatki. Wierzycielem z ich tytułu nie jest komornik, lecz kraj związkowy. Tym samym są one pobierane na rzecz kasy kraju związkowego. Komornikowi przysługuje udział w pobranych opłatach. W związku z tym jest on zobowiązany wstępnie obliczyć jego wysokość i zatrzymać go; jednakże komornik może nim dysponować dopiero po przekazaniu odpowiedniemu organowi tej części opłat, która przysługuje krajowi związkowemu.

Za wykonanie wniosku egzekucyjnego jest pobierana jednorazowa opłata na podstawie danej pozycji wykazu kosztów. W razie ponownego zlecenia komornikowi wykonania tej samej czynności, opłata jest pobierana osobno za każdą czynność. Za czynności wykonywane w nocy, sobotę, niedzielę lub święto pobierana jest opłata w podwójnej wysokości. Z tytułu wydatków komornikowi przysługują ryczałty lub zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów.

Wraz ze złożeniem wniosku powstaje roszczenie o zapłatę opłaty egzekucyjnej. Jest ono wymagalne, jeżeli wniosek został wykonany (i to niezależnie od wyniku działania komornika) lub postępowanie spoczywa dłużej niż 12 miesięcy. Wydatki są wymagalne natychmiast po ich poniesieniu, to jest z chwilą ich zapłaty na rzecz osób trzecich lub z chwilą realizacji odpowiedniej podstawy powstania wydatków. Jeżeli postępowanie trwa dłużej (np. ze względu na płatność w ratach), opłaty mogą być pobrane zaliczkowo także przed ich wymagalnością.

Z punktu widzenia kosztów za wykonany jest uznawany także wniosek, który został cofnięty lub którego wykonanie jest niemożliwe ze względu na istniejące przeszkody, np. śmierć dłużnika czy niemożliwość ustalenia jego adresu. Tożsame skutki jak cofnięcie wniosku ma nieuiszczenie zaliczki na poczet kosztów egzekucji oraz brak sprzeciwu wnioskodawcy przeciwko zwrotowi wniosku egzekucyjnego przez komornika z powodu braku majątku dłużnika.

Koszty są pobierane przez komornika, który wykonał wniosek. Niezwłocznie po nadejściu ich wymagalności komornik

powinien - w odniesieniu do każdego wniosku egzekucyjnego osobno – sporządzić rachunek kosztów, który powinien zawierać odpowiednie przepisy prawa, wskazanie podstawy poboru kosztów, opis wydatków, kwoty ustalonych opłat i wydatków oraz ewentualnych zaliczek. Rachunek jest przesyłany dłużnikowi z tytułu kosztów sądowych (z reguły wierzycielowi) wraz z pouczeniem o możliwości jego zaskarżenia.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Komornicy sądowi	Liczba kancelarii komorniczych (stan na 29.11.2016 r.) – 1539 kancelarii komorniczych (w tym 31 wakatów)	Ministerstwo Sprawiedliwości	Określenie zasad ponoszenia i wysokość wydatków oraz opłat za przeprowadzenie egzekucji, innego postępowania albo dokonanie innych czynności.
Dłużnicy oraz wierzyciele	W 2015 r. wpłynęło do kancelarii komorniczych ok. 7,9 mln spraw	Sprawozdanie Ms-Kom 23	Kompleksowa regulacja zasad wykonywania zawodu komornika oraz egzekucji komorniczej. Przywrócenie zaufania do zawodu komornika sądowego jako funkcjonariusza publicznego, zwiększenie nadzoru nad komornikami.
Sądy rejonowe	317	Ministerstwo Sprawiedliwości	Rozstrzyganie w przedmiocie zwolnienia z opłaty kosztów egzekucji. Wypłata tymczasowo komornikom sumy odpowiadające wysokości wydatków i opłat, od których zależy podjęcie czynności przez komornika, należnych od strony zwolnionej od kosztów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji
Projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204). Nikt nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem na podstawie wyżej wymienionej ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt został skierowany do Sądu Najwyższego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, Krajowej Rady Komorniczej, Krajowej Rady Radców Prawnych, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Notarialnej, Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszenia Sędziów „Themis”, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Asystentów Sędziów, Porozumienia Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Referendarzy Sądowych, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych, Konfederacji „Lewiatan”, Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych oraz Związku Banków Polskich. Warto dodać, że powyższy katalog uwzględnia samorzady prawnicze reprezentujące adwokatów i radców prawnych, którzy uczestniczą w postępowaniach zarówno jako pełnomocnicy wierzycieli, jak też dłużników. Czas trwania konsultacji był krótszy niż 21 dni, co wiązało się z koniecznością dostosowania terminów prac nad niniejszym projektem z terminami prac nad projektem ustawy o komornikach sądowych (UD 146). Niemniej jednak poddano analizie wszystkie uwagi zgłoszone w ramach konsultacji. Wyniki konsultacji przedstawiono w załączniku zatytułowanym „omówienie wyników konsultacji”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Projektowane regulacje mogą spowodować skutki finansowe dla budżetu państwa w części 15 – <i>Sądy powszechne</i> .											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana ustawa o kosztach komorniczych określa zasady ponoszenia i wysokość wydatków oraz opłat za przeprowadzenie egzekucji, innego postępowania albo dokonanie czynności przez komornika sądowego. Rozwiązania w zakresie opłat egzekucyjnych są co do zasady zbieżne z obecnie obowiązującymi regulacjami określonymi w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1138, z późn. zm.). Zmiana polega na określeniu kwotowym wysokości opłat minimalnych, maksymalnych oraz stałych, a nie jak w obecnie obowiązujących przepisach w odniesieniu do wysokości wynagrodzeń w gospodarce narodowej. W zakresie opłat sądowych wprowadzono rozwiązania porządkujące, jak również urealnijające dotychczas obowiązujące opłaty. W szczególności podniesieniu ulegają opłaty za prowadzenie przez sąd egzekucji, a także wyjawienie majątku. Za zasadne uznano obniżenie opłaty za samą skargę na czynność komornika, jak również za zarzuty przeciwko planowi podziału – ze 100 zł do 50 zł. Równocześnie jednoznacznie ustalono opłatę należną od zażalenia albo skargi na postanowienie referendarza wnoszonych w ramach postępowania egzekucyjnego na kwotę 150 zł, z wyjątkiem zażeń i skarg dotyczących nadania klauzuli wykonalności. Projektowane zmiany polegające na podwyższeniu wysokości pobieranych opłat stałych w jednych rodzajach spraw oraz obniżeniu opłat w innych rodzajach spraw mogą wpłynąć na wysokość dochodów budżetu państwa. Wielkość skutków finansowych przedmiotowych zmian jest niemożliwa do oszacowania z uwagi na brak szczegółowych danych o wielkości dochodów uzyskiwanych w tym obszarze przy obecnie obowiązujących stawkach. Przyjmuje się, że zmniejszenie dochodów z tytułu opłat w jednych rodzajach spraw zostanie zbilansowane zwiększeniem dochodów z tytułu zwiększenia opłat w innych rodzajach spraw. W rezultacie wejście w życie przedmiotowej regulacji nie wpłynie na poziom wydatków budżetu państwa. Należy wskazać, że zapisy projektu, odnoszące się do zwolnienia z opłat oraz wypłaty sumy odpowiadającej wysokości wydatków oraz tych opłat (art. 43 i art. 44), mają swoje odpowiedniki w obecnie obowiązujących przepisach (art. 40 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji). W projektowanej ustawie brak jest analogicznych zapisów jak w art. 42 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Niemniej wysokość skutków finansowych braku takich zapisów nie jest możliwa do oszacowania z uwagi na trudną do przewidzenia liczbę przypadków, w których postępowanie egzekucyjne okaże się w całości bezskuteczne i wydatki poniesione przez komornika, które zostaną pokryte z wyegzekwowanej części świadczenia, obciążą Skarb Państwa. W projekcie przewiduje się, że sąd rejonowy, przy którym działa komornik, będzie wypłacał tymczasowo komornikowi sumy odpowiadające wysokości wydatków i opłat, od których zależy podjęcie czynności przez komornika, należnych od strony zwolnionej od kosztów. Jednocześnie określono mechanizm pobrania tych sum od uczestnika postępowania i przekazywania ich sądowi. Przyjmuje się, że wskazany mechanizm nie będzie generował dodatkowych wydatków dla sektora finansów publicznych. Ewentualne trudności związane ze zwrotem wypłaconych przez sądy zaliczek zdają się być nie możliwe do przewidzenia. Nie jest możliwe określenie zarówno liczby przypadków, w których wystąpią trudności, jak również sumy kwot wypłacanych zaliczek. Należy jednocześnie wskazać, że projektowana równolegle ustawa o komornikach zawiera regulacje, zgodnie z którymi opłaty egzekucyjne nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Wymieniony projekt ustawy zmienia również sposób wynagradzania komorników, co tym samym utrudnia precyzyjne określenie wpływu zmian wprowadzanych niniejszą ustawą na przyszłe kształtowanie się zarówno dochodów komorników, jak i sektora finansów publicznych.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	Wierzyciele							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wpływ na kancelarie komornicze Zgodnie z danymi zawartymi w raporcie IWS¹⁾ z 2015 r. średnie miesięczne przychody uzyskiwane przez jedną kancelarię komorniczą, w 2012 r., wynosiły 113 377 zł. Zróżnicowanie między poszczególnymi sądami rejonowymi było w tym zakresie bardzo duże. Przykładowo odchylenie standardowe dla tych wartości wynosiło 55 557 zł, a więc aż 50% przeciętnej. Najwyższy średni miesięczny przychód, wynoszący 511 896 zł na jednego komornika, odnotowano w obszarze Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli, najniższy zaś (16 740 zł) wystąpił w jednym z małych sądów na wschodzie Polski. Wysokość przychodów poszczególnych kancelarii komorniczych, co oczywiste, przekłada się najczęściej bezpośrednio na dochody uzyskiwane przez prowadzących je komorników. I tak średni miesięczny dochód na jednego komornika w 2012 r. wynosił 46 451 zł, przy czym ponownie przeciętnie zarobił najwięcej komornik przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli – 255 697 zł – a najmniej przy wspomnianym już małym sądzie – 2609 zł. Odchylenie standardowe dla tych wartości w poszczególnych sądach rejonowych przekroczyło 50% średniej i wyniosło 26 646 zł. Dane zawarte w sprawozdaniu MS-Kom23 o kwotach efektywnie wyegzekwowanych świadczeń pieniężnych według poszczególnych rodzajów egzekucji i podejmowanych przez komorników czynnościach również mogą dostarczyć wiedzy o ich przychodach. W 2015 r. komornicy skutecznie wyegzekwowali należności na łączną kwotę 9 142 540 275 zł. Uwzględniając obowiązujące wysokości opłat egzekucyjnych (8% świadczenia dla egzekucji z wynagrodzenia za pracę i z rachunku bankowego oraz 15% dla pozostałych rodzajów egzekucji świadczeń pieniężnych) można oszacować ogólną wysokość opłat pobranych przez wszystkich komorników z tego tytułu w roku 2015 na 1 109 960 129 zł, czyli 12,1% wyegzekwowanych kwot. Natomiast w 2014 r. łączna kwota wyegzekwowanych świadczeń przez komorników to 8 314 635 518 zł. W 2014 r. oszacowane analogicznie opłaty opiewałyby na łączną kwotę 991 846 024 zł, a więc 11,9% wyegzekwowanych kwot. Projekt ustawy przewiduje jednolitą stawkę opłaty egzekucyjnej za skuteczną egzekucję świadczeń pieniężnych. Analiza sprawozdań statystycznych (MS-Kom23) pozwala ustalić, że średnia opłata (to jest stosunek pobranych opłat do wyegzekwowanych kwot) w okresie 2014–2015 wahała się pomiędzy 10,7% a 12,1% – w zależności od przyjętych założeń, koniecznych ze względu na niedostateczną dokładność zestawień statystycznych. Obliczenia dokonywane były na podstawie informacji o wysokości wyegzekwowanych kwot, przy przyjęciu, że dla egzekucji z wynagrodzenia za pracę oraz rachunku bankowego zastosowanie znajdzie stawka 8%, a dla pozostałych sposobów egzekucji – 15%, z tym wyjątkiem, że dla innych sposobów egzekucji będzie albo w całości stawka 15% albo po połowie uzyskanych kwot – 8% i 15%. <u>Zmiana stawek opłat stosunkowych spowoduje obniżenie przychodów z tego tytułu od 7% do 17%.</u> <u>Największe obniżenie zaistnieje przy przyjęciu założenia, że cała kwota ujęta w zestawieniach</u>						

¹⁾ dr Paweł Ostaszewski, *Opłaty i koszty w systemie egzekucji komorniczej – obraz statystyczny*, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2015 r.

statystycznych jako wyegzekwowana w inny sposób pozwalala na pobranie opłaty 15%. Wówczas spadek nastąpi ze średniego poziomu ok. 12% do poziomu 10%.

		wyegzekwowane kwoty (w złotych)		ściągnięte opłaty (w złotych)	
sposób egzekucji	stawka opłaty	2014	2015	2014	2015
ruchomości	15%	94 143 629	94 545 528	14 121 544	14 181 829
nieruchomości	15%	578 489 453	826 899 877	86 773 418	124 034 982
praca	8%	2 486 373 383	2 609 333 968	198 909 871	208 746 717
rachunek bankowy	8%	1 161 473 814	1 124 066 269	92 917 905	89 925 302
inne wierzytelności	15%	1 002 555 999	1 009 382 271	150 383 400	151 407 341
inne prawa majątkowe	15%	26 357 508	60 450 343	3 953 626	9 067 551
ułamkowe części nieruchomości	15%	7 222 022	26 128 359	1 083 303	3 919 254
użytkowanie wieczyste	15%	28 929 157	112 248 360	4 339 374	16 837 254
wariant I					
inne	15%	2 929 090 553	3 277 928 202	439 363 583	491 689 230
średnia stawka opłaty				11,9%	12,1%
SUMA				991 846 024	1 109 809 460
wariant II					
inne	8%	1 464 545 277	1 638 964 101	117 163 622	131 117 128
	15%	1 464 545 277	1 638 964 101	219 681 791	245 844 615
średnia stawka opłaty				10,7%	10,9%
SUMA				889 327 854	995 081 973

Należy zwrócić uwagę, że przychody z tytułu opłat egzekucyjnych stanowią jedynie ok. 70% przychodów komorników (tak powołane wcześniej opracowania Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości), zatem spadek przychodów z tytułu opłat egzekucyjnych nie oznacza wprost takiego samego spadku ogólnych przychodów komorników.

Tabela poniżej przedstawia oszacowane, hipotetyczne kwoty ściągniętych opłat w przypadku ustalenia stawki opłaty na poziomie 10%.

		wyegzekwowane kwoty (w złotych)		ściągnięte opłaty (w złotych)	
sposób egzekucji	stawka opłaty	2014	2015	2014	2015
ruchomości	10%	94 143 629	94 545 528	9 414 363	9 454 553
nieruchomości	10%	578 489 453	826 899 877	57 848 945	82 689 988
praca	10%	2 486 373 383	2 609 333 968	248 637 338	260 933 397
rachunek bankowy	10%	1 161 473 814	1 124 066 269	116 147 381	112 406 627
inne wierzytelności	10%	1 002 555 999	1 009 382 271	100 255 600	100 938 227
inne prawa majątkowe	10%	26 357 508	60 450 343	2 635 751	6 045 034
ułamkowe części nieruchomości	10%	7 222 022	26 128 359	722 202	2 612 836
użytkowanie wieczyste	10%	28 929 157	112 248 360	2 892 916	11 224 836
inne	10%	2 929 090 553	3 277 928 202	292 909 055	327 792 820
SUMA				831 463 552	914 098 318

Projektowane regulacje przez zmiany polegające na ograniczeniu katalogu wydatków komornika w odniesieniu do kosztów przekazywania środków pieniężnych oraz zmiany w zakresie kosztów korespondencji będą skutkować zwiększeniem obciążeń finansowych komorników sądowych i zmniejszeniem obciążeń wierzycieli. Jednocześnie oszacowanie wskazanych zmian i ich przedstawienie w sposób kwotowy zdaje się być nie możliwe.

Należy jednocześnie wskazać, że projektowana równolegle ustawa o komornikach zawiera regulacje, zgodnie z którymi opłaty egzekucyjne nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Wymieniony projekt ustawy zmienia również sposób wynagradzania komorników, co tym samym utrudnia precyzyjne określenie wpływu zmian wprowadzanych niniejszą ustawą na przyszłe kształtowanie się zarówno dochodów komorników, jak i sektora finansów publicznych.

Wpływ na dłużników oraz wierzycieli (w tym wierzycieli alimentacyjnych)

Projektowane rozwiązania mogą spowodować zwiększenie zaangażowania wierzycieli w proces egzekucji między innymi przez dokładanie należytej staranności przy wskazywaniu osoby dłużnika.

Opłaty egzekucyjne, będąc składnikiem kosztów egzekucyjnych, mają pierwszeństwo zaspokojenia. Skuteczność egzekucji rozumiana jako liczba spraw załatwionych przez wyegzekwowanie świadczenia do spraw, które zostały zakończone, wynosi ok. 23% (I półrocze 2016 r.). Tylko w 23% spraw zaspokojeniu podlegała więc całość należności wierzyciela oraz całość opłaty. W tych sprawach zmiany w zakresie wysokości opłat (obniżenie opłat ze stawki 15% do 10% albo 5% oraz obniżenie opłat minimalnych i maksymalnych) oznacza zmniejszenie kosztów egzekucji dla dłużnika.

W pozostałych sprawach, o ile doszło w nich do wyegzekwowania choć części należności, zmniejszenie opłat wpływa zarówno na sytuację wierzyciela (który otrzyma większą kwotę służącą zaspokojeniu wierzytelności), jak i na sytuację dłużnika (ponoszącego mniejsze koszty egzekucji).

Zmniejszenie kosztów egzekucji (dla wierzyciela i dłużnika) wynika też z obniżenia stawek za egzekucję świadczeń niepieniężnych. Projektowane zmiany mogą pozytywnie wpłynąć między innymi na skuteczność egzekucji świadczeń alimentacyjnych, w szczególności przez zwiększenie egzekwowanych kwot pieniężnych.

Z uwagi na to, że projektowane zmiany wprowadzają szereg uproszczeń w zakresie regulacji kosztów egzekucji (np. jedna stawka opłaty za skuteczną egzekucję, kwotowe stawki niektórych opłat), przewiduje się, że wpłyną one pozytywnie na zmniejszenie liczby nieprawidłowości w zakresie czynności dotyczących kosztów. Uproszczenia te ułatwią również wierzycielom i dłużnikom samodzielną ocenę, czy koszty zostały obliczone prawidłowo, oraz podjęcie decyzji o ewentualnym zaskarżeniu czynności komornika lub postanowienia sądu pierwszej instancji.

Projektowane zmiany mogą mieć też wpływ na przyspieszenie postępowań, w tych sprawach, w których strona samodzielnie oceni, że czynności dotyczące kosztów postępowania zostały dokonane prawidłowo, i zrezygnuje z wnoszenia środków zaskarżenia.

Ograniczenia dotyczące niektórych wydatków (np. wysokość zaliczki na koszty doręczenia korespondencji) będą korzystne dla wierzycieli i zwiększą dostępność kancelarii komorniczych.

Zgodnie z projektowanymi regulacjami, w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela lub z powodu jego bezczynności będzie on z reguły obowiązany do uiszczenia opłaty w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Przeniesienie ciężaru uiszczenia opłaty zwiększy obciążenie wierzycieli i jednocześnie pozytywnie wpłynie na obciążenia finansowe dłużników. Ponadto może to również pozytywnie wpłynąć na ściagalność tych opłat przez komorników.

Dodatkowym zmniejszeniem obciążeń finansowych dłużników jest zastosowanie niższej opłaty egzekucyjnej w sytuacji, gdy dłużnik na poczet egzekwowanego świadczenia wpłaca kwotę bezpośrednio komornikowi lub na jego rachunek bankowy w terminie 14 dni od daty doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Przewiduje się wówczas zastosowanie opłaty w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. W przypadku dokonania takiej wpłaty przez dłużnika po wskazanym terminie opłata stosunkowa będzie wynosiła 5% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia.

Zrywa się z dotychczasową regulacją, według której do wydatków komornika należą wszystkie koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych. Do wydatków będą należały wyłącznie koszty przekazów pocztowych oraz koszty przekazania środków pieniężnych za granicę. Inne koszty ponoszone przez komornika z tego tytułu będą wchodziły w skład kosztów działalności egzekucyjnej i nie będą obciążały stron postępowania. W ten sposób zostanie zrealizowany postulat zmniejszenia obciążenia stron kosztami egzekucyjnymi. W tym samym celu ograniczono do 60 złotych wysokość zaliczki na poczet kosztów związanych z doręczeniem korespondencji w sprawie. Jeżeli wydatki na ten cel będą wyższe, to mogą być ściągane od dłużnika.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

☐ tak

☐ nie

☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	
9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2018 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Projekt może zostać poddany ewaluacji w oparciu o następujące mierniki: – wielkość średnich miesięcznych dochodów komorników; wielkość najwyższych i najniższych rocznych dochodów osiągniętych przez komorników oraz wielkość odchylenia standardowego od tych wartości; – liczba przypadków umorzenia egzekucji na wniosek wierzyciela; – liczba spraw o egzekucję świadczenia pieniężnego, w których wszczęcia postępowania okazało się niecelowe lub wskazano we wniosku osobę niebędącą dłużnikiem; – liczba nowych kancelarii komorniczych.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

Omówienie wyników konsultacji

Lp	Jednostka redakcyjna projektu	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko wobec uwagi
1.	Uwaga ogólna	SN	I. W projekcie przewidziano szereg zmian mających wpływ na wysokość przychodów uzyskiwanych przez komorników. Należy przy tym wymienić nie tylko zmianę wysokości opłat stosunkowych w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych (art. 27 ust. 1 projektu), ale również opłat stałych w sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych (art. 32-38 projektu), czy opłat stałych od wniosków: o wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku, o sporządzenie spisu inwentarza oraz o sporządzenie protokołu stanu faktycznego (art. 39). Mając na uwadze, że zagadnienie wysokości opłat komorniczych objęte jest obszerną, szczegółową regulacją, której treść pozostaje w znaczącej mierze pozostawiona swobodnemu uznaniu ustawodawcy, należy jednak zwrócić uwagę na pewien istotny aspekt proponowanych zmian. Problematyka statusu prawnego komorników i związanych z tym finansowych aspektów prowadzonej przez nich działalności była przedmiotem wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego. W ich treści podkreślono, że komornik jest państwowym organem egzekucyjnym, z drugiej jednak strony - wykonuje	Uwaga niezasadna. Postulaty zgłoszone w uwadze zostały wzięte pod uwagę na etapie prac legislacyjnych nad projektem. Ocena skutków regulacji została również uzupełniona o dane dotyczące wpływu projektowanych zmian na szacowane przychody z tytułu innych opłat niż opłaty za egzekucję świadczeń pieniężnych. W Ocenie skutków regulacji za podstawę tych analiz przyjęto przede wszystkim dane za lata 2014 i 2015. Niezrozumiałe jest zatem twierdzenie, że „wzięto pod uwagę dane dotyczące dochodów i przychodów zawarte w opracowaniu wydanym przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości”. Opracowanie to powstało znacznie wcześniej nie mogło obejmować informacji statystycznych z ostatnich lat kalendarzowych.

			czynności egzekucyjne na własny rachunek i w ramach modelu samofinansującego się (wyrok TK z 30 kwietnia 2012 r., sygn. SK 4/10, OTK ZU nr 4/A/2012, poz. 42). Jednocześnie komornik nie ma prawa kierowania się zasadą maksymalizacji zysku i jest poddany uregulowaniom ograniczającym swobodę działalności. Ma obowiązek czynienia odpowiednich nakładów, nie mając przy tym pełnej swobody poszukiwania dochodów (wyrok TK z 13 grudnia 2011 r., sygn. SK 44/09, OTK ZU nr 10/A/2011/ poz. 117). Wysokość opłat komorniczych jest określona przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Jak wskazał Trybunał, nie ma przy tym obowiązku, aby każde działanie komornika przynosiło mu zysk, ani nawet by w każdym przypadku wydatki znalazły pełne pokrycie w uzyskanych wpływach (wyrok TK z 3 grudnia 2003 r. (sygn. K 5/02, OTK ZU nr 9/A/2003, poz. 98). Przychody komornika są zatem jedynie w niewielkim stopniu uwarunkowane mechanizmami rynkowymi, a w przeważającej mierze - przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Przychody komornika z tytułu opłat egzekucyjnych są przy tym zależne nie tylko od ich wysokości, ale również od innych okoliczności, jak np. liczba komorników i kryteria dostępu do zawodu, dopuszczalna liczba postępowań prowadzonych przez jednego komornika, czy możliwość powierzania czynności egzekucyjnych innym osobom. Prawna regulacja zawodu komornika stanowi	
--	--	--	---	--

			wyraz aksjologicznych przekonań ustawodawcy, dotyczących między innymi statusu prawnego tego zawodu i pożądaney wysokości dochodów wykonujących go osób. Przyjmując, że ustawodawca dysponuje w tym zakresie szerokim zakresem swobody, nie ulega wątpliwości, że konieczne jest zapewnienie faktycznego funkcjonowania możliwie efektywnej egzekucji sądowej. Nie przesądzając kwestii pożądaney wysokości dochodów komorników należy przyjąć, że projektowane regulacje powinny zapewniać stabilne funkcjonowanie systemu egzekucji sądowej, co wymaga z kolei zagwarantowania, aby prawidłowo funkcjonująca kancelaria komornicza osiągała dodatni wynik finansowy. To z kolei wymaga, aby ewentualne zmiany ustawowe zostały poprzedzone przeprowadzeniem rzetelnej analizy ekonomicznej. Jak wynika z uzasadnienia projektu, zarówno przychody, jak i dochody poszczególnych komorników charakteryzują się daleko idącym zróżnicowaniem. Obok kancelarii osiągających znaczne przychody, występują takie, które funkcjonują na granicy opłacalności. Zróżnicowanie w tym zakresie jest przy tym w znaczącej mierze oparte na geograficznym kryterium miejsca wykonywanej działalności. Podzielając pogląd zawarty w ocenie skutków regulacji, że oszacowanie przychodów i dochodów kancelarii komorniczych jest trudne, należy jednak przyjąć, że jest to niezbędne ze względu na konieczność uniknięcia sytuacji, w	
--	--	--	--	--

			której ze względu na treść przepisów ustawy prawidłowe wykonywanie zawodu komornika będzie - przynajmniej w niektórych regionach Polski - ekonomicznie nieopłacalne. Załączona do projektu analiza wielkości spadku przychodów kancelarii komorniczych dotyczy wyłącznie opłat objętych stawkami stosunkowymi, wynoszącymi obecnie 8% i 15%. Brak jest natomiast analizy wpływu zmiany wysokości pozostałych opłat oraz ewentualnego spadku przychodów spowodowanych innymi proponowanymi regulacjami zawodu komornika. Należy przy tym zwrócić uwagę, że przy ocenie wpływu ustawy na kancelarie komornicze wzięto pod uwagę dane dotyczące dochodów i przychodów zawarte w opracowaniu wydanym przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości (P.Ostaszewski, Opłaty i koszty w systemie egzekucji komorniczej -obraz statystyczny, Warszawa 2015), zawierającym dane z roku 2012. Co istotne dane dotyczące wysokości dochodów komorników, zawarte w powyższym opracowaniu, stanowią wartości brutto, przed opodatkowaniem. Mając na uwadze powyższe, godnym rozważenia wydaje się postulat, aby w trakcie dalszych prac legislacyjnych przeprowadzić kompleksową, rzetelną analizę wpływu projektowanych zmian na finansową sytuację kancelarii komorniczych. Analiza ta powinna być oparta na aktualnych danych oraz uwzględniać nie tylko samą korektę wysokości opłat, ale również pozostałe zmiany	
--	--	--	---	--

			dotyczące zasad wykonywania zawodu komornika.	
2.	Uwaga ogólna	KRK	Ewentualne obniżenie wysokości opłat spowoduje utratę możliwości sprawnego prowadzenia działalności egzekucyjnej przez komorników sądowych i stanowić będzie dalszą - niebezpieczną dla sprawnego funkcjonowania państwa zachętę dla dłużników do unikania wykonywania swoich zobowiązań, zwiększając problem zatorów płatniczych w gospodarce, czego nie da się pogodzić z konstytucyjną zasadą państwa prawa. Prawo i organy państwowe winny stwarzać warunki do sprawnego funkcjonowania organów państwowych (w tym organów egzekucyjnych) i do udaremniania postępowania w sposób niezgodny z prawem. Obniżenie obecnego poziomu opłat spowoduje, że komornicy sądowi zmuszeni będą do radykalnego obniżenia kosztów działalności egzekucyjnej, albowiem spadek przychodu z opłat spowoduje niemożność utrzymania kancelarii komorniczej na dotychczasowym poziomie. Oznaczać to musi w pierwszej kolejności redukcję zatrudnienia, o ile komornik zatrudnia pracowników. W przypadku braku pracowników, a taka sytuacja ma miejsce w przypadku większości nowo powstałych kancelarii komorniczych, w zasadzie nie istnieje możliwość ograniczania kosztów działalności egzekucyjnej. Wiele takich kancelarii obecnie uzyskuje ujemny wynik finansowy, znajduje się	Uwagi niezasadne. Proponowane w projekcie stawki opłat egzekucyjnych zostały określone przy uwzględnieniu sygnalizowanych zagrożeń. Skutki finansowe projektowanych zmian są przedstawione w Ocenie skutków regulacji.

			na granicy rentowności, bądź uzyskuje niewielki dochód. Obniżenie opłat uniemożliwi tym komornikom dalsze prowadzenie działalności egzekucyjnej. W każdym przypadku skutkiem obniżenia opłat będzie brak możliwości właściwego prowadzenia działalności egzekucyjnej. Zmiana nie spowoduje więc zmniejszenia dochodów komorników sądowych, lecz pozbawienie sądowych organów egzekucyjnych zdolności do realizacji powierzonych im zadań. Ewentualne obniżenie opłat spowoduje daleko idące skutki społeczne, związane z redukcją zatrudnienia w kancelariach komorniczych (już obecnie faktem stało się zwolnienie od początku roku z kancelarii ponad 1 tys. osób, co oznacza, że zatrudnienie w kancelariach komorniczych spadło o ok. 10%) oraz skutki fiskalne związane ze spadkiem wpływów z podatku dochodowego komorników i zatrudnianych przez nich pracowników, jak i kosztami aktywizacji zawodowej osób zwalnianych z kancelarii komorniczych. Powstawanie nowych stanowisk komornika stanie się niemożliwe. Istotnym zjawiskiem, które również może mieć wpływ na funkcjonowanie stale zwiększającej się liczby kancelarii komorniczych, jest zatrzymanie się dynamiki wzrostu wpływu spraw egzekucyjnych. Niestety, jak wskazano wyżej, wpływ spraw który od lat dynamicznie wzrastał, uległ załamaniu (spadek o 40% w I półroczu 2016 r.). Tak radykalny spadek wpływu spraw	
--	--	--	--	--

			wiąże się z istotnym pogorszeniem warunków finansowych kancelarii (60% odnotowało spadek przychodów w I półroczu 2016 r.). Konieczne jest uwzględnienie tego zjawiska przy opracowywaniu nowych regulacji. Przy tak istotnych zmianach zachodzących w działalności komorników sądowych równoległe obniżenie wysokości opłat egzekucyjnych byłoby działaniem, które oprócz skutków budżetowych i gospodarczych będzie mieć również dramatyczne skutki dla sprawności, skuteczności i wydajności funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Do identycznych wniosków można dojść na podstawie analizy przygotowanej przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości [Opłaty i koszty w systemie egzekucji komorniczej, dr Paweł Ostaszewski, Warszawa 2015). Wyniki tych badań wyraźnie wskazują, że obserwowane różnice w dochodach poszczególnych komorników, zdaniem autora, nie umożliwiają wskazania nawet przybliżonego progu finansowej opłacalności działalności kancelarii komorniczych i np. ustalenia na tej podstawie minimalnych progów wysokości opłat egzekucyjnych. Z analizy IWS wynika, że wprowadzona zmiana przyniosła w 2016 roku zasadnicze przeobrażenia w pracy większości kancelarii, przy czym, jak wskazuje Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, ich kierunku nie sposób do końca przewidzieć. Należy jednocześnie podkreślić, że wraz z pogorszeniem się kondycji finansowej kancelarii	
--	--	--	--	--

			komorniczych będzie musiało dojść do obniżenia składek na samorząd komorniczy. Projekt ustawy ustrojowej zakłada też wprowadzenie górnego limitu składki. To w konsekwencji doprowadzi do braku możliwości finansowania szeregu zadań realizowanych przez organy samorządu komorniczego, powierzonych im przez ustawodawcę, w tym m.in. przechowywania akt spraw egzekucyjnych, wytworzenia oraz utrzymywania systemu do obsługi licytacji elektronicznej czy w końcu sprawowania pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Negatywne skutki obniżenia opłat do wysokości proponowanej w projekcie szczegółowo obrazuje załączona analiza PwC pt. „Wpływ planowanych zmian w opłatach komorniczych i opodatkowaniu komorników na wyniki kancelarii”. Wyniki tej analizy skupiają się na pokazaniu wpływu planowanych ograniczeń w opłatach komorniczych oraz ewentualnego przywrócenia zwolnienia z podatku VAT na przychody i koszty kancelarii komorniczych. Autorzy pokazują, w jaki sposób przychody kancelarii zostaną ograniczone na skutek obniżenia stawek opłat stosunkowych i zmian w opłatach stałych, w tym przede wszystkim stawek za wpłaty gotówkowe oraz praktycznej likwidacji podstawy prawnej do pobierania opłat stałych za odnalezienie majątku. Następnie ukazują skalę dodatkowego zmniejszenia przychodu na skutek planowanego	
--	--	--	---	--

			objęcia komorników systemem wynagrodzenia prowizyjnego. Według wyników tych analiz, przychody przeciętnej kancelarii komorniczej spadną na skutek tych zmian o 27%. Zmiany te jednak będą bardzo zróżnicowane i w przypadku niektórych kancelarii, dla których opłaty stałe oraz/lub opłaty stosunkowe od wpłat gotówkowych stanowią istotną część przychodów, mogą sięgać nawet ponad 80%(!). Jednocześnie, na skutek braku możliwości odliczenia podatku VAT od niektórych kosztów, kancelarie odnotują wzrost kosztów działalności przeciętnie o 10%. Na skutek tych zmian, już na poziomie przeciętnych wyników brutto, około połowa kancelarii będzie ponosić straty, a przeciętny miesięczny wynik brutto spadnie z 27,5 tysięcy do 1,5 tysiąca złotych miesięcznie. Jeszcze gorzej prezentuje się oczekiwana dochodowość netto wykonywania zawodu komornika po wprowadzeniu planowanych zmian. W zależności od sposobu opodatkowania oraz od tego czy liczba prowadzonych spraw zostanie ograniczona do 5000 tysięcy rocznie, dochody netto komorników spadną przeciętnie z 21,8 tysięcy złotych miesięcznie do minus 5,9-7,5 tysięcy złotych miesięcznie. Oznacza to, iż istnieje poważne zagrożenie zamknięcia znacznej liczby kancelarii komorniczych w przypadku wprowadzenia planowanych zmian w opłatach komorniczych,	
--	--	--	--	--

			niezależnie od sposobu opodatkowania dochodów samych komorników. Na podstawie otrzymanych wyników można szacować, iż problemy z utrzymaniem będzie miała ponad połowa kancelarii. Jednocześnie autorzy analizy zwracają uwagę, z czym nie można się nie zgodzić, że projekt ustawy o komornikach sądowych zawiera liczne wady budzące szereg wątpliwości natury interpretacyjnej co do przyszłego kształtu działalności komorniczej, a także praw i obowiązków komorniczych. Wątpliwości te dotyczą przede wszystkim statusu prawnego komorników, co w konsekwencji wpływa na niejasny status komorników w zakresie podatku dochodowego, podatku od towarów i usług, a także w zakresie ubezpieczeń społecznych i powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz innych praw i obowiązków komorników. Oznacza to, że przyjęcie zmian przewidzianych w projekcie spowodowałoby w istocie rewolucję w finansowaniu egzekucji, prowadzącą w konsekwencji do jej całkowitej dysfunkcji.	
3.	Uwagi ogólne	KRK	Opiniowana ustawa o kosztach komorniczych (dalej jako: u.kk) jest pierwszą w historii Polski ustawą regulującą koszty komornicze. Budzi ona zatem duże zainteresowanie. Na tle projektu tej ustawy nasuwają się następujące uwagi ogólne. 1. W ustawie tej warto było uregulować w całości problematykę kosztów postępowania egzekucyjnego. Niestety wbrew pierwotnym zapowiedziom uregulowany zostanie w niej tylko	Uwaga częściowo zasadna. Nie wydaje się możliwe unormowanie w projektowanej ustawie wszystkich zagadnień dotyczących kosztów postępowania egzekucyjnego, gdyż wiązałoby się to z koniecznością przeniesienia do niej z kpc szeregu przepisów, które są w k.p.c. zamieszczone od samego początku jego

		wycinek tej problematyki, a zatem problematyka kosztów komorniczych. Nadal zatem problematyka kosztów postępowania egzekucyjnego będzie uregulowana także w innych aktach prawnych, co znacznie utrudnia stosowanie i wykładnię tych przepisów. 2. W projektowanych przepisach ustawy o kosztach komorniczych uregulowano wiele zbędnych obowiązków komornika (np. co do przesyłania informacji o wysokości należności pozostałej do wyegzekwowania - projektowany art. 763 § 3 k.p.c. albo informacji o saldzie wydatków komorniczych - projektowany art. 18 ust 4 u.kk). Po dodaniu do nich znacznie większej ilości zbędnych obowiązków nakładanych przez projekt ustawy o komornikach sądowych, będzie to ogromna ilość nowych, a przy tym zupełnie zbędnych obowiązków. Obowiązki te spowodują zwiększenie nakładów pracy komornika związanych z obliczaniem i przesyłaniem tych informacji oraz kosztów postępowania egzekucyjnego, a zatem zmniejszenie opłacalności działalności komorników. Wprowadzenie tych obowiązków utrudni także prowadzenie egzekucji, a zatem obniży jej skuteczność. 3. Obniżenie dochodów komorników przez nałożenie wskazanych wyżej obowiązków, zmniejszenie opłat egzekucyjnych oraz wyeliminowanie niektórych wydatków z kręgu wydatków podlegających zwrotowi przez uczestników postępowania spowoduje	obowiązywania. Ta tradycja oraz analogiczny charakter modelu regulacji dotyczących kosztów sądowych (poza kodeksem) i kosztów procesu (w k.p.c.) przemawiają za tym, aby regulacje te pozostały w k.p.c. Co do obowiązków informacyjnych, należy zwrócić uwagę na konieczność zapewnienia tzw. transparentności postępowania. Co do obniżenia opłat i ograniczenia katalogu wydatków – por. stanowiska do podobnych uwag. Co do braku opłaty wstępnej – por. stanowisko do uwag dot. art. 27 projektu. Co do egzekucji kosztów – por. stanowisko do art. 5 projektu. Co do terminologii w przepisach k.p.c. – uwaga zasadna.
--	--	---	--

		pogorszenie sytuacji ekonomicznej wszystkich komorników. Najbardziej jednak odczuwają to małe kancelarie, prowadzone jednoosobowo. Wydaje się więc, że rozwiązania te wywołają rezygnację z zawodu przez część komorników. To zaś spowoduje monopolizację działalności zawodowej komorników, w skrajnych wypadkach, przez kilkadziesiąt kancelarii komorniczych w skali kraju. Wszelka monopolizacja, nie tylko w tej dziedzinie, jest zaś niekorzystna dla klientów, oznacza bowiem przede wszystkim pogorszenie jakości usług. Ponadto zaś utrudni uczestnikom postępowania egzekucyjnego dostęp do kancelarii komorniczych, które będą położone, jak się wydaje, tylko w dużych miastach i zwiększy koszty uczestników, np. na dojazdy do kancelarii. Należy zatem postulować o zadbanie większym stopniu o to, aby przy zmniejszeniu najwyższych dochodów komorników, najmniej zarabiający komornicy byli w stanie utrzymać istniejąc obecnie kancelarie. 4. W opiniowanej ustawie nie uregulowano opłaty wstępnej od wniosku o wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych. Postulat taki był zaś wielokrotnie zgłaszany przez naukę. Opłata taka w wysokości np. 30 zł od wniosku egzekucyjnego ograniczyłaby zaś patologię polegającą na wielokrotnym wszczynaniu przez wierzycieli postępowań egzekucyjnych na podstawie tego samego tytułu wykonawczego, mimo że doskonale wiedzą, iż dłużnik nie ma majątku podlegającego egzekucji (pieniactwo).	
--	--	---	--

			Pozostałą część opłaty egzekucyjnej można by pozostawić komornikowi do ściągnięcia na zasadach dotychczasowych. 5. W ustawie tej nie usunięto także wątpliwości interpretacyjnych co do sposobu ściągnięcia przez komornika należnych mu kosztów. Postawiono w tym zakresie w zasadzie dotychczasowe unormowania, na tle których urosła już pokaźna biblioteka wypowiedzi nauki. 6. W kilku przepisach k.p.c. zmieniono pojęcie „koszty egzekucji” albo „koszty egzekucyjne” na pojęcie „koszty postępowania egzekucyjnego”. Zmiana ta nie budzi zastrzeżeń. Jeżeli bowiem nawet pewne koszty są ściśle związane z egzekucją, to egzekucja odbywa się zawsze w ramach postępowania egzekucyjnego. Nie dokonano jednak równocześnie zmiany wielu innych przepisów k.p.c. posługujących się pojęciami „koszty egzekucji” albo po prostu „koszty”, mimo że chodzi w nich także o koszty postępowania egzekucyjnego. W szczególności można tu wskazać: art 765 § 3, art. 7731 § 3, art 7732 § 2 pkt 1, art. 774 § 1, art 816 § 3, art. 824 § 1 pkt 3, art 845 § 3, art. 8671 § 3, art. 876, art. 889 § 1 pkt 1, art. 8932 § 2, art. 940 pkt 1, art. 969 § 3, art. 979 § 1 i 2 oraz art. 981 k.p.c. Zaniechanie zmiany tych przepisów nie ma racjonalnego uzasadnienia. Odpowiednia zmiana tych przepisów jest niezbędna, aby nie powstawały wątpliwości interpretacyjne w kwestii, dlaczego dokonano takiego rozróżnienia i jakie są jego skutki. Wątpliwości te zaczną powstawać	
--	--	--	--	--

			zwłaszcza po kilku latach, gdy już wszyscy zapomną genezę tego rozróżnienia. 7. Nasuwa się także uwaga ogólna, która pozornie tylko może wydawać się kwestią terminologiczną, ma bowiem ogromne znaczenie dla wykładni i stosowania przepisów prawa egzekucyjnego. Mianowicie w kilku wypadkach przepisy opiniowanej ustawy (art. 5 ust. 3 zd. 1, art. 6, art. 10, art. 43 ust. 1 u.k.k.) i przepisy k.p.c. (odpowiednio art. 7701, art. 770 § 6, art. 770 § 2, art. 771 k.p.c.) zostały dublowane albo też w przepisach k.p.c. (art. 1025 § 1 pkt 1) wymieniono obok siebie koszty komornicze i koszty postępowania egzekucyjnego. Prima facie wydaje się to nieprawidłowe, gdyż koszty komornicze dotychczas były uważane za składnik kosztów postępowania egzekucyjnego. Pewna konsekwencja w stosowaniu tego rozróżnienia nasuwa jednak przypuszczenie, że jego celem jest wyeliminowanie (usunięcie) pojęcia „koszty komornicze” z zakresu pojęcia „koszty postępowania egzekucyjnego”. Od chwili wejścia w życie opiniowanej ustawy będą to więc pojęcia o zakresach rozłącznych. Oznacza to zasadniczą zmianę nie tylko terminologiczną, lecz także o doniosłym znaczeniu dla wykładni i stosowania przepisów o kosztach. Dotychczas bowiem wszelkie koszty powstające w postępowaniu egzekucyjnym, w tym należności komornika z tytułu kosztów, były kosztami postępowania egzekucyjnego. Zmiana ta budzi zastrzeżenia i należy postulować rezygnację z niej. Przede	
--	--	--	--	--

			wszystkim wydaje się bowiem, że przedstawiona zmiana może wywoływać skutki dla wykładni i stosowania przepisów o kosztach, których nie da się w tej chwili dostrzec, ze względu na zbyt krótki okres od chwili upublicznienia projektu ustawy. Ponadto rozróżnienie kosztów komorniczych i kosztów postępowania egzekucyjnego oznacza konieczność dodania sformułowania „koszty komornicze” w większości przepisów dotyczącym kosztów postępowania egzekucyjnego. Dotychczas bowiem użyte w tych przepisach pojęcie koszty egzekucyjne obejmowało także koszty komornicze (por. np. art. 7732 § 2 pkt 1, art. 824 § 1 pkt 3, art. 845 § 3, art. 876, art. 889 § 1 pkt 1 k.p.c.). Po dokonanych rozróżnieniu zaś przepisy te nie będą obejmowały kosztów komorniczych, co wydaje się błędem. W szczególności, ponieważ wszystkie te koszty, zarówno koszty postępowania egzekucyjnego, jak i koszty komornicze podlegają zaspokojeniu w kategorii pierwszej (art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c.), nie da się przyjąć, że np. art. 824 § 1 pkt 3 albo art. 876 k.p.c. dotyczą tylko kosztów postępowania egzekucyjnego w nowym znaczeniu, a zatem nie dotyczą kosztów komorniczych. Z przedstawionych tu uwag wynika jednak, że rozróżnienie kosztów komorniczych i kosztów postępowania egzekucyjnego jest niepotrzebne, gdyż w wielu przepisach będą i tak musiały być wymienione obok siebie.	
--	--	--	---	--

4.	Uwaga ogólna – systematyka ustawy	KRK	1. Przedstawiona systematyka ustawy jest w zasadzie poprawna, aczkolwiek pewne przyzwyczajenia prawnicze, ukształtowane na dotychczasowych regulacjach dotyczących kosztów egzekucji i wszystkich ustawach o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, uzasadniają danie pierwszeństwa regulacji o opłatach komorniczych przed regulacją dotyczącą wydatków. Dział II powinien być zatem poświęcony opłatom komorniczym, natomiast dział III -wydatkom. 2. Tytuł Działu II należy ograniczyć do nazwy „Wydatki”. Zawarta w tym tytule wzmianka o opłacie sądowej jest w pierwszej kolejności zaskakująca wobec tytułu ustawy. Ponadto wzmianka ta ma charakter bardzo szczegółowy i jako taka nie powinna stanowić elementu nazwy tego tytułu. Zawarta bowiem w Dziale II projektu regulacja dotycząca tej opłaty (art. 19) odnosi się tylko jednej opłaty od wniosku o wpis do księgi wieczystej. Ponadto, w istocie rzeczy w przepisie tym chodzi o wydatek gotówkowy na pokrycie przez komornika opłaty sądowej od jego wniosku o wpis do księgi wieczystej, a nie o opłatę sądową. Zwrócić przy tym należy uwagę, że w samym art 19 mowa jest o uiszczeniu przez wierzyciela "kwoty potrzebnej na pokrycie opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis o w księdze wieczystej". Nie można zatem tej opłacie sądowej nadawać odrębnego od wydatków komornika charakteru prawnego.	Uwaga zasadna w odniesieniu do tytułu działu II, który został zmieniony. W pozostałym zakresie uwagi nie uwzględniono, gdyż: - problematyka wydatków aktualnie jest unormowana w ukse przed przepisami dotyczącymi opłat, a zatem przyzwyczajenie przemawia za utrzymaniem tej kolejności regulacji; - zagadnienie obniżenia opłat i zwolnienia od kosztów zostały unormowane w jednym dziale, gdyż zbędne jest tworzenie odrębnego działu, w którym byłby zamieszczony jeden artykuł, który odnosiłby się do obniżenia opłaty. Instytucja zwolnienia od kosztów dotyczy zarówno wydatków, jak też opłat.
----	-----------------------------------	-----	--	---

			3. Zawarta w Dziale IV regulacja dotycząca obniżenia opłaty powinna zostać przeniesiona do działu o opłatach. Obniżenie to wiąże się bowiem ściśle z wysokością opłat a nie z problematyką zwolnienia od kosztów. W rezultacie takiego zabiegu należy zmienić odpowiednio tytuł działu IV (powinien on brzmieć „Zwolnienie od kosztów”).	
5.	KRK	Uwaga ogólna	Projekt ustawy o kosztach komorniczych (u.kk) co do zasady słusznie zakłada konieczność kompleksowego, całościowego unormowania zagadnienia kosztów egzekucji w jednym, odrębnym akcie prawnym, na wzór regulacji o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Zastrzeżenia należy zgłosić co do tytułu proponowanej ustawy, który nie jest adekwatny do zawartej w akcie prawnym regulacji. Niezasadne jest wprowadzanie nowego pojęcia „koszty komornicze”. Dotychczasowe ustawodawstwo, judykatura i doktryna posługiwały się pojęciem „koszty egzekucji”, na które to koszty składała się opłata egzekucyjna i wydatki w toku egzekucji. Ponadto posłużenie się pojęciem „koszty komornicze” w sytuacji, gdy według projektu o komornikach sądowych opłaty takie mają stanowić [nota bene niezasadnie) dochód Skarbu Państwa, jest mylące i nieprawidłowe.	Uwaga niezasadna. Tytułowe koszty komornicze to nie tylko koszty egzekucyjne, ale również koszty związane z takimi postępowaniami prowadzonymi przez komornika, które nie stanowią postępowań egzekucyjnych. Koszty komornicze, to koszty należne komornikowi od strony postępowania, bez względu na to, czy ich ostatecznym beneficjentem jest komornik, osoba uprawniona do uzyskania należności od komornika (np. biegły) czy Skarb Państwa. Występują tu analogiczne relacje, jak w przypadku kosztów sądowych.
6.	Uwaga ogólna	SN	Istotną zmianą w stosunku do obecnie obowiązującego stanu prawnego jest propozycja	Uwaga niezasadna. Proponowane stawki kwotowe służą

			ustawowego określenia wysokości opłat maksymalnych, minimalnych i stałych w sposób kwotowy, a nie jak obecnie - w postaci ułamka przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. W uzasadnieniu projektu wskazano, że nie ma racjonalnych podstaw, aby opłaty rosły wraz ze wzrostem wynagrodzeń w gospodarce. Argumentu powyższego nie sposób podzielić. Jest on oparty na niemożliwym do weryfikacji założeniu, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej będzie stale rosło. Przede wszystkim jednak przeciwko kwotowemu określeniu wysokości opłat komorniczych przemawia fakt, że zmianom w czasie ulega wysokość ponoszonych przez komornika kosztów działalności, takich jak wynagrodzenia pracowników lub czynsz najmu lokalu przeznaczonego do prowadzenia kancelarii. W zależności od wahań spowodowanych mechanizmami rynkowymi lub interwencją państwa koszty działalności komornika, nie objęte obowiązkiem zwrotu wydatków w rozumieniu projektu, mogą znacząco się zmieniać, skutkując wzrostem przychodów i dochodów komorników albo wręcz przeciwnie - prowadząc do strat skutkujących koniecznością zakończenia działalności kancelarii. W celu zapewnienia funkcjonowania systemu egzekucji sądowej celowe wydaje się uregulowanie wysokości opłat w taki sposób, aby ich dostosowanie do kosztów działalności nie wymagało zmian ustawowych. Cel ten można	zapewnieniu tzw. czytelności ustawy. Projektowana ustawa będzie adresowana nie tylko do osób wykonujących zawody prawnicze, ale jej adresatami są również inne podmioty zaangażowane w postępowania egzekucyjne. Proponowany kwotowy model stawek opłat znacznie ułatwia określenie wysokości należnej opłaty. Propozycja unormowania stawek opłat w akcie wykonawczym wydaje się ryzykowna. Na przestrzeni ostatnich lat można zaobserwować tendencję do regulowania wysokości tzw. należności publicznych w aktach rangi ustawowej.
--	--	--	---	--

			osiągnąć w szczególności na dwa sposoby: poprzez wskazanie wysokości opłat w sposób pośredni - jak w obowiązującym stanie prawnym, albo przez określenie ich wysokości w akcie wykonawczym do ustawy.	
7.	Uwaga ogólna	SN	Na uwagę zasługuje terminologia przyjęta w treści projektu. W obowiązującym stanie prawnym komornikowi należy się zwrot określonych wydatków poniesionych w toku egzekucji (art. 39 u.k.s.e), na których pokrycie może żądać zaliczki (art. 40 u.k.s.e). Ponadto za prowadzenie egzekucji i inne czynności wymienione w ustawie komornik pobiera opłaty egzekucyjne (art. 43 u.k.s.e). Z uzyskanych opłat pokrywa wymienione w ustawie koszty działalności egzekucyjnej (art. 34 u.k.s.e). W projekcie odstępiono od powyższej terminologii, wprowadzając w art. 2 niewystępujące dotychczas pojęcie kosztów komorniczych, obejmujących wydatki komornika w toku postępowania oraz opłaty komornicze. Z kolei w art. 7 projektu jest mowa o niezbędnych wydatkach poniesionych w toku postępowania albo w trakcie innych czynności, a w art. 8 ust. 1 - po prostu o wydatkach. Podobnie w art. 20 zawarto pojęcie opłat, nie precyzując, że są to opłaty komornicze. Pojęcie kosztów, które zgodnie z art. 2 projektu jest nadrzędne wobec pojęcia wydatków, w art. 8 ust. 1 jest używane do określenia poszczególnych kategorii wydatków. Podobne rozbieżności terminologiczne dotyczą również innych przepisów. W związku z	Uwaga niejasna. W odniesieniu do pojęcia „wydatek” należy zauważyć, że we wszystkich wymienionych przepisach jest ono używane jednolicie. W poszczególnych przepisach są formułowane różnego rodzaju zwroty, w których występuje to pojęcie (np. niezbędne wydatki), co jest konsekwencją szerszej treści danego przepisu. Użycie wyrazu „koszty” w odniesieniu do poszczególnych kategorii wydatków (art. 8 projektu) jest uzasadnione tym, że każdy z wydatków należy do szerszego zbioru „kosztów”. Z logicznego punktu widzenia, nazwanie pewnej grupy kosztów wydatkami nie zmienia ich istoty, gdyż nadal są one kosztami. Postulat wprowadzenia w art. 20 pojęcia „opłata komornicza” nie uwzględnia faktu, że już w art. 3 ust. 1 projektu określono zakres przedmiotowy tego pojęcia. Powtarzanie tej regulacji w art. 20 projektu byłoby zbędne.

			powyższym należy zaproponować doprecyzowanie terminologii projektu, mając na uwadze, że w przypadku problematyki kosztów postępowania pożądanym jest najwyższy stopień precyzji, o czym świadczą w szczególności problemy dotyczące stosowania przepisów o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, na które wielokrotnie zwracał uwagę Sąd Najwyższy.	
8.	Uwaga ogólna	SA Szczecin	„W pierwszym rzędzie pragnę podnieść swoje ogólne rozważania w przedmiotowym zakresie. W uzasadnieniu projektu nie zawarto żadnych wyliczeń wskazujących, że nowa wysokość opłat oraz zasady ich pobierania nie podważą finansowych zasad prowadzenia kancelarii komorniczej, że komornik nadal będzie w stanie dźwigać cały ciężar prowadzenia egzekucji oraz podoła kosztom osobowym i rzeczowym. Powyższe powinno też nawiązywać do regulacji projektu ustawy o komornikach- w art. 97 ust. 2-5 przyjęto zasadę, że w ramach prowadzonej działalności komornik pobiera wynagrodzenie prowizyjne, którego wysokość stanowi odpowiednią część pobranych opłat egzekucyjnych, w zależności od łącznej sumy wyegzekwowanych opłat w danym roku - z którego jest zobowiązany pokryć koszty działalności egzekucyjnej. Ponadto będzie musiał utrzymywać aplikanta i asesora, którzy nie będą mogli wykonywać działań egzekucyjnych, komornik będzie musiał ich dokonywać samodzielnie, przez co maksymalnie rocznie	Uwaga niezasadna. Skutki finansowe projektowanych przepisów zostały przedstawione w dołączonym do projektu dokumencie pt. Ocena skutków regulacji.

			będzie w stanie góra załatwić do 1000 spraw, co z kolei spowoduje drastyczne obniżenie wpływu środków pieniężnych i spowolni egzekucję. Następnie komornik będzie zmuszony do reorganizacji struktury zatrudnienia w kancelarii i zwalniania aplikantów, asesorów, pracowników biurowych ze wszystkimi tego konsekwencjami, też w społecznym odbiorze.	
9.	Art. 1	KRS	Krajowa Rada Sądownictwa proponuje wprowadzenie do art. 1 projektu ustawy o kosztach komorniczych bezpośredniego odniesienia do ustawy o komornikach sądowych poprzez dodanie po słowach „komornika sądowego” słów „w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia ... o komornikach sądowych”. Tego rodzaju odesłanie zapobiegnie możliwym wątpliwościom interpretacyjnym co do działalności komorników sądowych, do której odnosi się projektowana ustawa o „kosztach komorniczych”.	Uwaga niezasadna Wprowadzenie takiego odesłania jest zbędne, gdyż nazwa „komornik sądowy” jest i będzie używana wyłącznie w odniesieniu do funkcjonariusza publicznego, o którym mowa w projektowanej ustawie o komornikach sądowych. Proponowane odesłanie jest zatem zbędne i trudno uznać że „zapobiegnie możliwym wątpliwościom interpretacyjnym co do działalności komorników sądowych”.
10.	Art. 1	KRK	Art. 1. W zasadzie bez zastrzeżeń, poza uzasadnioną na wstępie potrzebą dania w tej wypowiedzi normatywnej pierwszeństwa opłatom.	Uwaga niezasadna. Kolejność użyta w tym przepisie odpowiada kolejności regulacji w dalszej części ustawy.
11.	Art. 1	KRK	Art. 1 projektu Projektowany art. 1 u.k.k. zawiera nieprawidłowe sformułowania. Po pierwsze w jego treści użyto sformułowania „innego postępowania”, mimo że wcześniej nie ma mowy o żadnym postępowaniu. Po drugie nieścisła jest wzmianka o „opłatach za przeprowadzenie egzekucji”. Tylko bowiem niektóre opłaty należą się za przeprowadzenie	Uwaga częściowo zasadna. Przepis został przereformowany. Nie została uwzględniona uwaga dotycząca braku potrzeby wprowadzenia tego przepisu, gdyż jest sprzeczna z zasadami techniki legislacyjnej.

			egzekucji, a ściślej za wyegzekwowanie świadczenia. Inne zaś należą się już od wniosku o wszczęcie egzekucji, a jeszcze inne w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego bez przeprowadzenia egzekucji. Przepis art. 1 u.k.k. jest jednak w ogóle niepotrzebny. O tym bowiem co jest uregulowane w danej ustawie wynika z treści jej wszystkich przepisów. Choćby zaś dalsze przepisy opiniowanej ustawy regulowały coś innego, niż określono w treści art. 1 u.k.k., to nie oznacza ich nieobowiązywania. Projektowana treść przepisu art. 1 u.k.k. wprowadza tylko w błąd co do zawartości ustawy.	
12.	Art. 2	SA Katowice	Nie wiadomo dlaczego w projekcie na pierwszym miejscu wymienia się nie opłaty, lecz właśnie wydatki komornika. [por, art. 2 lift 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Nie jest oczywiście zarzut istotny,	Uwaga niezasadna Kolejność kosztów komorniczych zastosowana w tym przepisie odpowiada systematyce ustawy.
13.	Art. 2	KRK	Art. 2. W zasadzie bez zastrzeżeń, poza uzasadnioną na wstępie potrzebą dania w tej wypowiedzi normatywnej pierwszeństwa opłatom.	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do uwagi zgłoszonej przez SA Katowice.
14.	Art. 3	KRS	Krajowa Rada Sądownictwa zwraca również uwagę, na potrzebę redakcyjnego doprecyzowania treści art. 3 ust. 1 projektu ustawy, wprowadzającego generalną zasadę odnoszącą się do możliwości obciążenia stron i innych uczestników postępowań prowadzonych przez komorników obowiązkiem ponoszenia „opłat komorniczych” poprzez zamianę słów „należą się” na „komornik pobiera”. Tego rodzaju	Uwaga częściowo zasadna Niewłaściwe byłoby użycie w tym przepisie wyrazu „pobiera się”, gdyż w świetle projektu „pobranie opłaty” to nie jedyna czynność prowadząca do uzyskania opłaty przez komornika. Drugą taką czynnością jest „ściągnięcie” opłaty. Mając na uwadze ewentualne wątpliwości odnośnie poszerzenia katalogu

			zabieg legislacyjny wyłączy ewentualne wątpliwości odnośnie poszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do pobierania opłat komorniczych.	podmiotów uprawnionych do pobierania opłat komorniczych przepis art. 3 ust. 1 został uzupełniony w ten sposób, że po wyrazach „należą się” dodano wyraz „komornikowi”.
15.	Art. 3	KRK	Art. 3 projektu Projektowany art. 3 u.k.k. dotyczy tylko opłat komorniczych, a zatem został zamieszczony w niewłaściwym miejscu. Powinien znaleźć się w dziale III rozdziale I ustawy, tj. np. przed art. 20 u.k.k.	Uwaga niezasadna. Przepisy art. 2 i 3 projektu definiują i klasyfikują koszty komornicze i z tego względu powinny być zamieszczone w przepisach ogólnych.
16.	Art. 3	KRRP	Art. 3 Projektu w ust. 3 powtarza, niepotrzebnie, regulację art. 97 projektu ustawy o komornikach sądowych. Uznanie opłaty egzekucyjnej za daninę publiczną, stanowiącą w całości dochód budżetu państwa, budzi wątpliwości przede wszystkim natury systemowej. Z jednej strony, państwo chce na działalności egzekucyjnej zarabiać, a z drugiej nie chce ponosić żadnych ciężarów związanych z utrzymywaniem systemu egzekucji. Projektowane rozwiązanie byłoby uzasadnione przy pracowniczym statusie komornika. Lakoniczne uzasadnienie nie daje przekonujących argumentów za zasadnością projektowanego rozwiązania.	Uwaga niezasadna. Przepis ten jest ściśle powiązany z art. 97 projektu ustawy o komornikach sądowych.
17.	Art. 3	KPF	W ocenie KPF, opłata egzekucyjna nie powinna stanowić daniny publicznej i w całości być dochodem budżetu państwa. Przyjęcie proponowanego rozwiązania wpłynie na jakość świadczonych usług przez komorników sądowych, gdyż zniechęci komorników do	Uwaga niezasadna. Kwestionowana regulacja jest ściśle powiązana, a właściwie wzorowana na treści art. 97 projektu ustawy o komornikach sądowych.

			skutecznego działania i egzekwowania należności, czego największymi pokrzywdzonymi będą wierzyciele. W związku ze zmianą, drastycznie spadną wynagrodzenia komorników. Jak wspomniane zostało we wcześniejszym komentarzu do art. 97 Projektu u.k.s., rozwiązanie to niesie za sobą zagrożenie zamknięcia części najmniejszych i niedawno otwartych kancelarii komorniczych, co może spowodować nawet niezagwarantowanie ciągłości procesu egzekucyjnego.	
18.	Art. 3	KRK	Art. 3 ust 1 i 2 bez zastrzeżeń. Ust 3 zawiera regulację powtarzającą postanowienia art 97 ust. 1 projektu ustawy o komornikach sądowych. Nie wypowiadam się na temat kwalifikacji opłaty egzekucyjnej jako daniny publicznej należnej Skarbowi Państwa, gdyż jest to problem z zakresu prawa finansowego, a nie prawa postępowania cywilnego. Zwracam tylko uwagę na nielogiczność tej regulacji w stosunku do poprzedzających ją przepisów i nazwy ustawy, które dość wyraźnie wskazują, że opłaty należą się komornikowi.	Uwaga niezasadna Nie zachodzi tu błąd logiczny, gdyż nazwa „koszty komornicze” obejmuje koszty należne komornikowi od stron bez względu na to, czy koszty te ostatecznie przypadną jemu, osobom trzecim (np. biegłym), czy Skarbowi Państwa. Występuje tu analogia do nazwy „koszty sądowe”, które strona uiszcza sądowi, ale niektóre nich ostatecznie są przyznawane osobom trzecim (np. biegłym) a niektóre stanowią przychód Skarbu Państwa (np. opłaty).
19.	Art. 4	Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa (dalej: „PGSP”)	Wątpliwości budzi wprowadzenie w art. 4 definicji strony, wnioskodawcy i uczestnika postępowania w rozumieniu wyłącznie ustawy o kosztach komorniczych, odbiegającej od rozumienia tych pojęć na gruncie Kodeksu postępowania cywilnego, który również ma zastosowanie względem tych podmiotów. Rozstrzyganie problemów zaistniałych na gruncie ustawy o	Uwaga zasadna Przepis został skreślony.

			kosztach komorniczych z reguły odbywać się będzie według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego i z udziałem tych samych podmiotów, które jednocześnie będą odmiennie określone na poszczególnych etapach postępowania egzekucyjnego, chociaż ich status nie ulegnie zmianie. Tym bardziej, że art. 4 nie ma charakteru zupełnego, skoro w art. 6 jest mowa o stronie oraz „osobie, której dotyczy to postanowienie”. Wydaje się, że osoba ta stanowi odrębną od strony (a więc uczestnika i wnioskodawcy) kategorię podmiotów, które działają w postępowaniu egzekucyjnym, lecz w bliżej nieoznaczonym charakterze. Art. 4 nie zawiera zatem kompleksowego uregulowania w zakresie podmiotowym, co podważa sens wprowadzenia tego rozwiązania. Proponuję zatem rezygnację z wprowadzenia art. 4, gdyż pojęcie strony postępowania egzekucyjnego powinno być rozumiane tak samo na gruncie każdego aktu normatywnego regulującego to postępowanie, w sposób ustalony na gruncie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.	
20.	Art. 4	KRRP	Art. 4 Projektu zawiera definicje legalne, na potrzeby u.k.k., pojęć „strony” i „uczestnika”. Przepisy u.k.k. znajdą zastosowanie przede wszystkim w postępowaniu egzekucyjnym, dla którego podstawowym aktem jest kodeks postępowania cywilnego, w którym pojęcia „strony” i „uczestnika” mają ugruntowane znaczenie. Taki zabieg legislacyjny nie wydaje się zasadny, bowiem może wywoływać problemy	Uwaga zasadna. Przepis skreślono.

			interpretacyjne w praktyce.	
21	Art. 4	KRS	Projektowany art. 4 ust. 1-3 wprowadza nową siatkę pojęć określających podmioty zobowiązane do ponoszenia kosztów komorniczych. Doprecyzowania wymaga jego ust. 3, przez wskazanie, że stroną w rozumieniu projektowanej ustawy jest obok dłużnika uczestnik przeciwko, któremu kieruje się inne postępowanie (niż egzekucyjne) wykonawcze prowadzone przez komornika. Nazwanie stroną postępowania prowadzonego przez komornika uczestnika innego (niż egzekucyjne) postępowania prowadzonego przez komornika, bez wyraźnego wskazania, czy nazewnictwo to odnosi się do stron postępowania egzekucyjnego <i>in generalis</i> , czy jedynie do wierzyciela i dłużnika, którzy ponoszą wydatki i opłaty w rozumieniu ustawy o kosztach komorniczych, tworzy niepotrzebne wątpliwości interpretacyjne	Uwaga zasadna. Przepis skreślono.
22.	Art. 4	KRK	Art. 4. Przepis ten definiuje na potrzeby ustawy o kosztach komorniczych pojęcie strony, wnioskodawcy, uczestnika. Zabieg taki uważać należy za błędny i niebezpieczny z punktu widzenia interpretacji tego przepisu. Proponowane definicje zrywają bowiem z utrwalonymi na gruncie postępowania cywilnego, w tym egzekucyjnego, znaczeniami tych pojęć. Ustawa o kosztach komorniczych nie będzie mieć charakteru nadrzędnego w stosunku do innych ustaw, w tym do ustawy-kodeks postępowania cywilnego i ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Z punktu	Uwaga zasadna. Przepis skreślono.

			widzenia hierarchii norm w systemie prawa mamy tutaj do czynienia z aktami prawnymi tej samej rangi. Normy wymienionych aktów prawnych należą do takiego samego szczebla hierarchicznego. Przy stosowaniu przepisów ustawy o kosztach komorniczych niejednokrotnie trzeba będzie niejednokrotnie odwoływać się do przepisów kodeksu postępowania cywilnego i ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W sposób szczególny wskazują na to przepisy art 12, 15, 28, 42, 43 ust 5 i 46 ust. 3 projektu ustawy o kosztach komorniczych. W związku z tym wykładnia przepisów ustawy o kosztach komorniczych sądowych w zakresie dotyczącym stron i uczestników postępowania na tle utrwalonej na gruncie kodeksu postępowania cywilnego siatki pojęciowej prawa postępowania cywilnego może prowadzić do wielu perturbacji w praktyce egzekucyjnej i sądowej.	
23.	Art. 4	KRK	1. W projektowanym art 4 ust 1 u.kk zdefiniowano pojęcie „strona”. Definicja ta jest jednak odmienna od powszechnie przyjmowanej definicji strony na tle przepisów kp.c. oraz innych ustaw posługujących się tym pojęciem. Według terminologii stosowanej dotychczas podstawową kategorią pojęciową w tym zakresie jest uczestnik postępowania egzekucyjnego. Wśród uczestników postępowania wyróżnia się strony i innych uczestników. Strony postępowania egzekucyjnego zaś to wierzyciel i dłużnik. Odwrócenie tej zasady a zatem przyjęcie, że stroną jest wnioskodawca albo uczestnik (w	Uwaga zasadna Przepis skreślono.

			istocie zatem każdy uczestnik postępowania egzekucyjnego, gdyż wnioskodawca jest jednym z uczestników) powoduje, że na gruncie ustawy o kosztach komorniczych i na gruncie innych ustaw, a w szczególności przepisów kp.c, powstanie rozbieżność terminologiczna, mogąca prowadzić do błędów w wykładni wszystkich tych przepisów. Wątpliwości co do rozumienia pojęcia strony występują już np. na tle art 763 kp.c zmienionego mocą projektowanego art. 47 pkt 1 u.kk (por. uwagi do tego przepisu). Pojęcie strony postępowania egzekucyjnego powinno być jednakowe niezależnie od tego, w jakiej ustawie znajdują się przepisy posługujące się tym pojęciem. Jest to jeden z warunków zachowania jednolitości systemu prawa. Należy zatem zgłosić postulat usunięcia definicji strony zawartej w projektowanym art 4 ust 1 u.kk przez rezygnację z tego przepisu. Wówczas także na tle opiniowanej ustawy pojęcia uczestnika i strony będą rozumiane tak, jak dotychczas, na tle przepisów kp.c 2. W projektowanym przepisie art. 4 ust 2 u.kk zdefiniowano pojęcie „wnioskodawca” na użytek opiniowanej ustawy. Cel zamieszczenia tej definicji nie jest do końca jasny. Wydaje się, że definicja ta jest zbędna. W innych regulacjach proceduralnych pojęcie to nie jest bowiem definiowane. Gdyby zatem nie było definicji także w tej ustawie, wnioskodawcą byłby po prostu podmiot, który złożył wniosek. Jak się wydaje definicja zawarta w	
--	--	--	---	--

			projektowanym art 4 ust 2 u.kk odnosi się tylko do wnioskodawcy w znaczeniu materialnym, a zatem wierzyciela, na rzecz którego wszczęto dane postępowanie. Definicja eliminuje zaś z pojęcia „wnioskodawca” wnioskodawcę w znaczeniu tylko proceduralnym. Pojęciem tym nie jest zatem objęty np. prokurator, który złożył wniosek o wszczęcie egzekucji na rzecz wierzyciela wymienionego w tytule wykonawczym. Jednakże już np. w projektowanym art. 22 ust. 1 i 2 u.kk jest mowa o wnioskodawcy w znaczeniu proceduralnym (tj. jako podmiot, który złożył wniosek). Analizowana definicja zawarta w projektowanym art. 4 ust 2 u.kk jest zatem w zasadzie niepotrzebna i może wprowadzać w błąd. 3. W projektowanym przepisie art. 4 ust. 3 u.kk zdefiniowano pojęcie „uczestnik” na użytek opiniowanej ustawy. Definicja ta jest zbędna. W razie jej braku uczestnikiem w rozumieniu ustawy byłby każdy rzeczywisty uczestnik danego postępowania. Wydaje się jednak, że celem definicji ustawowej uczestnika jest ograniczenie kręgu uczestników postępowania w rozumieniu ustawy. Ograniczając bowiem to pojęcie np. tylko do dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym wyeliminowano z jego zakresu np. współwłaścicieli zajętej rzeczy oraz wszystkich uczestników postępowania podziałowego poza dłużnikiem. Ograniczenie to nie ma racjonalnego uzasadnienia, a może spowodować problemy ze stosowaniem przepisów o kosztach	
--	--	--	--	--

			komorniczych w stosunku do wymienionych (rzeczywistych) uczestników postępowania egzekucyjnego.	
24.	Art. 5	SA Katowice	Należy przyjąć" z zadowoleniem, że już w przepisach ogólnych projektodawca wskazał (art. 5 ust. 1 i 2) na treść sentencji i uzasadnienia postanowienia komornika w przedmiocie kosztów, Szkoda jednak, bo to zawsze zajmuje najwięcej czasu, że nie nałożono wprost na komornika obowiązku podania konkretnie jaka kwota przy egzekucji świadczeń pieniężnych została przyjęta za podstawę do naliczenia kosztów. Z praktyki wiadomo, że wskazanie na sposób obliczenia kosztów może okazać się niewystarczające. Należało w tym zagadnieniu odnieść się również do art. 328 § 2 w zw. z art. 361 kpc, który zawiera także regulacje dotyczące uzasadnienia orzeczenia i dotychczas był podstawą do oceny czynności orzeczniczych komornika.	Uwaga niezasadna Przepis art. 5 ust. 2 projektu wprost wskazuje, że w uzasadnieniu postanowienia należy zamieścić szczegółowe wyliczenie powstałych kosztów wraz z dokładnym określeniem sposobu obliczenia. Określenie sposobu obliczenia tylko wtedy będzie dokładne, gdy będzie wskazana kwota (wartość) stanowiąca podstawę obliczenia opłaty. Przepis art. 5 projektu jest przepisem szczególnym wobec ogólnych przepisów k.p.c. dotyczących postanowień i kwestia ta nie wymaga odrębnego unormowania.
25.	Art. 5	KRS	Projektowany przepis art. 5 ust. 3 wymaga doprecyzowania, przez jednoznaczne wskazanie, że odnosi się do kosztów należnych komornikowi, w przeciwnym, razie budzi wątpliwości interpretacyjne, w związku z brzmieniem projektowanego przepisu art. 770 ¹ k.p.c., który odnosi się do postanowienia komornika, rozstrzygającego, o prawie do otrzymania zwrotu poniesionych kosztów egzekucji między stronami postępowania egzekucyjnego.	Uwaga zasadna. Przepis ten został zmodyfikowany zgodnie z propozycją.

26.	Art. 5	SA Szczecin	Art. 5.3 - prawomocne postanowienie w przedmiocie kosztów komorniczych podlega wykonaniu bez zaopatrywania go w klauzulę wykonalności. Za egzekucję prowadzoną na podstawie tego postanowienia nie pobiera się opłaty egzekucyjnej - brak doprecyzowania, kto taką egzekucję może prowadzić - czy komornik, który wydał postanowienie, czy też komornik może jako wierzyciel skierować wniosek o egzekucję do innego komornika - jeżeli tak, to co wówczas z kolejnością zaspokajania z art. 1025 kpc. Powinno też być jasno podane, czy prawomocne postanowienie o kosztach może być zmienione w trybie nadzoru, zwłaszcza z art. 759 § 2 kpc. W świetle całokształtu zmian brak podstaw do przyjęcia, że nie stanowią wydatków koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych;	Uwaga niezasadna Przepisy nie przesądzają, który komornik ma prowadzić egzekucję postanowienia w przedmiocie kosztów. Wprowadzenie dokładnej regulacji w tym przedmiocie wymagałoby bardzo szczegółowego unormowania, z uwagi na konieczność uwzględnienia szeregu różnych wyjątków. Zakres zastosowania przepisu art. 759 § 2 k.p.c. nie powinien być określany w ustawie dotyczącej kosztów komorniczych, ale w k.p.c. Problem, czy prawomocne postanowienie komornika może być z urzędu zmienione przez sąd, został już przesądzony w przepisach k.p.c. (wynika to z art. 767 ³ k.p.c.)
27.	Art. 5 ust. 1	SSP IUSTITIA	Skoro w postanowieniu o pobraniu kosztów ma znaleźć się wezwanie do ich uiszczenia w określonym terminie, celowe byłoby wskazanie rygoru niezastosowania się do tego wezwania.	Uwaga zasadna. Uzupełniono projektowany przepis przez wskazanie, że w postanowieniu powinien być też wskazany rygor wszczęcia egzekucji.
28.	Art. 5	KRRP	Art. 5 Projektu ma charakter porządkujący, bowiem już z samej istoty każdego postanowienia o kosztach wynika, że powinno zawierać taką treść, jak wskazana w opiniowanym przepisie.	Uwaga niejasna. Z samej istoty postanowienia o kosztach nie wynika, jakie elementy powinny być zamieszczone w jego treści, o czym świadczy aktualna praktyka komorników.
29.	Art. 5	KRK	Należy wskazać, że analizy i uregulowania wymaga cała instytucja egzekucji kosztów. Art. 5 ust. 3 projektu stanowi, iż za egzekucję powstałych kosztów egzekucji nie pobiera się	Uwaga niezasadna. Pobieranie opłat za egzekucję opłat kosztów generuje „łańcuch” kolejnych opłat egzekucyjnych, co nie powinno

			opłat egzekucyjnych. Podstawą egzekucji jest prawomocne postanowienie komornika, doręczone uprzednio stronie. Zdarzać się będą sytuacje, w których egzekucję będą prowadzić inni komornicy w sytuacji zbiegu egzekucji. Trudno przyjąć, aby byli oni zobligowani do prowadzenia tych postępowań nieodpłatnie. Problem ten został omówiony szerzej w monografii pt. „Zasady dochodzenia kosztów egzekucji sądowej” pod redakcją prof. dr. hab. A. Marciniaka (Sopot 2016).	mieć miejsca i to bez względu na to, czy egzekucję kosztów prowadzi ten sam, czy inny komornik.
30	Art. 5	KRK	1. Treść projektowanego art. 5 u.kk powinna dotyczyć postanowień o kosztach postępowania egzekucyjnego w ogólności, nie zaś tylko postanowień o kosztach komorniczych. Jeżeli zatem przepis tego rodzaju jest w ogóle potrzebny, powinien znaleźć się w Kodeksie postępowania cywilnego, nie zaś w projektowanych przepisach u.kk Wydaje się, jednak, że treść taka, jak zawarta w projektowanym art 5 u.kk jest niepotrzebna, gdyż z istoty wszelkich postanowień dotyczących kosztów postępowania wynika, że powinny one być sformułowane w sposób wskazany w art. 5 ust. 1 i 2 u.k.k. 2. A/ Treść projektowanego art. 5 ust. 3 zd. 1 u.k.k. stanowi powtórzenie art. 770¹ kp.c. Jak zaznaczono w uwagach ogólnych niniejszej opinii, m.in. ta regulacja stanowi skutek wydzielenia pojęcia kosztów komorniczych z pojęcia kosztów postępowania egzekucyjnego i rozróżnienia tych pojęć. Jak też wskazano w	Uwaga zasadna. Kwestionowany przepis został skreślony, a kwestia zaskarżalności postanowienia w przedmiocie kosztów komorniczych znajdzie umocowanie w przepisach k.p.c. Nie jest uzasadnione uzależnianie dopuszczalności pobrania opłaty w zależności od tego, który komornik egzekwuje koszty.

			uwagach ogólnych, należy postulować rezygnację z tego rozróżnienia, gdyż może ono spowodować problemy z wykładnią i stosowaniem przepisów o kosztach. B/ Natomiast art. 5 ust 3 zd. 2 u.kk. budzi pewne zastrzeżenia. Mianowicie, jeżeli koszty komornicze egzekwuje na swoją rzecz komornik, któremu się one należą, to należy przyjąć, że rzeczywiście nie powinien pobierać odrębnej opłaty egzekucyjnej. Jeżeli jednak koszty te egzekwuje inny komornik, to wyłączenie możliwości pobrania opłaty, oznacza konieczność pracy bez wynagrodzenia.	
31.	Art. 6	KRRP	Art. 6 Projektu jest niespójny z art. 3 ust. 4 pkt 2 projektowanej ustawy o komornikach sądowych.	Uwaga niejasna. Z jej treści nie wynika, na czym polega zarzucana niespójność. Za czynności komornika związane z nadzorem nad dobrowolną licytacją nie przewidziano opłaty komorniczej. Kwestia wynagrodzenia za te czynności powinna być przedmiotem umowy między komornikiem a organizatorem takiej licytacji.
32.	Art. 6	KRK	Wątpliwości budzi redakcja art. 6. Kształtuje on bowiem zasadę, iż na orzeczenie sądu I instancji w przedmiocie kosztów komorniczych przysługuje zażalenie stronom, uczestnikom oraz komornikowi. Niestety praktyka orzecznicza wskazuje, iż sądy niejednokrotnie orzekając w innym zakresie - zawierały w swoich orzeczeniach również odniesienie do kosztów	Uwaga niezasadna. Orzeczenie „w przedmiocie kosztów” to każde orzeczenie, które ich dotyczy, bez względu na tryb postępowania, w którym zostało ono wydane.

			egzekucji np. wyraźnie polecając komornikom zastosowanie takiego, a nie innego sposobu naliczenia, rozliczenia czy pobierania kosztów. Szczególnie popularnym jest w tym zakresie wykorzystywanie treści art. 759 § 2 k.p.c. Wydaje się celowym, aby zażalenie przysługiwało nie tylko na orzeczenie „w przedmiocie kosztów”, co jest interpretowane przez sądy wyłącznie jako orzeczenie sądu I instancji wydane wskutek skargi na postanowienie o kosztach, ale również na wszelkie inne orzeczenia, w których sądy wpływają na koszty postępowania egzekucyjnego.	
33.	Art. 6	KRK	Projektowany art 6 u.kk stanowi kolejną regulację będącą skutkiem wydzielenia pojęcia kosztów komorniczych z pojęcia kosztów postępowania egzekucyjnego i rozróżnienia tych pojęć. Jak wskazano w uwagach ogólnych, należy postulować rezygnację z tego rozróżnienia, gdyż może ono spowodować problemy z wykładnią i stosowaniem przepisów regulujących koszty postępowania egzekucyjnego (por. także uwagi do art. 5 ust. 3 zd. 1 u.kk). Odpowiednikiem tego przepisu jest projektowany art. 770 § 6 kp.c. Zasadne jest natomiast użycie w tym przepisie sformułowania „sąd pierwszej instancji”.	Uwaga zasadna. Przepis art. 6 projektu został skreślony, a w projektowanym art. 770 § 6 k.p.c. wskazano, że chodzi o postanowienie sądu pierwszej instancji.
34.	Dział II	KRS	Rada zauważa, że tytuł Działu II projektowanej ustawy: „Wydatki komornika i opłata sądowa” jest mylący, co do projektowanych treści. Wskazane prawo do pobrania opłaty sądowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 projektu ustawy, czy prawo do pobrania innej opłaty sądowej, którą komornik	Uwaga zasadna Zmodyfikowano tytuł działu II, a opłatę sądową, o której mowa w art. 19 projektu, zaliczono do wydatków komornika.

			jest zobowiązany uiścić w związku z koniecznością złożenia do sądu wniosku zapewniającego prawidłowy tok prowadzonego postępowania egzekucyjnego, jest w istocie prawem do zwrotu wydatku komornika, a nie do pobrania opłaty sądowej.	
35.	Tytuł działu II	KRK	W tytule działu II zbędnie użyto słów „i opłata sądowa”. Opłata sądowa, o której mowa w projektowanym art 19 u.kk stanowi bowiem wydatek komornika.	Uwaga zasadna Por. stanowisko do analogicznej uwagi zgłoszonej przez KRS.
36.	Art. 7	KRRP	Art. 7 Projektu w zasadzie powtarza dotychczasową treść art. 39 ust. 1 Ustawy. Zgodnie z Projektem, zwrot obejmuje jedynie wydatki „niezbędne”, zatem w przypadku poniesienia przez komornika wydatków „zbędnych”, będzie musiał pokryć je z wynagrodzenia.	Uwaga niejasna. W razie poniesienia przez komornika „zbędnych” wydatków (nadmiernych), to komornik będzie je ostatecznie ponosił, a nie strony.
37.	Art. 8 i 9	KRS	Co do regulacji proponowanej w Dziale II projektowanej ustawy, obejmującego katalog niezbędnych, wydatków poniesionych przez komornika w toku prowadzonego postępowania, w tym opłat sądowych od wniosków składanych w jego toku, co do których komornikowi przysługuje prawo żądania zwrotu wyłożonych środków pieniężnych od stron tego postępowania lub prawo żądania zaliczki na ich poczet, przed poniesieniem tych wydatków czy opłat sądowych, Krajowa Rada Sądownicza zauważa, że w uzasadnieniu projektu nie wskazano wystarczających argumentów przemawiających za ograniczeniem tego katalogu do wskazanych w tej regulacji wydatków. W istocie	Uwaga częściowo zasadna. W uzasadnieniu projektu wskazano cel wyłączenia jedynie niektórych kosztów z katalogu wydatków. W celu uwzględnienia omawianej uwagi oraz z uwagi na to, że dokonano pewnych zmian w tym zakresie, dokonano uzupełnienia i modyfikacji uzasadnienia.

			projektodawca powtórzył zapisy obecnie obowiązującej regulacji ograniczając w art. 9 ust. 4 prawo do pobrania zaliczki na poczet doręczania korespondencji do kwoty 30 złotych bez wyjaśnienia czy wskazane ograniczenie dotyczy jednorazowo pobieranej zaliczki, czy też górnego pułapu sumy zaliczek pobranych w ramach jednego postępowania prowadzonego przez komornika na wydatki z tego tytułu (pomijając ograniczenia w projektowanym art. 8 ust 7).	
38.	Art. 8	SA Katowice	Art. 8 projektu jest co do zasady powtórzeniem art. 39 ukse, przy czym wątpliwości budzi rezygnacja z wydatków ponoszonych przez komornika, związanych z przekazywaniem środków pieniężnych. Oznacza to, że koszty transferu środków mają obciążać komornika, zamiast jak dotychczas, strony postępowania, czy uczestników postępowania	Uwaga częściowo zasadna Projektowany przepis został zmieniony w ten sposób, że do katalogu wydatków zaliczono wydatki związane z zagranicznymi przelewami pieniężnymi, oraz koszty przekazu pocztowego. W pozostałym zakresie komornik ma możliwość skorzystania z produktów bankowych, w których za stałą niewygórowaną opłatą miesięczną wszystkie przelewy są wolne od opłat.
39.	Art. 8	SSP IUSTITIA	Wątpliwości budzi, czy właściwa jest regulacja zawierająca zamknięty katalog wydatków. W praktyce mogą pojawić się bowiem takie wydatki, które będą konieczne do prowadzenia egzekucji, nieobjęte tym katalogiem, np. koszty pozyskania postanowienia z sądu niezbędnego do prowadzenia postępowania, np. opłata kancelaryjna za wydanie odpisu postanowienia o	Uwaga częściowo zasadna. 1. Katalog wydatków musi mieć charakter zamknięty, w celu odróżnienia wydatków od pozostałych kosztów działalności egzekucyjnej. 2. W odniesieniu do kosztów związanych z uzyskaniem dokumentów przez komornika, projektowane przepisy

			stwierdzeniu nabycia spadku. Sąd żąda uiszczenia takiej opłaty pod rygorem zwrotu wniosku. Skoro ustawa nie przewiduje takiego wydatku i komornik nie będzie mógł pobrać zaliczki na te koszty, finalnie jego będą one obciążały, do czego brak jest aksjologicznego uzasadnienia. Rodzi się również dalsza wątpliwość, czy w tym przypadku będzie miał zastosowanie art. 16 ust. 2 projektu. Nie wydaje się właściwe przyjęcie, że sąd miałaby w takiej sytuacji przedkładać komornikowi fakturę lub rachunek celem wykazania tych kosztów, gdyż byłoby to sprzeczne z regulacją ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Nie wiadomo, dlaczego pominięto w projekcie koszty przechowania i ubezpieczenia zajętych ruchomości (przewidziane obecnie w katalogu wydatków w art. 39 ust. 2 pkt 3 in fine ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji), które mogą okazać się znaczne. Brak jest argumentów, aby koszty te ponosił komornik. Katalog wydatków jest zbyt wąski. Nie przekonuje uzasadnienie projektu, że koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych ma pokrywać komornik.	przewidują zaliczenie ich do kosztów (art. 8 ust. 1 pkt 6 projektu). 3. Koszty sądowe (np. za wydanie odpisu orzeczenia) nie podlegają regulacji z art. 16 ust. 2 projektu, co wprost wynika z końcowej części tego przepisu („chyba że wysokość należności z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów”). 4. Koszty przechowywania i ubezpieczenia zajętych ruchomości, w razie pozostawienia ich po dozorem dłużnika nie występują. W razie oddania rzeczy pod dozór mieszczą się one w kategorii „wydatków związanych z przechowywaniem” i dozorca może żądać ich zwrotu (art. 858 § 1 k.p.c.). Należności dozorczy stanowią zaś wydatek w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt 5 projektu i komornik nie będzie finansował tych kosztów.
40.	Art. 8	KRRP	Art. 8 Projektu zawiera katalog wydatków, który w stosunku do Ustawy został nieznacznie zawężony. Całkowicie bezpodstawne jest wyłączenie w Projekcie z katalogu wydatków egzekucyjnych kosztów związanych z przekazywaniem środków pieniężnych, które w Ustawie są do tych	Uwaga zasadna. Przepis został zmodyfikowany zgodnie z jej treścią (por. stanowisko do uwagi zgłoszonej do tego przepisu przez SA w Katowicach).

			wydatków zaliczone (art. 8 ust. 2 Projektu). Nie sposób znaleźć uzasadnienia dla takiej regulacji. Koszty przekazywania środków pieniężnych mogą być przecież dość znaczne, np. w przypadku przekazywania ich przekazem pocztowym, co nadal jest częstą praktyką. Ponadto należy zauważyć, że z punktu widzenia techniki prawodawczej art. 8 ust. 2 Projektu jest zbędny. Jeśli dany wydatek nie znajduje się w katalogu zawartym w art. 8 ust. 1, to nie podlega zwrotowi.	
41.	Art. 8	PGSP	Rozważenia wymaga, czy przewidziany w art. 8 ust. 1 zamknięty katalog wydatków nie powinien zostać rozszerzony o koszty tłumaczeń, których konieczność poniesienia w toku postępowania egzekucyjnego może wystąpić w związku z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego (np. w przypadku prowadzenia egzekucji przeciwko dłużnikowi niewładającemu językiem polskim). Celowe byłoby także zaliczenie do wydatków opłaty sądowej od wniosku od wpisu do księgi wieczystej, o której mowa w art. 19, zamiast wprowadzać w tym zakresie odrębnej regulacji.	Uwaga częściowo zasadna Koszty tłumaczy powinny być zaliczone do wydatków komornika. Zaliczenie do tego katalogu opłaty sądowej (od wniosku o wpis w księdze wieczystej) byłoby jednak problematyczne, gdyż przepisy dotyczące ewidencjonowania zaliczek, rozliczania wydatków i zwrotu wydatków nie powinny mieć do niej zastosowania, z uwagi na odrębne regulacje z tego zakresu. Z tego też względu w aktualnym stanie prawnym opłaty te nie są zaliczane do katalogu wydatków.
42.	Art. 8	Krajowy Związek Banków Spółdzielczych (dalej: KZBS)	Banki, skok-i oraz inne podmioty zobowiązane do przekazywania środków komornikowi w postępowaniu egzekucyjnym ponoszą z tego tytułu koszty, które powinny zostać zaliczone do wydatków, tak jak koszty wymienione w art. 8 ust. 1 Projektu. Nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia wykonywanie tych czynności	Uwaga niezasadna. Przepisy dotyczące postępowania egzekucyjnego nakładają na osoby trzecie szereg obowiązków, które mają charakter obowiązków „publicznych”. Dotyczy to także kosztów ponoszonych przez poddłużników i występuje na

		nieodpłatnie. Z tytułu przekazywania środków podmioty przekazujące ponoszą koszty związane z zatrudnieniem pracowników, kosztami zakupu i serwisowania sprzętu, programów informatycznych, podatków od nieruchomości i wszelkich innych związanych z prowadzoną działalnością. Koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych muszą być rekompensowane podmiotom przekazującym te środki, w przeciwnym razie stanowiąc będą swoisty podatek obciążający ich działalność. W związku z powyższym proponujemy: 1) dodać w art. 8 w ust. 1 pkt 8 w brzmieniu: „ 8)koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych. 2) w art. 8 zastąpić dotychczasowy ust. 2 i nadać mu następującą treść: „ 2. Do wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i 8 zalicza się: 1) koszty odpowiedzi i korespondencji banków i skok-ów związanych z: ajzapytaniem komornika dotyczącymi rachunków dłużników, b)zajęciami rachunków dłużników, 2) koszty przekazywania środków przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo kredytowe z rachunków objętych postępowaniem egzekucyjnym 3) koszty przekazywania środków przez pracodawców w związku z egzekucją z wynagrodzenia za pracę, 4) koszty przekazywania środków przez podmioty zobowiązane wobec dłużnika w	gruncie wszystkich egzekucji skierowanych do wierzytelności (np. egzekucja z rachunków bankowych, z wynagrodzenia za pracę, ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego). W przypadku organów publicznych, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą oraz podmiotów zatrudniających pracowników są to ciężary finansowe bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością.
--	--	---	--

			związku z prowadzoną egzekucją z wierzytelności, 5) koszty przekazywania środków pieniężnych przez komornika na rzecz wierzyciela. "	
43.	Art. 8	KRK	Brak jest też podstaw do wyłączenia z katalogu wydatków komorniczych kosztów związanych z doręczaniem środków pieniężnych. Podkreślenia wymaga, że w średniej wielkości kancelarii komorniczej wydatki związane z przelewami i przekazami pieniężnymi kształtują się na poziomie 1.500 zł do 6.000 zł miesięcznie. Tym samym o taką kwotę wzrosną koszty działalności egzekucyjnej komornika pokrywane z okrojonych znacznie opłat egzekucyjnych. Proponowane rozwiązanie, zmierzające do znacznego ograniczenia finansowania egzekucji, spowoduje, że już tylko z tego tytułu kondycja kancelarii komorniczych ulegnie znacznemu pogorszeniu. Ograniczenie katalogu wydatków, które mogą być pokrywane z zaliczek, kondycję tę znacząco pogorszy.	Uwaga częściowo zasadna. Por. stanowisko do analogicznej uwagi zgłoszonej przez KRRP.
44.	Art. 8	KRK	Art. 8. Przepis ten wymaga uzupełnienia. Do wydatków zaliczyć należy opłatę sądową od wniosku komornika o wpis do księgi wieczystej. Zob. art. 19 projektu ustawy.	Uwaga zasadna Przepis został zmieniony zgodnie z jej treścią.
45.	Art. 8	KRK	1. Projektowany art. 8 u.kk określa zakres wydatków ponoszonych przez komornika, które podlegają zwrotowi przez uczestników postępowania. Zakres tych wydatków został zawężony w stosunku do wyliczenia zawartego w art. 39 ust 2 obowiązującej u.ks.e. z 1997 r.	Uwaga częściowo zasadna. Por. stanowisko do innych uwag zgłoszonych do tego przepisu. Co do problematyki związanej z udziałem tłumaczy wątpliwość jest zasadna, ale wykracza poza zakres projektu.

			Ograniczenie zakresu wydatków podlegających zwrotowi oznacza, że koszty z tego tytułu komornik powinien pokrywać z opłat egzekucyjnych. Jednakże przy równoczesnym obniżeniu opłat egzekucyjnych oraz znacznym zwiększeniu obowiązków komornika (np. utrwalanie czynności dokonywanych poza kancelarią oraz przesyłanie ogromnej ilości pouczeń i informacji), spowoduje to znaczne obniżenie dochodów komorników. To zaś oznacza wyeliminowanie z rynku najsłabszych ekonomicznie komorników i w konsekwencji dążenie do monopolizacji tego zawodu. 2. Niezrozumiałe są przy tym wyłączenia z zakresu wydatków podlegających zwrotowi wydatki określone w projektowanym art 8 ust 1 pkt 7 oraz ust 2 u.kk Koszty doręczania zawiadomienia o wszczęciu egzekucji i przekazywania środków pieniężnych stanowią bowiem realne wydatki, których nie da się zawyżyć. 3. Projektowany art 8 ust 2 u.kk budzi jednak także kolejne zastrzeżenia, gdyż z żadnego przepisu art. 8 ust. 1 u.kk nie wynika, że koszty związane z przekazywaniem środków pieniężnych podlegałyby zwrotowi, gdyby projektowany art. 8 ust. 2 u.kk nie istniał. Przepis ten wydaje się więc zbędny, gdyż wprowadza odstępstwo od nieistniejącej zasady. Zasadą jest zaś, że zwrot wydatków jest dopuszczalny, gdy wynika to z przepisu ustawy. 4. Warto jeszcze zwrócić uwagę, że w	
--	--	--	--	--

			wydatkach komornika wyliczonych w art. 8 u.k.k. nie uwzględniono kosztów tłumaczy. Jak można zaś przypuszczać sprawy egzekucyjne z udziałem podmiotów zagranicznych będą pojawiały się coraz częściej w praktyce komorniczej. Na marginesie tych uwag należy też zauważyć, że niejasne jest de lege lata, czy w postępowaniu egzekucyjnym ma zastosowanie art 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych, a zatem czy uczestnik postępowania egzekucyjnego niewładający językiem polskim ma prawo do bezpłatnego korzystania z pomocy tłumacza i ewentualnie, kto ustanawia takiego tłumacza. Zastosowanie art. 5 u.s.p. będzie możliwe chyba tylko przez analogię, ze względu na umiejscowienie tego przepisu. Wydaje się zatem, że wszystkie te kwestie powinny być uregulowane expressis verbis na użytek postępowania egzekucyjnego.	
46.	Art. 9 ust. 4	SA Katowice	Wymieniona w art. 9 ust. 4 kwota 30 złotych zaliczki, jaką komornik może pobrać w sprawie na koszty doręczenia korespondencji, przy dzisiejszej wysokości opłat, pocztowych może się okazać dalece nieadekwatna do rzeczywistych potrzeb w tym zakresie.	Uwaga częściowo zasadna Maksymalna wysokość zaliczki na koszty doręczeń została ustalona na takim poziomie, aby odpowiadała ona kosztom doręczeń w przeciętnej sprawie egzekucyjnej (koszty doręczenia około 5 przesyłek pocztowych). Mając jednak na uwadze fakt, że w niektórych postępowaniach koszty te mogą znacznie przekraczać kwotę 30 złotych, zmieniono powyższy przepis podwyższając limit do 60 złotych.

47.	Art. 9 ust. 4	PGSP	Jako zbyt niski należy uznać wskazany w art. 9 ust. 4 limit zaliczki na koszty doręczenia korespondencji. Komornik dokonuje doręczeń za potwierdzeniem odbioru, co oznacza kwotę co najmniej 5,60 zł za jedną przesyłkę. Biorąc pod uwagę nałożenie na komorników licznych obowiązków informacyjnych, które na ogół muszą być realizowane przez wysłanie pism zarówno do dłużnika jak i wierzyciela, przerzucenie ciężaru ich wykonania na komornika ponad kwotę 30 zł, chociażby tymczasowo, nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia. Proponowane rozwiązanie może okazać się sprzeczne z Konstytucją (por. uzasadnienie Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 maja 2009 r. K 21/08).	Por. stanowisko do uwagi nr 46.
48.	Art. 9 ust. 4	SA Katowice	Wątpliwości budzi wysokość zaliczki na wydatki związane z kosztami doręczenia korespondencji- w projekcie zapisano (art. 9 ust 4), że nie może przekroczyć' „w sprawie” -30 zł, rozumiem, że pojęcie „w sprawie” oznacza, że nie można w całym postępowaniu pobrać na ten cel zaliczki wyższej niż 30 zł. To zdecydowanie za mało. Np. w sytuacji prowadzenia egzekucji z zastosowaniem kilku sposobów egzekucji, koszty doręczeń mogą być zdecydowanie wyższe. Musiałby je więc kredytować komornik. Rozsądniej byłoby nic wskazywać kwoty maksymalnej, tylko postanowić, że jednorazowo na koszt doręczeń nie można pobrać zaliczki wyższej niż np. 30 zł.	Por. stanowisko do uwagi nr 46.

			Nie jest przekonująca propozycja ograniczenia zaliczki na koszty korespondencji do 30 zł, Postulat zmniejszenia obciążenia stron kosztami korespondencji i przekazu środków odbywać się będzie kosztem dochodu komornika. Nie można czynić analogii między kosztami korespondencji sądowej z kosztami korespondencji i przekazu środków w sądowym postępowaniu egzekucyjnym.	
49.	Art. 9 ust. 4	KRK	Z niezrozumiałych względów wprowadza się ograniczenie wysokości zaliczki na korespondencję do kwoty 30 zł (art 9 ust 4 u.kk), co spowoduje konieczność finansowania kosztów doręczeń przez komornika. Zwłaszcza w sprawach długotrwałych i wymagających wielu czynności (np. w sprawach o egzekucję z nieruchomości) wymagać to będzie ponoszenia znacznych nakładów i ryzyka egzekucji przez organ egzekucyjny. Brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia, by strona zainteresowana wynikiem egzekucji nie współuczestniczyła w kosztach prowadzonej na jej wniosek i by strona taka nie ponosiła ryzyka związanego ze skutecznością egzekucji. Proponowane rozwiązanie byłoby możliwe do zaakceptowania w sytuacji, gdyby koszty działalności egzekucyjnej ponosił Skarb Państwa, a nie podmiot któremu państwo powierzyło realizację tytułów wykonawczych.	Uwaga częściowo zasadna. Por. stanowisko do uwagi nr 46.
50.	Art. 9 ust. 4	SSP IUSTIA	Wysokość zaliczki na koszty korespondencji została określona zbyt nisko, co spowoduje, że w wielu sprawach komornik będzie finansował	Uwaga częściowo zasadna. Por. stanowisko do uwagi nr 46.

			koszty korespondencji, które przekroczą 30 zł. Taka zaliczka w większości spraw szybko wyczerpie się. Brak jest uzasadnienia dla przyjęcia zasady, że organ egzekucyjny ma z założenia kredytować te koszty, a w niektórych sprawach (wobec bezskuteczności egzekucji) ponosić je finalnie. Nie ma w projekcie żadnego uzasadnienia, dlaczego przyjęto tak niski pułap tych kosztów. W ocenie Stowarzyszenia należy wprowadzić możliwość pobrania kolejnej zaliczki na te koszty po wyczerpaniu już uiszczonej zaliczki. Brak jest przeciwwskazań, aby zaliczka na te koszty nie mogła być pobierana kilka razy w jedynej sprawie.	
51.	Art. 9	KRRP	Art. 9 Projektu w nieuzasadniony sposób ogranicza zaliczkę na doręczanie korespondencji do 30 zł. Brak racjonalnych podstaw do ograniczenia zaliczki do tak niskiej kwoty. Poza tym art. 9 nie budzi zastrzeżeń. Celem zachowania spójności, zwrot „postępowanie egzekucyjne” należałoby zastąpić zwrotem „egzekucja”, bowiem to z egzekucją wiąże się skuteczność.	Uwaga zasadna. Por. stanowisko do uwagi nr 46. Zmodyfikowano również przepis ust. 6 w sposób wskazany w uwadze.
52.	Art. 9 ust. 5	SSP IUSTITIA	Budzi wątpliwości przyjęcie zasady, że jeśli zaliczka nie wystarczy na pokrycie planowanych wydatków, ponosi je tymczasowo komornik. Przyjęcie takiej zasady jest błędne. Wielość prowadzonych postępowań egzekucyjnych może spowodować, że komornik zwyczajnie nie będzie dysponował środkami finansowymi, które wystarczyłyby mu na jednoczesne kredytowanie wydatków we wszystkich prowadzonych	Uwaga niezasadna Przepis ten nie przewiduje definitywnego ponoszenia wydatków, ale tylko tymczasowe i przewiduje w zd. 2 możliwość uzyskania przez komornika brakującej zaliczki. Ponadto, nieuzupełnienie zaliczki przez wierzyciela nie może naruszać praw osób trzecich (na rzecz których konieczne jest

			sprawach. Nadto wydaje się, że lepsza byłaby regulacja, aby komornik miał prawo wezwać stronę do uiszczenia brakującej części zaliczki bez konieczności pokrywania jej tymczasowo - z omawianej regulacji wynika, że komornik może wydać postanowienie o pobraniu brakującej zaliczki od strony dopiero po tymczasowym pokryciu wydatków, na które nie starczyło zaliczki. Nie określono rygoru, jaki komornik ma określić w postanowieniu o pobraniu brakującej zaliczki od strony, która żądała czynności powodującej wydatki.	poniesienie wydatków). Do postanowienia o pobraniu zaliczki znajdzie zastosowanie przepis art. 5 ust. 1, w którym jest określony rygor niewykonania postanowienia.
53.	Art. 9 ust. 6	SA Katowice	Przepisy mówiące o obowiązku wydawania przez komornika dodatkowych postanowień (np. art. 9 ust. 6) zwiększy biurokrację w kancelarii komornika, przy czym istnieje obawa, że odbędzie się to kosztem innych, ważnych czynności, którymi powinien zajmować się komornik.	Uwaga niezasadna. Przepisy projektu wymagają wydawania postanowień, postanowienia te stanowią podstawę pobrania należności. Pełnią również rolę informacyjną (np. informują strony o wysokości należnych kwot) oraz kontrolną (pozwalają stronom i organom sprawującym nadzór kontrolować prawidłowość czynności komornika).
54.	Art. 9 ust. 6	KPF	W przypadku bezskutecznej egzekucji komornik ma wydawać postanowienie o pobraniu od wierzyciela kosztów, co spowoduje zwiększenie wysokości kosztów umorzonego postępowania.	Uwaga niezasadna. Przepis ten nie przewiduje podwyższenia kosztów umorzonego postępowania, a jedynie określa tryb pobrania od wierzyciela brakującej zaliczki. W stosunku do aktualnego stanu prawnego nie zwiększy on wysokości kosztów.
55.	Art. 9 ust. 5	SA Szczecin	Jeżeli zaliczka nie wystarcza na pokrycie wydatków, wydatki ponosi tymczasowo komornik - jest to kolejny ciężar o charakterze fiskalnym	Uwaga niezasadna Przepis ten nie przewiduje definitywnego ponoszenia wydatków, ale tylko

			przerzucanym na komornika, zmuszający go do kredytowania egzekucji, ponadto w przypadku braku ich płatności przez wierzyciela będzie generować konieczność prowadzenia egzekucji w stosunku do wierzyciela, co już całkowicie spowolni egzekucje p- ko dłużnikom poprzez mnożenie zbędnych spraw egzekucyjnych.	tymczasowe i przewiduje w zd. 2 możliwość uzyskania przez komornika brakującej zaliczki. Trudno też uznać za zbędne postępowania egzekucyjne zmierzające do uzyskania brakującej zaliczki. Ponadto, nieuzupełnienie zaliczki przez wierzyciela nie może naruszać praw osób trzecich (na rzecz których konieczne jest poniesienie wydatków).
56.	Art. 9	KRK	Art. 9. W ust 6 należy zastąpić zwrot „postępowanie egzekucyjne” wyrazem „egzekucja”. Pojęcie skuteczności odnosi się bowiem do egzekucji, a nie do postępowania egzekucyjnego. Ponadto usunąć należy z niego zwrot „przez wierzyciela” a po wyrazie „zaliczek” umieścić zwrot „przez niego” (uwaga redakcyjna).	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony zgodnie z jej treścią.
57.	Art. 9	KRK	1. A/ Projektowany przepis art 9 ust. 4 u.kk jest niejasny gdyż określa maksymalną wysokość zaliczki na poczet kosztów doręczeń w sytuacji, gdy z żadnego przepisu nie wynika możliwość żądania przez komornika zaliczki na poczet tych kosztów. Doręczenia są bowiem dokonywane z urzędu i komornik nie może żądać zaliczki na ich poczet na podstawie projektowanego art 9 ust. 1 u.kk Wydaje się zatem, że art 9 ust. 4 u.kk rozszerza zakres dopuszczalności żądania zaliczki na koszty doręczania korespondencji. W takim jednak razie w przepisie tym powinno być wyraźnie określone, od kogo komornik może żądać zaliczki i pod jakim rygorem. Nie wchodzi bowiem w grę żądanie jej od uczestnika, który	Uwaga zasadna. Przepis został przeredagowany zgodnie z jej treścią.

			zażądał dokonania czynności, ani pod rygorem odmowy dokonania czynności, gdyż jak zaznaczono doręczenia podlegają dokonaniu z urzędu. B/ Wysokość zaliczki na koszty doręczania korespondencji jest rażąco niska. Kosztów tych komornik nie może kształtować swobodnie, a zatem nie ma niebezpieczeństwa, że je zawyży. Kwota 30 zł nie wystarczy częstokroć nawet na doręczenie planu podziału, gdyż jest to na ogół obszerne orzeczenie, a uczestników postępowania podziałowego jest nierzadko kilkunastu. Koszty korespondencji obciążą zatem dochód komornika z opłat, o skutkach tego była już mowa. 2. Z uznaniem należy powitać treść projektowanego art. 9 ust 6 u.kk. Będzie on mianowicie przeciwdziałał pieniactwu. Ze względu bowiem na brak jakiegokolwiek opłaty wstępnej od wniosku o wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych wierzyciele składają wiele razy wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tego samego tytułu wykonawczego, mimo że doskonale wiedzą, iż dłużnik nie ma majątku podlegającego egzekucji. Generuje to zaś zbędne wydatki i zbędną pracę komorników. Konieczność poniesienia choćby niewielkich wydatków przez wierzycieli może w pewnym stopniu zapobiegać tym patologicznym zachowaniom.	
58.	Art. 10	SA Katowice	Art. 10 jest powtórzeniem dotychczasowej regulacji i art. 8 ukse z tą zmianą, że wierzyciel	Do uwag nie można się odnieść, gdyż nie wiadomo, czy mają one charakter

			jest obciążany wydatkami nawet w razie przysługującego mu zwolnienia od kosztów, zaś art. 11 ust 1 projektu nawiązuje do art. 41 ust 1 ukse. Podobnie art. 18 projektu zawiera regulację istniejącą w art. 41 ukse.	krytyczny.
59.	Art. 10	SA Szczecin	Art. 10. Jeżeli komornik wybrany przez wierzyciela podejmuje czynności poza swoim rewirem komorniczym, zaliczki na pokrycie wydatków w postaci diet przysługujących osobom zatrudnionym w kancelarii komornika i uczestniczącym w tych czynnościach, kosztów przejazdów i noclegów komornika i tych osób oraz kosztów transportu specjalistycznego obciążają wierzyciela, nawet w razie przysługującego mu zwolnienia od kosztów- brak regulacji w zakresie ustalania wysokości diet oraz noclegów komornika i tych osób oraz kosztów transportu specjalistycznego.	Uwaga częściowo zasadna W odniesieniu do kosztów transportu specjalistycznego, kwestia ich wysokości jest unormowana w art. 14 projektu. Uzupełniono natomiast art. 17 projektu w taki sposób, aby dotyczył on również wysokości diet i kosztów noclegu.
60.	Art. 10	KPF	Projekt u.k.s. (art. 10) i projekt zmiany k.p.c. (art. 770 § 2), przewidują, że niektóre koszty działań komornika wybranego przez wierzyciela, podejmowane poza jego rewirem, obciążają wierzyciela i nie wlicza się ich do kosztów postępowania obciążających wierzyciela. Rozwiązanie powyższe należy ocenić krytycznie, gdyż pomimo możliwości przyjmowania spraw przez komornika spoza swojego rewiru, wierzyciele nie będą zainteresowani kierowaniem takich spraw ze względu na brak możliwości odzyskania poniesionych kosztów - nawet w przypadku skutecznej egzekucji - co w znaczący i nieuzasadniony sposób osłabi możliwość	Uwaga niezasadna. Prawo wyboru komornika nie doznaje tu osłabienia. Przepis ten chroni natomiast dłużnika, przed ponoszeniem wyższych kosztów bezpośrednio wynikających z faktu, że wierzyciel skorzystał z tego prawa wyboru.

			dokonania wyboru komornika.	
61.	Art. 10	KRRP	Art. 10 Projektu wymaga drobnej korekty poprzez zastąpienie zwrotu „zaliczki” zwrotem „wydatki” Wydatki obciążają wierzyciela i na ich pokrycie komornik może żądać zaliczki	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony w sposób wskazany w uwadze.
62.	Art. 10	KRK	1. Projektowany art. 10 u.kk stanowi odpowiednik art 8 ust. 11 ustawy o komornikach sadowych i egzekucji z 1997 r. (dalej jako: „u.k.s.e. z 1997 r.”). W przepisie tym niepotrzebnie jednak zrezygnowano z fragmentu zdania o „wyrażeniu zgody przez wierzyciela na obciążenie go innymi wydatkami”. Wierzycielowi może bowiem zależeć na wyborze danego komornika, a zgoda na poniesienie przez niego dodatkowych wydatków byłaby korzystna dla wszystkich podmiotów postępowania egzekucyjnego. Komornik miałby duże prawdopodobieństwo uzyskania należności z tego tytułu, a dłużnik byłby odciążony od ich poniesienia. Skoro zaś wierzyciel wybrałby komornika, a ponadto jeszcze odrębnie wyraziłby zgodę na poniesienie określonych wydatków poza wyliczeniem ustawowym, to nie powstaje niebezpieczeństwo naruszenia jego interesów. 2. Projektowany przepis art. 10 u.kk jest wadliwie sformułowany. Wierzyciela nie obciążają bowiem zaliczki, lecz wydatki. Na te wydatki zaś powinien uiszczać zaliczki na ogólnych zasadach. Jeżeli przepis ten zostanie uchwalony w projektowanym brzmieniu, to spowoduje wątpliwości, czy wierzyciel powinien jedynie uiszczać zaliczki, a koszty wymienione w	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony zgodnie z jej treścią.

			projektowanym art 10 u.kk powinien ponieść ostatecznie dłużnik. 3. Warto przy tym zauważyć, że niepotrzebne jest dublowanie tego przepisu w art. 770 § 2 k.p.c. zmienianym mocą projektowanego art 47 pkt 2 u.kk	
63.	Art. 11	KRS	Przedstawiony projekt ustawy w art. 11 ust. 2 wprowadza przy tym zasadę, że uiszczona przez wierzyciela zaliczka na pokrycie wydatków komornika może być przeznaczona wyłącznie na zaspokojenie wydatków, na poczet których została pobrana. Rada zwraca uwagę, że tego rodzaju rozwiązanie może okazać się niecelowe i spowolnić podejmowanie przez komornika czynności egzekucyjnych. Zgodnie z brzmieniem projektowanego art. 18 ust. 1, komornik rozlicza zaliczkę w terminie miesiąca od dnia poczynienia wydatków, na które była przeznaczona i zwraca jej niewykorzystaną część. Należy rozważyć nadanie komornikowi uprawnienia do zaliczenia za zgodą wierzyciela lub dłużnika środków finansowych na poczet przyszłych wydatków, co, w powiązaniu z nałożonym na komornika w art. 18 ust. 4 obowiązkiem informacyjnym, wydaje się wystarczające do zabezpieczenia interesów wierzyciela lub dłużnika w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego.	Uwaga zasadna. Przepis art. 11 ust. 2 został uzupełniony w taki sposób, aby komornik mógł przeznaczyć zaliczkę na pokrycie innego wydatku, o ile wyrazi na to zgodę strona, która uiściła zaliczkę.
64.	Art. 11	KPF	Regulacja, iż komornik będzie mógł przeznaczyć zaliczkę wyłącznie na cel, na który została opłacona spowoduje brak możliwości przeznaczenia zaliczki na poszukiwanie majątku dłużnika, na dokonanie innych czynności	Uwaga częściowo zasadna. Por. stanowisko do uwagi KRS zgłoszonej do tego przepisu.

			(aktualnie w ramach poszukiwania majątku komornicy pytają ZUS i opłacają korespondencję). Rozwiązanie to wpłynie na znaczny wzrost kosztów postępowania egzekucyjnego.	
65.	Art. 11	KRRP	Art. 11 Projektu budzi wątpliwości o tyle, że w niektórych sytuacjach podjęcie czynności w określonym terminie nie będzie możliwe niezależnie od woli i starań komornika.	Uwaga częściowo zasadna, ale jej uwzględnienie nie wymaga zmiany przepisu. Termin wskazany w art. 11 ust. 1 projektu ma bowiem charakter instrukcyjny i jego naruszenie nie ma wpływu na skuteczność czynności.
66.	Art. 11	KRK	Art. 11. ust. 1 - zachowanie tego terminu może być niewykonalne, jeżeli dla wnioskodawcy nie upłynął jeszcze termin do uzupełnienia braków formalnych pisma(np. wniosku o wszczęcie egzekucji), a braki te uniemożliwiają nadanie sprawie dalszego biegu. Ust. 2 wymaga zmian redakcyjnych, zamiast o zaspokojeniu wydatków należy mówić o pokryciu wydatków, tak jak w ust 1. Eliminacji wymaga wyraz „uiszczona”, wystarczy wyraz „pobrana”.	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony zgodnie z jej treścią.
67.	Art. 11	KRK	1. Projektowany art 11 ust. 1 u.kk budzi następujące zastrzeżenia. Nakaz niezwłocznego podjęcia czynności jest wadliwy, ponieważ sugeruje on, że w pozostałych wypadkach, gdy nie ma takiego nakazu, organy postępowania cywilnego (w tym komornik) mogą podejmować czynności postępowania ze zwłoką (zawinionym opóźnieniem). Tak jednak nie jest, gdyż z istoty działania organu postępowania cywilnego wynika, że w każdym wypadku powinien	Uwaga częściowo zasadna. Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut dotyczący braku potrzeby wprowadzania wymogu niezwłocznego podjęcia czynności. Przepis ten wyraża dyrektywę sprawności postępowania i ma wyłącznie charakter instrukcyjny. Zwrot „niezwłocznie, nie później jednak niż”, nie jest obciążony błędem logicznym, ale istotnie za wystarczające należy uznać

			podejmować czynności niezwłocznie. W przeciwnym razie dochodzi do przewlekłości postępowania, co jest zwalczane szczególnymi sankcjami. 2. Ponadto w projektowanym przepisie art. 11 ust. 1 u.kk zamieszczono w istocie dwa terminy do podjęcia czynności („niezwłocznie” i „nie później niż 7 dni”). Takie skonstruowanie przepisu prowadzi do jego wewnętrznej sprzeczności. Wprowadzenie terminu siedmiodniowego ma sens tylko, gdy przyjmujemy, że komornik nie musi działać niezwłocznie. Jeżeli bowiem powinien działać niezwłocznie to znaczy, że ma działać od razu, gdy jest to możliwe, nie zaś w ciągu 7 dni od tej chwili. Jeżeli natomiast komornik ma podjąć działanie w ciągu 7 dni, to niekoniecznie niezwłocznie. Nie można natomiast przyjąć, że niezwłocznie i w terminie 7 dni to synonimy - w takim wypadku bowiem tym bardziej wystarczyłoby uregulować tylko jeden z nich. Nie można też przyjąć, że drugi termin jest potrzebny, gdy komornik nie może pojąć czynności niezwłocznie. Jeżeli bowiem nie może podjąć czynności, to nie jest w ogóle w zwłoce, gdyż opóźnienie jest niezawinione. Jeżeli zatem przeszkoda do działania ustanie np. po miesiącu i komornik od razu podejmie czynność, to będzie działał niezwłocznie. Uregulowanie zaś dwóch różnych terminów do pojęcia jednej czynności powoduje, że nie wiadomo, w którym z tych terminów komornik	wskazanie terminu 7 dni.
--	--	--	---	---------------------------------

			powinien podjąć dane działania. 3. Nakaz podjęcia czynności w terminie 7 dni będzie zaś w wielu wypadkach niewykonalny. Jeżeli np. komornik wezwie do uiszczenia zaliczki na koszty doręczeń to niemożliwe jest dokonanie wszystkich doręczeń w ciągu 7 dni. Podobnie z kosztami transportu. Transport specjalistyczny będzie dokonany, gdy zostanie ustalony jego termin w związku z terminem czynności odebrania rzeczy.	
68.	Art. 12 ust. 2 i art. 16 ust. 3	KRS	Istotną -kwestią wymagającą uzupełnienia jest również doprecyzowanie nałożonego na komornika obowiązku pouczenia osoby uprawnionej zawartego w art. 12 ust. 2 i art. 16 ust. 3 projektu ustawy. Oba wskazane przepisy powinny zawierać, obok wskazania terminu do wykonania wskazanych w nich czynności prawnych, obowiązek pouczenia przez komornika uprawnionych podmiotów o skutkach niedokonania czynności prawnej -w wypadku art. 12 ust. 2 niezłożenia odpowiedniego wniosku, a w wypadku art. 16 ust. 3 odpowiedniego wezwania.	Uwaga częściowo zasadna Przepis art. 12 ust. 2 projektu został uzupełniony przez wyraźne wskazanie skutków uchybienia terminowi (wygaśnięcie prawa do zwrotu należności), o czym komornik będzie obowiązany pouczyć osobę uprawnioną. Przepis art. 12 projektu odnosi się również do należności, o których mowa w art. 16 projektu i z tego względu zbędne jest powtarzanie tej normy w tym ostatnim przepisie.
69.	Art. 12	KRRP	Art. 12 Projektu wymaga korekty, bowiem aktualna treść jest mało czytelna (zwrot „przyznanie należności z tytułu wydatków”). Dla podmiotu, na rzecz którego ma nastąpić płatność, należność nie jest „z tytułu wydatków”. Należność ta jest wydatkiem dla komornika.	Uwaga zasadna. Przepis został skorygowany zgodnie z treścią uwagi.
70.	Art. 12	KRK	Negatywnie należy ocenić wprowadzenie obowiązku każdorazowego orzekania o wysokości wydatków. Po pierwsze - taka	Uwaga częściowo zasadna. Istotnie każdorazowe wypłacanie wszystkich należności wymienionych w

			procedura wprowadzi do postępowania egzekucyjnego zbędną biurokrację, bowiem należy pamiętać, iż stronom i uczestnikom postępowania będą przysługiwały środki zaskarżenia tych czynności. Po drugie - spowoduje opóźnienia w realizacjach płatności, bowiem komornik będzie mógł uregulować przedłożony rachunek dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia ustalającego wydatki, a to będzie wymagało uzyskania zwrotnych poświadczeń odbioru od stron i uczestników, co zwykle trwa od kilku dni do kilku tygodni (nawet do kilku miesięcy). Po trzecie - wydaje się pozbawionym racjonalności zobowiązywanie komornika do ustalania postanowieniem wydatków, których wysokość uregulowana jest ustawą (np. koszty uzyskania informacji z ZUS, US, koszty zapytań w EKW czy zapytania OGNIVO). Po czwarte - powyższa sytuacja doprowadzi do niepotrzebnego obciążania komorników kosztami odsetek za opóźnienie w płatności za przedłożone im faktury, a instytucje takie jak ZUS, US, EKW będą otrzymywać należne im płatności ze znacznym opóźnieniem. O ile więc racjonalne jest ustalanie postanowieniami wydatków szczególnych, takich jak należności biegłych, koszty transportu specjalistycznego, należności osób powołanych do udziału w czynnościach - o tyle zupełnie nieracjonalna wydaje się konieczność ustalania wydatków, które są drobne, ustalone co do swojej wysokości ustawą.	tym przepisie na podstawie postanowienia mogłoby wydłużać tryb zaspokajania należności. W zakresie wydatków związanych z kosztami uzyskiwania dokumentów lub informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania w sprawie uwaga jest zasadna. Wysokość wydatków z tego tytułu często wynika z odrębnych przepisów albo będzie ograniczona rozporządzeniem. Wydawanie odrębnych postanowień to zbędne czynności i koszty związane przede wszystkim z doręczeniem. Kontrolę nad wydatkami powinien zapewnić obowiązek bieżącego rozliczania zaliczek i informowania stron o aktualnej wysokości ich salda. Por. stanowisko do uwagi dotyczącej tego przepisu zgłoszonej przez KRS.
--	--	--	--	---

			Wydaje się, iż wystarczający byłby tu po prostu dowód poniesienia takich wydatków, jakim bez wątpliwości jest faktura VAT lub rachunek przedłożony komornikowi. Należy też zauważyć, iż w niektórych wypadkach opłata za wydanie dokumentów czy udzielenie informacji musi zostać uiszczona przez komornika sądowego wraz z wnioskiem o jej udzielenie. Ponadto art. 12 ust. 2 definiuje, iż wniosek o przyznanie należności składa się w terminie 7 dni od daty dokonania czynności uzasadniającej przyznanie należności. Przepis ten nie określa jednak rygoru niezłożenia w przepisany terminie wniosku, rachunku czy faktury, a tym samym nie określa, jak powinien postąpić komornik w przypadku złożenia wniosku po terminie.	
71.	Art. 12	KRK	Art. 12 ust. 1 - przepis niezrozumiały częściowo. Co to są „należności z tytułu wydatków”? W jednym zdaniu „o których” i „z której”(uwaga redakcyjna	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony.
72.	Art. 14	KRK	Art.14. Przepis mało zrozumiały, gdyż nie wiadomo na czym polega „celowe i niezbędne wynagrodzenie”.	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony w taki sposób, aby cechy „celowość i niezbędność” odnosiły się tylko do wydatków.
73.	Art. 16	SA Szczecin	Podmiotom, które przedstawiły dokument na żądanie komornika, przysługuje zwrot udokumentowanych wydatków. 2. Komornik określa wysokość zwrotu wydatków na podstawie przedłożonej faktur albo rachunku, mając na względzie nakład pracy niezbędny do przedstawienia dokumentu, chyba że wysokość	Uwaga niezasadna Przepis przyznaje komornikowi możliwość oceny, czy wydatki są „udokumentowane”, a ustalenie ich wysokości odbywa się przy uwzględnieniu niezbędnego nakładu pracy do przedstawienia dokumentu. Nie

			należności z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów. - uzupełnienie, że podmioty te są zobowiązane przedłożyć wraz z rachunkiem (fakturą) uzasadnienie wyliczenia danej wysokości wydatków.	wydaje się zatem, aby jeszcze dodatkowo nakładać na podmioty trzecie obowiązek uzasadnienia wyliczenia wysokości wydatków.
74.	Art. 16 ust. 3	SSP IUSTITIA	Z projektowanej regulacji wynika, że komornik uiszcza należność za udzielenie informacji przed uprawomocnieniem się postanowienia wydanego w trybie art. 12 ust. 1 projektu, co jest rozwiązaniem oczywiście błędnym i rodzi możliwość wypłaty należności, która nie będzie ostatecznie przyznana prawomocnym postanowieniem. Takie rozwiązanie może spowodować konieczność odzyskania przez komornika już wypłaconych należności nieobjętych postanowieniem. Właściwe jest wprowadzenie zasady, że należność za udzielenie informacji powinna być wypłacona w terminie 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia o jej przyznaniu.	Uwaga zasadna. Należności za udzielenie informacji powinny być wypłacane niezwłocznie, a unormowanie wysokości wynagrodzenia w projektowanych przepisach wykonawczych usuwa ryzyko wypłaty należności w nadmiernej wysokości.
75.	Art. 16	KRK	Niezrozumiałą regulacją jest regulacja z art. 16 ustawy. W szczególności niezrozumiałą jest ustanowiony w ust. 3 tryb ustalenia wysokości wydatków i wynagrodzenia za udzielenie informacji lub dokumentu. Po pierwsze - mimo iż koszty z tego tytułu obejmować będą np. wyłącznie koszty określone ustawą (bez wydatków), jak ma to miejsce np. przy informacji z ZUS, US czy EKW - i tak komornik będzie zmuszony wydać odrębne orzeczenie w tym przedmiocie. Ponadto jednym ze sposobów	Uwaga zasadna w części, w której pokrywa się z uwagą dotyczącą art. 12 projektu. Uzyskiwanie informacji za pośrednictwem systemów teleinformatycznych podlega odrębnym regułom, co wynika wprost z art. 16 ust. 5 projektu, przy czym przepis ten powinien wyłączać stosowanie ust. 1-4, a nie tylko 3-4. Problem „zbiorczych faktur” nie będzie zatem kolidował z projektowanymi przepisami.

		uzyskiwania informacji jest uzyskiwanie informacji za pośrednictwem komunikacji elektronicznej (EKW, OGNIVO), gdzie podmioty udzielające tych informacji nie przedkładają jednostkowych faktur, a zbiorcze faktury na koniec każdego miesiąca. Faktury te nie wskazują na koszty jednostkowych zapytań, a na zbiorczy koszt dokonanych zapytań. W celu prawidłowego realizowania zapisów ustawy - praktyka ta będzie musiała się zmienić, co po pierwsze spowoduje wzrost obciążenia pracą tych jednostek (konieczność przygotowania i przesłania faktur), po drugie znacząco zwiększy obciążenie kosztami stron (koszt np. zapytania w systemie OGNIVO o kilkadziesiąt groszy, koszt doręczenia postanowienia stronom to min 10 zł). Dodatkowo spowoduje to również obowiązek gromadzenia i archiwizowania ogromnej ilości dokumentów (faktur, rachunków, postanowień), również przez instytucje udzielające odpowiedzi komornikom. Powyższe wskazuje, iż zaproponowane regulacje są zbyt restrykcyjne oraz otwierają możliwości dochodzenia należności od komornika praktycznie każdej osobie, która została wezwana do udziału w postępowaniu. Tymczasem obowiązki pracodawców, banków, trzeciodłużników mają w obecnym stanie prawnym charakter obowiązku nałożonego przez ustawodawcę na wszelkie osoby, podmioty i instytucje, polegającego na pomocy sądom i komornikom w doprowadzaniu do wykonania	Przepis w ogóle nie dotyczy należności, które miałyby przysługiwać trzeciodłużnikom (np. bankom, pracodawcom). Rozróżnienie pomiędzy dokumentem i informacją jest przyjęte w judykaturze (także na gruncie przepisów o kosztach sądowych i art. 254 k.p.c.). Nie powinno też budzić wątpliwości, że przepis art. 254 § 4 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym (art. 13 § 2 k.p.c.). Wątpliwości dotyczące informacji ustnych świadczą raczej o braku wiedzy na temat istoty dokumentu w prawie cywilnym, a różnice dotyczące wysokości żądanych kwot ulegną zniwelowaniu w związku z przewidywanym aktem wykonawczym, który ma być wydany na podstawie art. 16 ust. 6 projektu.
--	--	--	--

			wyroków sądowych. Interes społeczny ma tu kluczowe znaczenie i wykonywanie tego obowiązku nie musi wiązać się ze zwrotem wszelkich wydatków czy ponoszeniem opłat przez państwo (za pośrednictwem komorników) na rzecz takich osób czy podmiotów. Dodatkowo projekt z niezrozumiałych względów rozdziela wydatki od wynagrodzenia. Pojawia się pytanie, czy jest sens w rozróżnianiu uzyskania informacji od przedłożenia dokumentu, z którego ta informacja wynika. Przecież oczywistym będzie takie działanie zarówno stron jak i komorników, by minimalizować wydatki, a z drugiej strony - osób zobowiązanych do udzielenia tych informacji - by je maksymalizować. Stąd łatwo domyślić się scenariuszy, w których osoba trzecia wezwana do udzielenia informacji, nie udziela jej wprost, a przedkłada dokument, z którego ta informacja wynika. Czy w takiej sytuacji należeć się jej będzie wynagrodzenie czy zwrot wydatków? Czy udzielenie informacji ustnej również będzie podlegało wynagrodzeniu? Jaki będzie tryb i podstawa ustalania takiego wynagrodzenia? Co zaliczyć do wydatków niezbędnych, czy dopuszczalny tu jest ryczałt, czy też każda sprawa winna być indywidualnie rozstrzygana? Dość powiedzieć, że spółdzielnie mieszkaniowe potrafiły pobierać opłaty za udzielenie informacji na poziomie od 15 do 150 zł, a więc dowolność i swobodna uznaniowość takiego rozliczenia jest pewna.	
--	--	--	--	--

76.	Art. 16	KPF	Treść art. 16 Projektu u.k.k. budzi znaczne kontrowersje w kwestii możliwości skutecznego odzyskania należności przez wierzycieli. Należy zauważyć, że koszty te finalnie obciążą dłużnika przy skutecznej egzekucji, a co za tym idzie, mimo zmiany stawek, koszty postępowania wzrosną. Ograniczona zostaje możliwość zaspokojenia roszczeń. Wierzyciel zostaje zobowiązany do poniesienia dodatkowych kosztów związanych z poszukiwaniem majątku dłużnika. Tym samym, chcąc je ograniczyć, wierzyciel będzie rezygnował z szeregu zapytań i możliwości szybkiego zaspokojenia na rzecz ograniczenia dodatkowych kosztów. Sprawy w przypadku bezskuteczności będą ponownie kierowane do egzekucji, celem przerwania terminu przedawnienia, a w finalnie skutecznym postępowaniu kosztami kolejnych postępowań obciążony zostanie dłużnik. Nie sposób nie wspomnieć o wpływie zmian na sytuację kancelarii komorniczych, szczególnie mniejszych i nowo powstałych. Komornicy zostają zobligowani do uiszczenia opłat z tytułu pozyskania wiadomości, jeszcze przed możliwością wezwania o zwrot kosztów wierzyciela. A co za tym idzie, konieczne będzie istnienie sporego kapitału kancelarii dla pokrycia kosztów prowadzonych spraw. Zmiana będzie prowadziła do utraty ekonomicznego sensu istnienia szeregu kancelarii.	Uwaga niezasadna. Wynagrodzenie za udzielenie informacji jest przewidziane w aktualnym stanie prawnym (art. 2 ust. 9 u.k.s.e.). Projektowany przepis jedynie porządkuje i precyzuje unormowania dotyczące tej materii.
77.	Art. 16	KRK	Art. 16. ust 3 - zamiast wzmianki o prawie do żądania wynagrodzenia, bardziej poprawnie	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony zgodnie z jej

			byłoby mówić o wynagrodzeniu. W ostatnim zdaniu tego ustępu mowa zaś jest o uiszczeniu „należności”, co jak się można tylko domyślać dotyczy wynagrodzenia, o którym wspomina zdanie poprzednie.	treścią.
78.	Art. 17	SN	Według art. 17 projektu górną granicę kosztów przejazdu komornika poza miejscowość, która jest jego siedzibą, stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Konieczne jest doprecyzowanie, czy powyższą granicę należy wyznaczyć na podstawie maksymalnych stawek za liczbę przejechanych kilometrów, czy również z uwzględnieniem innych kosztów. W przypadku przyjęcia pierwszej z wymienionych możliwości bardziej zasadne byłoby odesłanie wprost do rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy z dnia 25 marca 2002 r. (Dz.U. Nr 27, poz. 271), zamiast do przepisów dotyczących podróży służbowych, które z kolei odsyłają do powyższego rozporządzenia. Ponadto należałoby rozstrzygnąć, czy przy ustalaniu granicy rozważanych kosztów przejazdu należy uwzględnić limity kilometrów przewidziane w powyższym rozporządzeniu. Wreszcie, w art. 17 projektu jest mowa wyłącznie o kosztach	Uwaga częściowo zasadna. Nie jest trafne odsyłanie w przepisach ustawowych do konkretnych aktów wykonawczych, gdyż w razie wydania nowego aktu wykonawczego dezaktualizują się odesłania zawarte w przepisach rangi ustawowej. Postulat dotyczący doprecyzowania, czy maksymalną granicę należy wyznaczyć na podstawie maksymalnych stawek za liczbę przejechanych kilometrów, czy również z uwzględnieniem innych kosztów nie może być uwzględniony. Kwestia ta wynika jasno właśnie z proponowanego odesłania do przepisów dotyczących podróży służbowych, które obok kosztów przejazdów wymieniają również inne koszty. Trudno przyjąć, że w odniesieniu do kosztów przejazdu komornika obowiązywałby limit kilometrów, skoro według rozporządzenia (cytowanego w uwadze) limit ten ustala pracodawca. Powszechnie przyjmuje się, że odpowiednie stosowanie przepisów może polegać na stosowaniu ich wprost, z modyfikacjami, albo na niestosowaniu przepisu w przypadkach, w których jest to

			przejazdu komornika, w związku z czym powstaje wątpliwość dotycząca kosztów przejazdu innych osób biorących udział w prowadzonych czynnościach.	niemożliwe. W zakresie kosztów przejazdu innych osób biorących udział w czynnościach uzupełniono przepis art. 17 projektu (por. stanowisko do uwagi SA w Szczecinie dotyczącej art. 10 projektu).
79.	Art. 17	KRK	Z niezrozumiałych względów odstąpiono od zasad rozliczania wyjazdów poza miejscowość będącą siedzibą komornika za pośrednictwem ryczałtu. Oczywistym jest, iż kosztem dojazdu nie będzie tylko koszt paliwa, ale również koszt utrzymania pojazdu, jego napraw, innych płynów, opon, elementów zużywających się etc, koszt ubezpieczenia pojazdu. Wprowadzenie tak niedookreślonego, otwartego i uznaniowego sposobu rozliczania kosztów prowadzić może wyłącznie do sporów w zakresie tego, co uznane zostało za celowe, realne i racjonalne. Określenie jednolitej stawki za przejazd jednego kilometra upraszcza proces rozliczenia tych kosztów.	Uwaga niezasadna. Dotychczasowe przepisy ustawowe w ogóle nie regulowały wysokości kosztów przejazdu. Stosowanie ryczałtu (stawki za kilometr) jest przewidziane w przepisach do których odsyła art. 17 projektu.
80.	Art. 18 ust. 2	SSP IUSTITIA	Z regulacji nie wynika, w jakim terminie ma być rozliczana niewykorzystana zaliczka w razie wydania postanowienia o przyznaniu należności finansowanej z zaliczki. Powinno to być uregulowane. Wydaje się, że należy określić termin rozliczenia lub zwrotu zaliczki w powiązaniu z prawomocnością postanowienia o przyznaniu należności, która jest finansowana z zaliczki.	Uwaga zasadna. Przepis został doprecyzowany w taki sposób, aby wyłączał on obowiązek rozliczania zaliczki tylko w takim zakresie, w jakim została ona przeznaczona na sfinansowanie należności przyznanej w drodze postanowienia. W odniesieniu do pozostałej (niewykorzystanej) części zaliczki znajdzie zastosowanie art. 18 ust. 1 projektu.
81.	Art. 18	SSP IUSTITIA	Istnieje wątpliwość, czy taka regulacja jest na	Uwaga niezasadna.

	ust. 4		pewno potrzebna. Wymagać ona będzie stałego monitorowania (sprawdzania wykorzystania) zaliczek przez komornika przy podejmowaniu każdej czynności powodującej konieczność sporządzenia pisma, co może się okazać niekiedy trudne do zachowania przy czynnościach nie cierpiących zwłoki. Być może wystarczyłoby zobowiązać komornika do informowania o saldzie zaliczek i kosztów podlegających ściągnięciu na żądanie strony.	Informacja, o której mowa w tym przepisie, służy ona zapewnieniu jawności (tzw. transparentności) działalności komornika. Może być ona generowana automatycznie podczas sporządzania pisma w systemie informatycznym obsługującym biurowość komornika.
82.	Art. 18	KRS	Szeroki obowiązek informacyjny nałożony na komornika na podstawie art. 18 ust.4 projektu przemawia również za rozważeniem wydłużenia sześciomiesięcznego terminu, do wydania postanowienia ustalającego wysokość opłat ściągniętych i należnych komornikowi na podstawie art. 21 ust. 1 projektu. Zaskarżalność tego rodzaju postanowienia może doprowadzić; do znacznego obciążenia sądów orzekających w tym przedmiocie, a ponadto utrudnić prowadzone postępowania egzekucyjne. Krajowa Rada Sądownictwa postuluje wprowadzenie rocznego terminu dla komornika do wydania postanowienia ustalającego wysokość opłat ściągniętych i należnych, a w wypadku egzekucji prowadzonych krócej niż jeden rok - obowiązku jednorazowego wydania takiego postanowienia w związku z zakończeniem prowadzonego przez komornika postępowania.	Uwaga zasadna. Termin przewidziany w art. 21 ust. 1 projektu został wydłużony do jednego roku zgodnie z propozycją.
83.	Art. 18	KPF	Zmianę regulacji ocenić należy pozytywnie, dzięki stałemu dostępowi stron do informacji o aktualnie poczynionych wydatkach oraz	Uwaga niezasadna. Aktualnie obowiązujący przepis przewiduje niejasny sposób ustalenia od

			opłaconych zaliczkach. W obecnej praktyce, uzyskanie informacji jest utrudnione. Strony mogą uzyskać takową poprzez kontakt telefoniczny, bądź osobny wniosek procesowy. Praktyka wprowadzana w art. 18 ust. 4 Projektu u.k.k. przyczynia się do transparentności postępowania na każdym jego etapie. Gwarantuje również stały dostęp do wszystkich istotnych informacji zarówno dla dłużników jak i wierzycieli. Uwagę należy jednak zwrócić na wydłużenie okresu zwrotu zaliczki w przypadku niewykonania czynności, na którą została uiszczona (art. 18 ust. 1). Termin ten w chwili obecnej wynosi 1 miesiąc, lecz zmiana niesie za sobą ograniczenie możliwości rozliczenia sprawy przez wierzyciela, rzutując tym samym na sytuację dłużnika. Wierzyciel przez okres 3 miesięcy nie będzie w stanie właściwie rozliczyć sprawy i potwierdzić braku istnienia zobowiązania. W przypadku wierzycieli masowych może to wiązać się z kontaktem z dłużnikiem i nieuzasadnionymi wezwaniami do opłacenia pozostałej kwoty.	kiedy biegnie termin do zwrotu zaliczki. Należy podkreślić, że projektowana regulacja spowoduje, że zwrot niewykorzystanej zaliczki nierzadko nastąpi wcześniej niż na gruncie dotychczasowych przepisów, gdyż odmiennie unormowano początek biegu terminu.
84.	Art. 18	KRRP	Art. 18 Projektu budzi wątpliwości w zakresie obowiązku informowania w każdym piśmie skierowanym do strony informacji o aktualnym saldzie zaliczek i kosztów podlegających ściągnięciu zgodnie z art. 9 ust. 5. Wydaje się, że wystarczające byłoby skierowanie takiej informacji do strony, która wniosła o podjęcie czynności i od której w efekcie komornik zażądał zaliczki.	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do analogicznej uwagi zgłoszonej przez SSP IUSTITIA.

85.	Art. 18	KRK	Wątpliwości budzą zasady rozliczania zaliczek. Wydaje się, że projektodawca zbyt rygorystycznie reguluje te zapisy. Niezrozumiałym z punktu widzenia kosztów, jak i ekonomiki procesowej jest nałożenie na komornika obowiązku zwrotu niewykorzystanej zaliczki, zamiast przeznaczenia tych środków na inne, uzasadnione wydatki. Prowadzić będzie to do sytuacji, w których komornik: zwróci wierzycielowi niewykorzystaną zaliczkę, wyda postanowienie o poborze tytułem wydatków na które zaliczka była niewystarczająca oraz wezwie stronę do uiszczenia kwoty na pokrycie kolejnych wydatków zwiększając koszty związane z korespondencją. Ponadto w art. 9 ust 5 należy wprowadzić fakultatywność tymczasowego ponoszenia wydatków przez komornika, albowiem nie zawsze sytuacja finansowa komornika, będzie mu pozwalała na poniesienie tych wydatków.	Uwaga częściowo zasadna (por. stanowisko do uwagi do tego przepisu zgłoszonej przez SSP IUSTITIA). Decydowanie przez komornika o przeznaczeniu zaliczki na inny cel niż ten, na który została wpłacona jest niedopuszczalne. Wprowadzenie fakultatywności w zakresie tymczasowego ponoszenia wydatków podważałoby sens tymczasowego ponoszenia wydatków przez komornika.
86.	Art. 18	KRK	1. Przewidziany w projektowanym art 18 ust. 4 u.kk wymóg informowania w każdym piśmie adresowanym do strony „o aktualnym saldzie zaliczek i kosztów podlegających ściągnięciu zgodnie z art. 9 ust. 5” budzi poważne zastrzeżenia. Wymóg ten jest zbytnim formalizmem, zwłaszcza w sytuacji, gdy pism tych będzie wysłanych w jednym dniu albo w kolejnych dniach kilka albo kilkanaście. Ponadto pewne pisma komornika, jak np. wzywające do usunięcia braków formalnych pisma strony nie nadają się do przesyłania takiej informacji, mogą	Uwaga niezasadna. Informowanie o saldzie zaliczek i kosztów nie będzie stanowiło czynności decyzyjnej (analogicznie, jak aktualnie informowanie przewidziane w art. 760 § 2 k.p.c.). Por. też stanowisko do innych uwag zgłoszonych do tego przepisu.

			bowiem wprowadzić adresata w błąd, gdy uzna on, że istotą otrzymanego pisma jest poinformowanie go o saldzie zaliczek i kosztów i nie dostrzeże wezwania do usunięcia braków. Strona zaś zawsze może uzyskać od komornika informację o aktualnym stanie sprawy na podstawie art 760 § 1 kp.c. B/ Co najmniej zbędne wydaje się informowanie każdej strony, w rozumieniu art 4 u.kk, w sytuacji, gdy zaliczki i koszty obciążają konkretny podmiot. C/ Powstaje jeszcze pytanie o charakter prawny i w konsekwencji o moc wiążącą takiej „informacji”. Należy uznać, że będzie to czynności decyzyjna, nie zaś czynność wykonawcza komornika. Powstają więc wątpliwości w kwestii zastosowania do tej informacji przepisu art 365 § 1 kp.c, a zatem związania wszystkich podmiotów postępowania treścią tej informacji. Jeżeli zatem komornik błędnie obliczy wskazane saldo i poda je w „informacji”, to czy będzie mógł później określić je w innej wysokości bez zmiany okoliczności sprawy.	
87.	Art. 19	SA Szczecin	Art. 19. 1. Komornik uzależnia złożenie wniosku o wpis w księdze wieczystej w ramach postępowania egzekucyjnego albo wykonania zabezpieczenia roszczenia od uprzedniego uiszczenia przez wierzyciela kwoty potrzebnej na pokrycie opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis w księdze wieczystej - z uwagi na znaczenie wpisu i działania , które może podjąć nieuczciwy dłużnik zalecana jest szczególna szybkość tego	Uwaga niezasadna Przepis ten nie wprowadza żadnej zmiany w stosunku do aktualnego stanu prawnego. Nieuiszczenie opłaty przez wierzyciela powoduje, że nie zostanie złożony wniosek o wpis. Brak wpisu w księdze wieczystej (np. o zajęciu nieruchomości) osłabia ochronę wierzyciela, ale nie jest przeszkodą do

			działania, a proponowany zapis znacznie to spowolni, dając takiemu dłużnikowi dodatkowy czas na wyprowadzania majątku - proponuje zastosować regulację jak z art. 22 projektu;	kontynuowania egzekucji.
88.	Art. 19	KRK	Art. 19 stanowi o trybie pobrania opłaty sądowej od wniosku o wpis w księdze wieczystej. Należy jednoznacznie określić sposób uiszczenia opłaty od wniosku o wykreślenie wpisu w księdze wieczystej. Projekt nie przewiduje też możliwości finansowania innych kosztów, takich jak koszty archiwizacji akt komorniczych, koszty wydawania na wniosek strony odpisów z akt (na wzór opłaty kancelaryjnej przewidzianej w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), koszty przejazdów na terenie siedziby komornika czy kosztów wydawania zaświadczeń. Tego rodzaju wydatki również obciążać powinny w ostatecznym rozrachunku dłużnika, a nie organ egzekucyjny.	Uwaga niezasadna. Problem opłaty od wniosku o wykreślenie wpisu w k.w. nie wystąpi z uwagi na przewidzianą w projekcie zmianę przepisów u.k.s.c., według której taki wniosek będzie wolny od opłaty. Pozostałe wydatki (podobnie jak w aktualnym stanie prawnym) nie będą finansowane przez strony, ale wejdą w skład kosztów działalności egzekucyjnej. Wynika to stąd, że projekt utrzymuje zasadę ryczałtowego charakteru opłat egzekucyjnych (jedna opłata za całość postępowania).
89.	Art. 19	SSP IUSTITIA	Z projektu wynika, że opłata sądowa od wniosku o wpis w księdze wieczystej wzmianki o wszczęciu egzekucji nie jest wydatkiem, co oznacza, że wierzycielowi nie będzie przysługiwał od dłużnika zwrot tej opłaty, co wydaje się niesłuszne.	Uwaga niezasadna Bez względu na to, czy opłata sądowa zostanie zakwalifikowana do wydatków, czy będzie ona należnością inaczej nazwaną, stanowi ona koszt niezbędny do celowego przeprowadzenia egzekucji. Przepis art. 770 k.p.c. nie definiuje w ścisły sposób nakładów finansowych wierzyciela, które mogą być wzięte pod uwagę przy ustalaniu wysokości kosztów postępowania.
90.	Art. 19	KRK	Art. 19 ust. 1 - Ocena tego przepisu wymaga w	Uwaga zasadna.

			pierwszej kolejności uwzględnienia uwagi 2 zawartej w części I tej opinii. Na tle tego przepisu mogą powstać wątpliwości, czy kwota potrzebna na pokrycie opłaty sądowej stanowi samodzielną kategorię prawną, czy też należy ją ujmować w kategorii zaliczki na pokrycie wydatków komornika, do której ma zastosowanie art. 11 projektu ustawy. Jeżeli przyjąć, że mamy w tym wypadku do czynienia z zaliczką na pokrycie wydatków, należałoby dokonać stosowanego uzupełnienia art 8 projektu ustawy o wydatkach. Jeżeli natomiast przyjąć, że jest to odrębna od zaliczki na wydatki kategoria prawna, wówczas uzupełnienie takie jest zbędne, a przepis art. 11 projektu ustawy nie ma w tym wypadku zastosowania. Poza tym w ust 1 w jednym zdaniu dwukrotnie użyto zwrotu „wniosek o wpis w księgę wieczystej”. Użyty po raz drugi ten zwrot należy wykreślić wstawić w jego miejsce odpowiedni zaimek, np. „od tego wniosku”. Ust. 2 - wypada zaznaczyć w tym przepisie, że chodzi o wniosek o wpis w księgi wieczystej. Ust. 3 - nie można mówić o postanowieniu w „przedmiocie” zwolnienia od kosztów, gdyż postanowienie w tym przedmiocie może być również postanowieniem odrzucającym lub oddalającym wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Należy w tym zakresie mieć na uwadze tylko postanowienie o zwolnieniu od kosztów sądowych.	Przepis został zmieniony zgodnie z jej treścią.
--	--	--	--	--

91.	Przepisy o opłatach	SA Katowice	Oceniając projektowaną regulację opłat komorniczych należy zauważyć, że projektodawca nie zdecydował się, w ślad za niektórymi wypowiedziami doktryny, na odstępianie od tego co zostało przyjęte w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji. Nadal zatem aktualne jest niejednakowe traktowanie wierzycieli w zależności od tego czy występują o egzekucję świadczeń pieniężnych czy niepieniężnych czy też o wykonanie zabezpieczenia (uprawnieni). Tylko ci pierwsi nie ponoszą opłat, co ponadto powoduje inne negatywne skutki dla postępowania egzekucyjnego.	Uwaga niezasadna Projekt utrzymuje dotychczasowe zasady ponoszenia opłat. Zarzut nierównego traktowania wierzycieli nie jest uzasadniony, gdyż nie znajdują się oni w takiej samej sytuacji prawnej i procesowej.
92.	Przepisy o opłatach stosunkowych	ZBP	Ujednolicenie stawki opłat należy ocenić pozytywnie. Wątpliwości jednak może budzić zróżnicowanie wysokości opłaty od kwot wpłaconych przez dłużnika bezpośrednio komornikowi, w tym na jego rachunek bankowy. Opłata ta nie powinna być w żadnym razie niższa od opłaty w stawce podstawowej, ponieważ wpłaty takie są dokonywane po wszczęciu egzekucji, do której dłużnik dopuścił ze świadomością zastosowania w stosunku do niego jednego ze sposobów egzekucji, a ponadto w zdecydowanej większości przypadków nakład pracy komornika w sprawach, w których dochodzi do takich wpłat jest zdecydowanie większy, albowiem związany jest z wielokrotnym kontaktem z dłużnikiem i dojazdem do jego miejsca zamieszkania lub prowadzenia działalności. Należy wskazać, że opłaty powinny	Uwaga niezasadna. Zróżnicowanie wysokości opłat w razie uiszczenia świadczenia przez dłużnika w toku postępowania egzekucyjnego jest uzasadnione. Zgłoszone w uwadze argumenty przemawiające przeciwko temu zróżnicowaniu nie są przekonujące. Obniżenie opłat w takim przypadku pełni również rolę motywującą.

			również motywować niesolidnych dłużników do zapłaty wymagalnego świadczenia, - ponieważ zatory płatnicze -mogą doprowadzić do pogorszenia sytuacji finansowej osoby będącej wierzycielem. Należy zwrócić uwagę, że ułatwienie dochodzenia wierzytelności stanowi jeden z kluczowych elementów projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności - UD96, z całą pewnością ustalenie opłat w trakcie postępowania egzekucyjnego na poziomie mobilizującym dłużników do zapłaty wpisuje się w logikę projektowanych obecnie regulacji. Zdecydowanym uproszczeniem systemu finansowania egzekucji byłoby wprowadzenie jednolitej opłaty stosunkowej pobieranej bez względu na sposób wyegzekwowania świadczenia, w tym również w przypadku zwolnienia się przez dłużnika z długu bezpośrednio do rąk wierzyciela po wszczęciu egzekucji.	
93.	Przepisy o opłatach stałych	ZBP	Należy zwrócić uwagę, że analogicznej analizie jak opłaty stosunkowe należy poddać wysokość opłat stałych, które powinny nie tylko pokrywać koszty przeprowadzonej czynności, ale przynajmniej w części finansować również czynności które dla komornika są niedochodowe lub są na granicy opłacalności. Konieczne jest przeprowadzenie dokładnej analizy systemu opłat i określenia ich z uwzględnieniem całokształtu sytuacji, co wpłynie też bezpośrednio	Uwaga niezasadna. Analiza proponowana w uwadze została przeprowadzona na etapie prac zmierzających do opracowania projektu, co zostało wyraźnie zaznaczone w uzasadnieniu projektu. Wprowadzenie mechanizmu aktualizacji opłat wymagałoby przyjęcia apriorycznego założenia, że w przyszłości nastąpi zmiana siły nabywczej pieniądza, a tego

			na atrakcyjność dla wierzycieli zlecenia podjęcia czynności. Nie jest wskazane aby zmiany w zakresie opłat za czynności komornicze miały wyłącznie charakter dążący do ich pomniejszenia, ponieważ konsekwencją takich działań może być doprowadzenie do zapaści całego systemu dochodzenia wierzytelności, który jest konieczny dla poprawnego funkcjonowania gospodarki. Istotne jest również to, że opłaty za czynności komornicze obciążają niesolidnego dłużnika, co dodatkowo motywuje go do spełnienia egzekwowanej wierzytelności, w przypadku znacznego obniżenia opłat może dojść do sytuacji w której dłużnicy będą celowo unikali przez dłuższy czas spłacania dochodzonych wierzytelności, ponieważ będzie to tańsza forma finansowania swojej działalności. Tym samym opłaty za czynności komornicze oprócz oczywiście spełnianej funkcji jako należność za wykonaną czynność powinny być także traktowane jako czynnik motywacyjny do szybszego dokonania spłaty dochodzonej wierzytelności. W ocenie Związku Banków Polskich konieczne jest również określenie zasad, na jakich będzie następowała cykliczna aktualizacja wysokości stawek opłat egzekucyjnych, a tym samym zasad ich dostosowania do aktualnej siły nabywczej pieniądza. Rozwiązaniem tego problemu mogłoby być wprowadzenie corocznej aktualizacji stawek oraz progów w oparciu o	nie da się przewidzieć.
--	--	--	---	-------------------------

			wzrost stawki minimalnego wynagrodzenia za pracę. Zachowanie wartości tych opłat w czasie jest konieczne, ponieważ corocznie dokonywana jest m.in. aktualizacja minimalnego wynagrodzenia za pracę, wzrostowi ulega również przeciętne miesięczne wynagrodzenie jak również wzrastają ceny towarów. Tym samym w przypadku jednorazowego ustalenia opłat oraz braku aktualizacji ich wartości nastąpi spadek ich realnej wartości jak również zmniejszeniu ulegnie skutek dolegliwości opłat dla niesolidnego dłużnika.	
94.	Przepisy o opłatach	KRS	Co do regulacji proponowanej w Dziale III projektowanej ustawy obejmującego „opłaty komornicze” w tym opłaty egzekucyjne, wymaga ona poczynienia uwag ogólnych, odnoszących się do projektowanego obniżenia tych opłat w stosunku do regulacji obecnie obowiązującej. Projektodawca zdecydował o zmniejszeniu opłat egzekucyjnych należnych komornikom w ramach egzekucji świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Nie negując takiej możliwości, a nawet potrzeby, Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje, że tego rodzaju zabieg legislacyjny powinien być poparty odpowiednimi wyliczeniami zawartymi w uzasadnieniu projektu. Zdawkowe odwołanie do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 października 2015 r. o sygn. akt P 3/14 zawarte w uzasadnieniu projektu i wskazanie, że wysokość opłaty winna być zależna od rzeczywistego nakładu pracy komornika nie jest wystarczające do oceny :przewidywanych	Uwaga niezasadna. Wpływ projektowanych zmian na przychody kancelarii komorniczych został oszacowany w Ocenie skutków regulacji. Postulat wprowadzenia „opłaty wstępnej” w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych był rozważany w trakcie prac nad projektem, ale nie został uwzględniony. Po pierwsze, oznaczałoby to nałożenie na wierzycieli dodatkowego ciężaru finansowego. Po drugie, generowałoby dodatkowe koszty obciążające dłużników np. w postępowaniach, które okazały się bezskuteczne (dłużnik byłby wówczas zobowiązany do zwrotu na rzecz wierzyciela wyższych kosztów postępowania, niż to ma miejsce obecnie).

			skutków zmiany opłat egzekucyjnych Nie jest tym samym możliwa ocena zasadności w tym zakresie. Powyższa kwestia nabiera istotnego znaczenia, szczególnie z uwagi na brzmienie. art. 1 w zw. z art. 27 przedstawionego projektu. Zgodnie z tymi przepisami komornik nie pobiera, od wierzyciela opłaty od wniosku o wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych. Całość opłaty egzekucyjnej jest ściągana wraz z egzekwowanym świadczeniem od dłużnika. Krajowa Rada Sądownictwa postuluje rozważenie wprowadzenia. częściowej partycypacji wierzyciela w kosztach egzekucji, gdyż niezasadnym jest nałożenie na komornika obowiązku ponoszenia kosztów egzekucji do chwili wyegzekwowania całej opłaty egzekucyjnej. Tego rodzaju rozwiązanie ustawowe rodzi uzasadnione wątpliwości w sytuacji znacznego zmniejszenia wysokości opłat egzekucyjnych i tym samym ograniczonej możliwości-pokrycia przez komornika bieżących wydatków z dochodów uzyskanych w ramach innych postępowań egzekucyjnych. Postanowienia zawarte w przedstawionym projekcie ustawy o kosztach komorniczych nie powinny być również analizowane w oderwaniu od projektu ustawy o komornikach sądowych i szczególnie zasady przewidzianej w jego art. 97. Uznanie, że opłata egzekucyjna stanowi daninę publiczną, będącą w całości dochodem budżetu państwa, a komornikowi za jego służbę należy się wynagrodzenie prowizyjne z uzyskanych	
--	--	--	--	--

			opłat egzekucyjnych prowadzi do dodatkowego obniżenia przychodów kancelarii komorniczych, które powinno zostać przez projektodawcę poparte odpowiednimi wyliczeniami i uwzględnione w projekcie ustawy	
95.	Opłaty stosunkowe – uwaga ogólna	KRK	Projekt ustawy w sposób istotny obniża wysokość opłat egzekucyjnych, a tym samym wręcz pozbawia sądowe organy egzekucyjne środków na prowadzenie działalności egzekucyjnej oraz na skuteczne realizowanie tytułów wykonawczych. Projekt przewiduje wprowadzenie jednolitej stawki opłaty stosunkowej wys. do 10% wyegzekwowanego świadczenia, a w przypadku wpłaty kwot przez dłużnika bezpośrednio komornikowi, w tym na jego rachunek bankowy, opłata ta ma wynosić 5% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. Jeżeli dłużnik dokona wpłaty w terminie 14 dni od daty doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, opłata ta ma wynieść 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. Ujednolicenie stawki opłat (nie odnosząc się do jej wysokości) należy ocenić pozytywnie.	Uwaga niezasadna. Skutki określenia stawki opłaty stosunkowej przedstawiono w Ocenie skutków regulacji.
96.	Opłaty stałe – uwaga ogólna	KRK	Wysokość opłat stałych nie została poparta żadnymi analizami. Jako przykład można przywołać opłatę od wniosku za sporządzenie spisu inwentarza, która określona została na 400 zł niezależnie od tego, czy czynność ta będzie trwała godzinę, tydzień czy nawet też miesiąc. Podobnie rzecz ma się z opłatą od wniosku za	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do podobnej uwagi ogólnej zgłoszonej przez KRS.

			odebranie ruchomości, wprowadzenie syndyka masy upadłości bądź zarządcy w posiadanie majątku czy też wniosku o wprowadzenie zarządcy w zarząd nieruchomości. Brak jest również uzasadnienia dla przyjęcia opłaty od wniosku o wszczęcie egzekucji polegającej na wprowadzeniu w posiadanie nieruchomości służącej do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych dłużnika albo opróżnieniu lokalu lub pomieszczenia służącego do zaspokojenia takich potrzeb bez względu na to jakiego nakładu pracy będzie wymagało przeprowadzenie takiej egzekucji.	
97.	Art. 21	SA Katowice	Budzi wątpliwości przyjęta w projekcie propozycja aby co pół roku komornik wydawał postanowienie, w którym miałby rozliczać ściągnięte opłaty (art. 21 ust 1). Nie ma potrzeby wprowadzania obowiązku wydawania dwu rodzajów postanowień, jednego z art. 21 ust 1 drugiego z art. 21 ust 2 projektu..	Uwaga niezasadna Każde z tych postanowień pełni odrębną rolę. Postanowienie dotyczące opłat ściągniętych ma charakter deklaracyjny. Postanowienie o pobraniu opłaty ma charakter konstytutywny, w tym znaczeniu, że rodzi ono obowiązek uiszczenia tej opłaty przez wskazaną w nim stronę.
98.	Art. 21	KRRP	Art. 21 Projektu ma zbliżoną treść do art. 770 § 5 kp.c. w brzmieniu nadanym w projekcie ustawy o komornikach, przy czym w jednym przepisie mowa o „egzekwowanym roszczeniu”, a w drugim o „egzekwowanym świadczeniu”.	Uwaga częściowo zasadna. Obydwa przepisy dotyczą innego rodzaju kosztów, ale przepisy te zostały terminologicznie ujednolicone.
99.	Art. 21	KRK	Art. 21 ust. 1 formułuje zasadę wydawania orzeczenia o kosztach nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Pojawiają się tu wątpliwości czy	Uwaga niezasadna. Przepis przesądza, że ustalenie dotyczy opłat ściągniętych i należnych, a zatem

			orzeczenia takie winny być wydawane również w sprawach, w których nie pobrano żadnej opłaty w okresie ostatnich 6 miesięcy oraz jak wywiązać się z tego obowiązku w przypadku, gdy komornik nie dysponuje aktami, bowiem te znajdują się np. w sądzie. Projektodawca nie wyjaśnia również, czemu ma służyć taki formalizm. Pojawia się też pytanie, czy takie „częściowe” orzeczenia będzie trzeba ponawiać na koniec postępowania, czy o kosztach o których już prawomocnie orzeczono - w orzeczeniu kończącym, nie będzie się już orzekać.	muszą być spełnione iunctim obydwie warunki, aby istniał obowiązek wydania postanowienia. Brak akt komorniczych nie zwalnia z obowiązku wydania postanowienia, tym bardziej, że problem ten ma charakter przejściowy wobec przewidzianego w projekcie ustawy o komornikach sądowych obowiązku prowadzenia akt elektronicznych. Obowiązek orzeczenia o kosztach w postanowieniu kończącym postępowanie nie jest uchylany, a kwestionowany przepis wyraźnie stanowi o „odrębnym postanowieniu”. W celu wyeliminowania zgłoszonych wątpliwości przepis ten został doprecyzowany.
100.	Art. 21	KRK	1. Projektowany art. 21 u.k.k. został zamieszczony w niewłaściwym miejscu. Kwestia ściągnięcia opłaty egzekucyjnej powinna być uregulowana na końcu nie zaś na początku rozdziału I. 2. Podobne uregulowanie zawiera bowiem projektowany art. 770 § 5 kp.c. w brzmieniu nadawanym przez art. 47 pkt 2 u.k.k. Warto przy tym usunąć rozbieżności terminologiczne. W art. 21 ust. 1 u.k.k. posłużono się bowiem pojęciem „egzekwowane świadczenie”, a w art. 770 § 5 kp.c. pojęciem „egzekwowane roszczenie”.	Uwaga częściowo zasadna. Przepis normuje dwa tryby czynności prowadzących do „uzyskania” opłaty za egzekucję świadczeń pieniężnych (ściągnięcie i pobranie) oraz innych opłat. Z tego względu regulacja dotycząca ściągnięcia opłaty jest prawidłowo usytuowana. Uwaga dotycząca różnic terminologicznych została uwzględniona.
101.	Art. 22	KPF	Brzmienie art. 22 Projektu u.k.k. wydaje się niejasne z pozycji wierzyciela. Po pierwsze,	Uwaga niejasna Przepis art. 22 projektu dotyczy

		obwarowanie terminem do uiszczenia zaliczki jest niekorzystne dla wierzyciela, który jako strona inicjująca postępowanie, nie powinien zostać ograniczony terminem opłacenia wezwania. To wierzyciel składa do komornika wniosek egzekucyjny i weryfikuje tok postępowania. Po drugie, brak jest dokładnego określenia konsekwencji nieopłacenia zaliczki w całości o jaką wzywa komornik. Nowelizacja k.p.c. nie nakłada już na wierzyciela obowiązku wskazania sposobów egzekucji (taki wniosek wymagany jest tylko w przypadku wszczęcia egzekucji z nieruchomości). Komornik wzywa dłużnika do wyjawienia majątku, w przypadku bezskuteczności wezwania, ustala możliwe źródła zaspokojenia roszczenia. Co w przypadku, gdy wierzyciel, zostanie wezwany do opłacenia szeregu zapytań, a jego wolą jest skorzystanie tylko z możliwości ustalenia zatrudnienia dłużnika. Przy braku dookreślenia możliwości opłacenia tylko części wezwania możliwe będą zwroty wniosków egzekucyjnych. Z drugiej strony, praktyka komorników starających się uniknąć procesowania spraw bezskutecznych, może prowadzić do takich sytuacji, gdzie w wezwaniach pojawią się koszty zapytań, z którymi nie zgodzi się wierzyciel tylko w celu dokonania zwrotu wniosku. Dodatkowo w świetle wcześniej analizowanych przepisów i	wezwania do uiszczenia opłaty od wniosku, a nie zaliczki na poczet wydatków.
--	--	--	---

			możliwości pobierania opłat za ujawnienie informacji przez organy zobowiązane, wierzycielowi będzie zależało na stopniowym badaniu majątku dłużnika i nie będzie opłacał całości wezwania.	
102.	Art. 21	KRK	Art. 21. Przepis ten w powiązaniu z art. 27 ust.1 projektu ustawy ma zasadnicze znaczenie dla całego systemu finansowania egzekucji komorniczej oraz pociąga za sobą znaczące konsekwencje proceduralne i podatkowe. Według tych przepisów w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik nie pobiera od wnioskodawcy (wierzyciela) opłaty stosunkowej od wniosku o wszczęcie egzekucji, lecz ściągą ją bezpośrednio od dłużnika wraz z egzekwowanym świadczeniem. Konstrukcja taka, przyjęta w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji, oznacza w istocie rzeczy uwolnienie wierzyciela od ciężaru ponoszenia opłat egzekucyjnych przy jednoczesnym zwiększeniu obciążeń komornika w zakresie ogólnych kosztów działalności egzekucyjnej, przynajmniej do czasu wyegzekwowania całej opłaty egzekucyjnej od dłużnika, albo jej części od wierzyciela lub dłużnika w razie bezskuteczności egzekucji. Jak wiadomo, rozwiązanie takie wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 3 grudnia 2003 r., K 5/02 , zostało jednak uznane za sprzeczne z konstytucyjną zasadą proporcjonalności(art.2 Konstytucji RP). Wywołuje ono bowiem istotne zastrzeżenia z punktu widzenia zasad	Uwaga niezasadna. Propozycje te były analizowane podczas prac nad projektem i nie zyskały akceptacji. Wiązałyby się one z jednej strony z obciążeniem wierzyciela dodatkowymi ciężarami fiskalnymi, a w ostatecznym rezultacie w znakomitej większości spraw doszłoby do obciążenia nimi dłużnika. Propozycja wprowadzenia takich opłat wyłącznie w odniesieniu do wniosków o reegzekucję rodzi zaś problemy praktyczne, gdyż w takich przypadkach nie zawsze jest możliwe ustalenie takiej okoliczności (taki wniosek może wpłynąć do innego komornika, niż ten który prowadził poprzednie postępowanie). Treść adnotacji na tytule wykonawczym również nie stanowiłaby gwarancji ujawnienia tego faktu, gdyż wierzytelność może być przeniesiona w drodze przelewu na innego wierzyciela i dojdzie do wydania nowego tytułu wykonawczego (na podstawie art. 788 k.p.c.). Zapewne byłby to zresztą mechanizm wykorzystywany do „obchodzenia”

			partycypacji wierzyciela w kosztach egzekucji, zwłaszcza gdy egzekucja świadczeń pieniężnych okaże się bezskuteczna. W takim wypadku koszty działalności egzekucyjnej komornika pokrywane z opłat egzekucyjnych, mogą obciążać wyłącznie komornika sądowego, z pominięciem finansowej partycypacji wierzyciela egzekwującego. Oznacza to przeniesienie istotnej części ryzyka prowadzenia egzekucji na komornika, w tym także ryzyka bezskuteczności egzekucji. Wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego w tym zakresie mutatis mutandis zachowują aktualność. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy wierzyciel i dłużnik nie ma środków pozwalających na pokrycie kosztów bezskutecznej egzekucji. W literaturze prawa egzekucyjnego od lat postuluje się konieczność ponownego wprowadzenia regulacji przewidującej obciążenie wierzyciela ciężarem uiszczenia opłaty egzekucyjnej (zaliczki na opłatę, opłaty wstępnej) od wniosku o wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych. Postulat taki był również podniesiony w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 grudnia 2003 r. Za rozwiązaniem takim przemawia przede wszystkim konstytucyjne zasady sprawiedliwości społecznej (art.2 Konstytucji RP) oraz równości wobec prawa(art.32 Konstytucji RP), a ponadto - funkcje kosztów egzekucyjnych. Kwestie te są dobrze znane, co zwalnia od powinności ich szerszego przedstawienia w niniejszej ocenie	postulowanych przepisów o opłacie wstępnej.
--	--	--	--	--

			ustawy. Przedstawiony postulat wprowadzenia ustawowego ciężaru uiszczenia opłaty egzekucyjnej od wniosku o wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych polega w istocie rzeczy na przywróceniu tradycyjnej, charakterystycznej dla wszystkich dotychczasowych unormowań prawnych zasady pobierania opłat egzekucyjnych, według której organ egzekucyjny, podobnie jak sąd przy opłatach sądowych, nie podejmie żadnej czynności objętej opłatą bez uprzedniego jej uiszczenia. Od ciężaru tego powinien być wolny tylko wierzyciel, który na mocy ustawy lub orzeczenia sądu został w tym zakresie zwolniony od kosztów sądowych. Autor niniejszej oceny projektu ustawy zdaje sobie sprawę z tego, że postulat przywrócenia przepisu uzależniającego wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych od uiszczenia przez wierzyciela przynajmniej części opłaty stosunkowej będzie trudny do legislacyjnej realizacji. Brak ciężaru uiszczenia opłaty od wniosku o wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych prawie na dobre wpisał się w system prawa egzekucyjnego. Należy liczyć się z brakiem politycznej możliwości i woli zmiany takiego unormowania na rzecz powinności uiszczenia opłaty egzekucyjnej (przynajmniej częściowej lub wstępnej) od wniosku o wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych. Z tych względów za kompromisowy należy uznać postulat obciążenia wierzyciela opłatą egzekucyjną od ponownego wniosku o wszczęcie	
--	--	--	---	--

			egzekucji świadczeń pieniężnych, jeżeli poprzednia egzekucja na podstawie tego samego tytułu wykonawczego okazała się bezskuteczna ze względu na brak majątku dłużnika, w wyniku czego doszło do umorzenia postępowania egzekucyjnego (art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.), chyba że w ponownym wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie tego samego tytułu wykonawczego, wierzyciel wskaże składniki majątku dłużnika pozwalające przynajmniej na częściowe zaspokojenie egzekwowanego świadczenia. W ten sposób ograniczone lub wyeliminowane zostanie, towarzyszące obrotowi wierzytelnościami stwierdzonymi tytułami wykonawczymi, dość powszechne zjawisko wszczynania przez wierzycieli kolejnych postępowań egzekucyjnych na podstawie tego samego tytułu wykonawczego, wyłącznie celem umorzenia postępowania egzekucyjnego i uzyskana ulg podatkowych lub dodatkowych kosztów. Chodzi tu eliminację zjawiska tzw. reegzekucji. Zwolni to komorników sądowych od konieczności prowadzenia postępowań egzekucyjnych wyłącznie w takim celu i wydawania kolejnych postanowień o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu bezskuteczności egzekucji. Ograniczy to niewątpliwie liczbę spraw wnoszonych do komorników sądowych i przyczyni się do podniesienia skuteczności egzekucji.	
103.	Art. 22	KRRP	Art. 22 Projektu wymaga drobnych korekt redakcyjnych. W art. 22 ust. 1 warto zwrot	Uwaga zasadna. Przepis został skorygowany zgodnie z jej

			„uiszcza przy złożeniu wniosku" zastąpić zwrotem „uiszcza wraz z wnioskiem".	treścią.
104.	Art. 22	KRK	Art. 22. ust. 1 wymaga zmian redakcyjnych, co pozwoli na jego uproszczenie, bez zmiany istoty. Ust. 6 jest niejasny ze względu na występujący w nim zwrot „rozszerzenie egzekucji." Można przez to rozumieć podmiotowe rozszerzenie egzekucji, a także jej rozszerzenie przedmiotowe przez zmianę wniosku co do świadczenia o wyegzekwowanie, którego wnosi wierzyciel lub przez wskazanie nowych sposobów egzekucji.	Uwaga niejasna w zakresie dotyczącym art. 22 ust. 1. W odniesieniu do art. 22 ust. 6 uwaga zasadna. Przepis ten doprecyzowano, przez wskazanie, że chodzi o rozszerzenie wniosku w zakresie dotyczącym wartości świadczenia.
105.	Art. 22	KRK	W projektowanym art. 22 ust. 2 u.kk nie określono, jaki termin należy wyznaczyć do uiszczenia opłaty, jeżeli wnioskodawca przebywa za granicą (por. zaś projektowany art 9 ust 3 u.kk). Nie ma również upoważnienia komornika do wyznaczenia tego terminu. Wydaje się zaś, że termin siedmiodniowy jest w takim wypadku zbyt krótki.	Uwaga zasadna. Przepis uzupełniono przyjmując za wzór art. 130 § 1 k.p.c.
106.	Art. 23 ust. 2	SSP IUSTITIA	Należy doprecyzować, że chodzi tu o koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym.	Uwaga zasadna. Projektowany przepis został uzupełniony zgodnie z treścią uwagi.
107.	Art. 23	KRRP	Art. 23 ust. 1 Projektu wymaga doprecyzowania, o jakie świadczenie chodzi (wyegzekwowane, pozostałe do wyegzekwowania).	Uwaga niezasadna. Doprecyzowanie, o jakie świadczenie chodzi (wyegzekwowane, pozostałe do wyegzekwowania), zostało zamieszczone w dalszych przepisach. Zamieszczanie tej treści w art. 23 projektu mogłoby być mylące.
108.	Art. 23	KRK	Art. 23 ust. 2 określa podstawę ustalenia opłat egzekucyjnych. Zgodnie z projektowanym	Uwaga częściowo zasadna. W zakresie kosztów zastępstwa

			przepisem do podstawy nie wlicza się kosztów zastępstwa prawnego oraz kosztów komorniczych. Zapis taki budzi wątpliwości w zakresie wyłączenia spod podstawy ustalenia opłat kosztów zastępstwa prawnego przed sądem. Gdyby taki był cel projektodawcy, należałoby uznać ten cel za niezrozumiały. Art. 23 ust. 3 budzi wątpliwości interpretacyjne w zakresie określania wartości egzekwowanego świadczenia w sprawach alimentacyjnych. Analizując jego treść, można dojść do wniosku, że podstawą całej opłaty stosunkowej będzie suma świadczeń zaległych oraz świadczeń za jeden rok. Jednakże takie rozwiązanie skutkuje tym, iż w sprawach o alimenty komornik uzyskuje prawo do pobierania opłat tylko za pierwsze 12 miesięcy prowadzenia egzekucji. Dalsze czynności egzekucyjne, podejmowane przez kilkanaście czy nawet kilkadziesiąt miesięcy, dokonywane byłyby nieodpłatnie. Taka sytuacja prowadziłaby też do rozbieżności w przypadku zmiany wysokości świadczeń alimentacyjnych.	prawnego przepis został doprecyzowany w taki sposób, aby wyłączał jedynie koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym, w którym jest ustalana opłata. W zakresie dotyczącym opłaty w ramach egzekucji świadczeń powtarzających się, przepis art. 23 ust. 3 projektu nie wprowadza żadnych zmian w stosunku do dotychczasowej regulacji (por. art. 47 u.k.s.e.).
109.	Art. 23	KRK	Art. 23 ust. 1 wymaga uzupełnienia przez wyjaśnienie co należy rozumieć przez „świadczenie”, o jakie świadczenie chodzi. Ust. 6 dotyczący podatku od towarów i usług pozostaje w związku z art. 97 ust. 7 projektu ustawy o komornikach sądowych. Należy uznać, że prace legislacyjne dotyczące tych dwóch przepisów powinny zostać wstrzymane do czasu rozstrzygnięcia przez NSA i SN kontrowersyjnej kwestii dopuszczalności tego podatku od opłat	Uwaga niezasadna. Przepis art. 23 projektu określa sposób obliczania wartości świadczenia. Nie można w tym miejscu wskazać o jakie świadczenie chodzi, gdyż wynika to dopiero z przepisów dotyczących poszczególnych rodzajów opłat (świadczenie wyegzekwowane, pozostałe do wyegzekwowania, egzekwowane). W odniesieniu do art. 23 ust. 6 projektu

			egzekucyjnych i sposobu jego liczenia przez komorników sądowych.	uwaga niezasadna, gdyż to ustawa, a nie judykatura, powinna przesądzić o istnieniu obowiązku podatkowego albo o jego braku.
110.	Art. 24	KRRP	Art. 24 Projektu winien zostać zharmonizowany z art. 926 k.p.c.	Uwaga niezasadna Jej uwzględnienie wymagałoby powtórzenia dość długiej i szczegółowej części przepisu art. 926 § 1 k.p.c., co wydaje się zbędne.
111.	Art. 24	KRK	Art. 24. Przepis ten wymaga bardziej precyzyjnej redakcji, odpowiadającej treści art. 926 § 1 k.p.c. przewidującego połączenie postępowań egzekucyjnych co do: a) kilku nieruchomości tego samego dłużnika, b) kilku części tej samej nieruchomości, c) części nieruchomości i jej całości. W świetle tego przepisu można mieć wątpliwości czy hipoteza art 24 projektu ustawy obejmuje wszystkie rodzaje połączeń przewidzianych w art. 926 § 1 kp.c. Zasadnicza kwestia uregulowana w art 24 projektu ustawy dotyczy sposobu ustalania opłaty egzekucyjnej w razie połączenia kilku postępowań egzekucyjnych oraz przyłączenia się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego w trybie art. 927 kp.c. Projekt art 24 ustawy o kosztach komorniczych przyjmuje w tym zakresie rozstrzygnięcie zawarte w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2012 r., III CZP 27/12, według której, w razie przyłączenia się kolejnego wierzyciela do postępowania egzekucyjnego obejmującego egzekucję z nieruchomości (art. 927 kp.c),	Uwaga niezasadna. Wykładnia gramatyczna art. 24 projektu eliminuje jakiegokolwiek wątpliwości co do jego spójności z art. 926 § 1 k.p.c. Pozostała część uwagi stanowi polemikę z cytowaną uchwałą SN.

			komornik pobiera - niezależnie od liczby egzekwujących wierzycieli - jedną opłatę stosunkową określoną w art 49 ust 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 13776), obliczoną od kwoty wyegzekwowanego świadczenia nie wyższej niż suma świadczeń egzekwowanych na rzecz wierzycieli prowadzących egzekucję. Jak wiadomo, uchwała ta rozstrzyga szczególnie kontrowersyjny w praktyce i literaturze problem ilości opłat egzekucyjnych z art.49 ust 1 zd. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (zwanej dalej u.ks.e.) w wypadku prowadzenia egzekucji z jednej nieruchomości na rzecz kilku wierzycieli. Przedstawione stanowisko SN nie zniwelowało jednak różnic doktrynalnych w tym zakresie, a wymieniona uchwała spotkała się również z krytycznym przyjęciem. W literaturze prawa egzekucyjnego wyrażany jest także pogląd, że w razie przyłączenia się do egzekucji z nieruchomości dalszych wierzycieli, na podstawie art 927 kp.c, komornik pobiera oddzielnie opłatę egzekucyjną w sprawie każdego kolejnego wierzyciela. Podstawą obliczenia opłaty egzekucyjnej z art 49 ust 1 u.ks.e. jest wówczas kwota wyegzekwowana na rzecz każdego wierzyciela. Nie wchodząc bliżej w argumentację na rzecz tego stanowiska, należy zauważyć, że w warunkach objętych dyspozycją art 927 kp.c, mamy do czynienia z egzekucją kilku	
--	--	--	--	--

			samodzielnych, odrębnych świadczeń, należnych różnym wierzycielom. Każdy z wierzycieli dochodzi w tym wypadku własnego, indywidualnego świadczenia, stwierdzonego zazwyczaj odrębnym tytułem wykonawczym. Wskazana odrębność świadczeń egzekwowanych w warunkach opisanych w art. 927 kp.c znajduje również odzwierciedlenie w przepisach u.k.s.e. o wartości egzekwowanego świadczenia. W ustawie tej znajdujemy tylko kilka przepisów określających zasady obliczania tej wartości, stanowiącej podstawę ustalenia opłaty. Chodzi tu o przepisy art 46 i 47 u.ks.e. Pierwszy z nich określa, które z należności ubocznych wlicza się do wartości egzekwowanego świadczenia. Natomiast przepis drugi dotyczy zasad ustalania wartości egzekwowanego świadczenia w sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się. Żaden z przepisów tej ustawy nie przewiduje natomiast, co bardzo istotne, możliwości czy też dopuszczalności zliczenia (zsumowania) wartości kilku odrębnych świadczeń egzekwowanych na rzecz kilku wierzycieli z tego samego prawa majątkowego. Tak samo jest w projekcie ustawy o kosztach komorniczych. Odpowiednie stosowanie w tym zakresie przepisów art 19-26 k.p.c. wartości przedmiotu sporu nie znajduje żadnych podstaw, albowiem przepisy te nie przewidują zliczenia kilku roszczeń powodów (współuczestników formalnych) dochodzonych od jednego pozwanego. W świetle powyższego nie może	
--	--	--	--	--

			ulegać żadnej wątpliwości, że zliczenie w postępowaniu egzekucyjnym wartości kilku odrębnych świadczeń egzekwowanych na rzecz kilku wierzycieli z tego samego prawa majątkowego jest prawnie niedopuszczalne.	
112.	Art. 25 ust. 1	SSP IUSTITIA	Z nowej regulacji wynika, że wierzyciele będą mieli możliwość za darmo prowadzenia dalszych sposobów egzekucji w tych sprawach egzekucyjnych, w których wartość świadczenia przewyższa 500.000 zł. Wydaje się, że jest to pułap zbyt niski i zbyt daleko uprzywilejowuje takich wierzycieli. Nie są przekonujące motywy wprowadzonego w tym przepisie rozwiązania, przytoczone w uzasadnieniu projektu. Brak jest uzasadnienia dla uprzywilejowania egzekucji z nieruchomości i motywowania wierzycieli do korzystania z tego sposobu egzekucji. Tym bardziej, że obecnie wskazuje się w doktrynie raczej na ostateczność tego sposobu względem innych sposobów egzekucji ze względu na długotrwałość, kosztowność i interes dłużnika w zakresie utrzymania mieszkania.	Uwaga niezasadna. Przepis, do którego odnosi się ta uwaga wprowadza maksymalną wysokość sumy opłat w sprawie, przy czym przy ustaleniu tej sumy nie uwzględnia się opłat pobranych na podstawie art. 24. Oznacza to, że w sprawie, w której zastosowano różne sposoby egzekucji, w tym egzekucję za którą pobrano opłatę na podstawie art. 24 projektu, maksymalna wysokość pobranych opłat wynosi w istocie 100 000 złotych. Odpowiada to wartości świadczenia w kwocie 1 mln złotych. Nie wydaje się, aby był to zbyt niski pułap. Zmodyfikowano uzasadnienie projektu w taki sposób, aby wyeliminować z jego treści argument odwołujący się do zachęcania komorników do prowadzenia egzekucji z nieruchomości.
113.	Art. 25	KRK	Art. 25 ust. 1 określa wysokość minimalnej i maksymalnej opłaty. Ustawodawca w żaden sposób nie wyjaśnił, dlaczego przyjął takie a nie inne wysokości opłat. Nie wynika to z żadnych wyliczeń. Takie dowolne i niczym nieuzasadnione uznanie w sposób jednoznaczny zagraża finansowemu istnieniu kancelarii, albowiem znacząca część spraw (w niektórych	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do podobnej uwagi zgłoszonej przez SSP IUSTITIA.

			kancelariach ok. 60%) to sprawy o niskich wartościach egzekwowanego świadczenia (do 2.000 zł). Z dołączonej analizy PwC wynika, że koszt prowadzenia sprawy egzekucyjnej wynosi ok. 270 zł. Proponowane opłaty minimalne nie pokryją kosztów wytworzenia dokumentacji związanej z prowadzonym postępowaniem. Jest to jeden z istotnych elementów, który wpływa na ocenę skutków finansowych projektu ustawy o kosztach komorniczych. Należy też zauważyć, iż opłata w wysokości 50 tys. złotych jest nieadekwatna przy egzekucji bardzo wysokich świadczeń. Z niezrozumiałych względów opłata sądowa może wynosić do 100.000 zł, zaś opłata egzekucyjna maksymalnie 50 tys. złotych. Oznacza to, iż możliwa jest sytuacja, w której sąd wydając wyrok, będzie pobierał opłatę dwukrotnie wyższą niż opłata pobrana za skuteczne wykonanie tego wyroku. W tej sytuacji konieczne jest ponowne, szczegółowe przeanalizowanie wysokości minimalnych i maksymalnych opłat z uwzględnieniem opisanych wcześniej funkcji tych opłat.	
114.	Art. 25	ZBP	Za niezrozumiały należy uznać projektowany art. 23 ust. 2 ustawy ponieważ z zakresu kosztów wliczanych do określenia podstawy ustalenia opłat egzekucyjnych wyłączone zostały opłaty min. związane z zastępstwem procesowym, które są jednym z kosztów dochodzenia wierzytelności zgodnie z art. 98 Kodeksu postępowania cywilnego (koszty zastępstwa procesowego	Uwaga niezasadna. Przepis ten – po doprecyzowaniu - wyłącza jedynie koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym. Nie dotyczy on wyłączenia kosztów zastępstwa przyznanych w postępowaniu rozpoznawczym, które mogą w niektórych

			powinny być doliczone do kwoty głównej ponieważ stanowią koszty procesu — a przegrany zobowiązany jest do ich poniesienia). Należy zwrócić uwagę że konieczne jest przeprowadzenie gruntownej analizy w zakresie maksymalnych i minimalnych opłat uregulowanych w art. 25 ust. 1 ponieważ tylko dokładne ich wyliczenie pozwoli na zapewnienie stabilnego systemu dochodzenia roszczeń. W ocenie Związku Banków Polskich proponowane opłaty minimalne mogą nie pokrywać kosztów przygotowania dokumentacji związanej z prowadzonym postępowaniem.	przypadkach stanowić jedyne świadczenie dochodzone w postępowaniu egzekucyjnym. Wysokość opłat minimalnych została skalkulowana na poziomie 100 złotych i trudno uznać, że kwota taka może „nie pokrywać kosztów przygotowania dokumentacji związanej z prowadzonym postępowaniem”.
115.	Art. 25	KRRP	Art. 25 Projektu budzi zastrzeżenia o tyle, że ani z Uzasadnienia, ani z OSR nie wynika, dlaczego właściwą stawką określającą dolną granicę opłaty egzekucyjnej jest właśnie 100 zł, a właściwą stawką określającą górną granicę opłaty egzekucyjnej jest 50 000 zł. W porównaniu z Ustawą stawki minimalnej i maksymalnej opłaty egzekucyjnej zostały znacznie obniżone, co może budzi wątpliwości co do właściwego finansowania systemu egzekucji sądowej. Poważne wątpliwości budzi też odejście od przyjętego w ustawie sposobu ustalania minimalnej i maksymalnej opłaty egzekucyjnej jako odpowiednio części bądź wielokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, na rzecz określenia ich kwotowo. Powiązanie minimalnych i maksymalnych opłat egzekucyjnych z przeciętnym miesięcznym	Uwaga niezasadna. W uzasadnieniu wskazano, że ustalenie minimalnej i maksymalnej wysokości opłaty służy racjonalizacji opłat. Por. stanowisko do uwagi ogólnej zgłoszonej przez SN dotyczącej kwotowych stawek opłat.

			wynagrodzeniem w Ustawie sprawiało, że wysokość tych opłat podlegała niejako automatycznej waloryzacji w zależności od aktualnych warunków społeczno-gospodarczych. Autorzy Projektu z niezrozumiałych względów zrezygnowali z tego sprawdzonego i akceptowanego w doktrynie rozwiązania.	
116.	Art. 25	KRK	Art. 25. Ponownej analizy wymaga kwestia najniższej opłaty egzekucyjnej w wysokości 100 zł. To samo dotyczy przepisu art. 28 ust. 1. Według raportu PwC 2016-11-24 przeciętny koszt na sprawę wynosi 270 zł. Wyniki tego raportu powinny zostać uwzględnione przy kreowaniu minimalnych opłat egzekucyjnych.	Uwaga niezasadna. Por stanowisko do pozostałych uwag dotyczących tego przepisu.
117.	Art. 27	KRRP	Art. 27 ust. 1 Projektu przewidujący opłatę w jednolitej wysokości zasługuje na aprobatę. Nie znajduje uzasadnienia przewidziane w art. 27 Projektu premiowanie niesolidnego dłużnika. Skoro miałby spłacić dług dobrowolnie to oznacza, że byłby to dług co do zasady bezsporny. Zatem brak spłaty na etapie poprzedzającym wszczęcie egzekucji zależałby wyłącznie od woli dłużnika. Bardzo niska opłata stosunkowa w omawianym przypadku (zaledwie 3 %) może zachęcić dłużników do zwlekania z uiszczeniem długu aż do momentu wszczęcia egzekucji. Groźba wszczęcia egzekucji należności i poniesienia w związku z tym określonych kosztów straciłaby na znaczeniu, co z pewnością spowodowałoby wzrost zatorów płatniczych. Opłata egzekucyjna straciłaby jedną ze swoich kluczowych funkcji - funkcję	Uwaga niezasadna. Przede wszystkim, nie każdy dłużnik, który spłaca dług dopiero po wszczęciu egzekucji zasługuje na miano „niesolidnego”. Trudno zgodzić się z tezą, że proponowana opłata może „zachęcać dłużników do zwlekania z uiszczeniem długu”. Teza ta byłaby trafna, gdyby projektowany przepis w ogóle nie przewidywał opłaty w takiej sytuacji. Konieczność uiszczenia opłaty egzekucyjnej zawsze stanowi czynnik (jeden z wielu) motywujący dłużnika do spłaty długu. Podstawą obniżenia opłaty do 3% (art. 27 ust. 2 zd. 2) jest to, że w takim przypadku nakład pracy komornika jest niewielki.

			prewencyjną. Z podobnych względów brak jest podstaw do obniżenia opłaty w przypadku bezpośredniej wpłaty przez dłużnika.	Jeżeli zwrot „bezpośrednia wpłaty przez dłużnika” rozumieć w ten sposób, że chodzi o wpłatę na rzecz wierzyciela, to projekt nie przewiduje obniżonej opłaty w takim przypadku.
118.	Art. 27	KRK	Należy jednak wskazać, że niezrozumiałym jest zróżnicowanie wysokości opłaty od kwot wpłaconych przez dłużnika bezpośrednio komornikowi, w tym na jego rachunek bankowy. Opłata ta nie powinna być w żadnym razie niższa od opłaty w stawce podstawowej, ponieważ wpłaty takie są dokonywane po wszczęciu egzekucji, do której dłużnik dopuścił ze świadomością zastosowania w stosunku do niego jednego ze sposobów egzekucji, a ponadto w zdecydowanej większości przypadków nakład pracy komornika w sprawach, w których dochodzi do takich wpłat jest zdecydowanie większy, albowiem związany jest z wielokrotnym kontaktem z dłużnikiem i dojazdem do jego miejsca zamieszkania lub prowadzenia działalności.	Uwaga niezasadna. Opłata egzekucyjna nie jest karą pieniężną. Pełni ona m.in. funkcje motywacyjną i ten przepis jest tego przejawem. Zróżnicowanie wysokości stawki podstawowej i stawki kwestionowanej w niniejszym przepisie jest też podyktowane tym, że zazwyczaj w razie wpłaty świadczenia przez dłużnika, nakład pracy komornika jest mniejszy.

			Zaproponowana opłata w przypadku wpłaty przez dłużnika w terminie 14 dni od daty doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia nie znajduje żadnego uzasadnienia, jest ewidentnie sprzeczna z motywacyjną funkcją opłat egzekucyjnych i będzie prowadziła do wzrostu zatorów płatniczych, co jest jednym z istotnych problemów polskich przedsiębiorców.	
119.	Art. 27	KRK	Art. 27 ust. 1 wprowadza jednolitą stawkę opłaty stosunkowej w wysokości 10 % wartości wyegzekwowanego świadczenia. Rozwiązanie takie zasługuje na aprobatę zwłaszcza w warunkach krytyki nadmiernego skomplikowania zasad ustalania i pobierania opłat egzekucyjnych. Obowiązujący w tym zakresie stan prawny budzi wiele wątpliwości interpretacyjnych i jest źródłem wielu nadużyć zarówno ze strony organów egzekucyjnych, jak i stron postępowania egzekucyjnego. Wprowadzenie jednolitej stawki opłaty stosunkowej wychodzi niewątpliwie naprzeciw oczekiwaniom uproszczenia zasad rządzących ustalaniem i pobieraniem opłat egzekucyjnych. Krytycznie natomiast należy odnieść się do przyjętej w ust. 2 propozycji obniżenia i zróżnicowania stawek tych opłat do 5 i 3 %. Po pierwsze, komplikuje to zasady ustalania wysokości opłat, co pozostaje w niezgodzie ze społecznymi oczekiwaniami ich uproszczenia.	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do innych uwag dotyczących tego przepisu.

			Po drugie, doświadczenia praktyki dowodzą, że bezpośrednia wpłata przez dłużnika egzekwowanego świadczenia bezpośrednio do rąk komornika (w tym na rachunek bankowy) następuje najczęściej w wypadkach nieskuteczności egzekucji w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego i jest następstwem dużego nakładu pracy i wysiłku komornika związanego ze stałym utrzymywaniem kontaktu z dłużnikiem, najczęściej dla niego uciążliwym. Przeprowadzenie egzekucji z określonych składników dłużnika wymaga niejednokrotnie mniejszego nakładu pracy niż doprowadzenie do dobrowolnej spłaty egzekwowanej należności przez dłużnika. W związku z powyższym obniżenie w opisanej sytuacji stawki opłaty egzekucyjnej z 10 do 5 % jest bezpodstawne i niesprawiedliwe. Po trzecie, należy mieć na uwadze, że przewidziane w art. 27 zróżnicowanie stawek opłat egzekucyjnych, podobnie jak na tle obecnie obowiązującego art.49 u.k.s.e., będzie źródłem wielu nadużyć, zarówno ze strony komorników, jak i wierzyciela i dłużnika. Nie ulega wątpliwości, że system opłat egzekucyjnych powinien motywować dłużnika do dobrowolnego spełnienia egzekwowanego świadczenia. Uwzględniając realia praktyki egzekucyjnej, za uzasadnione uznać należy w tym zakresie obniżenie stawki opłaty egzekucyjnej tylko w przypadku wpłacenia przez dłużnika egzekwowanej kwoty bezpośrednio komornikowi w terminie 14 dni od	
--	--	--	---	--

			doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Stawka tej opłaty nie może jednak wynosić 3%, lecz powinna sięgać 7% ze względu na obowiązujące w Polsce stopy kredytowe. W rezultacie stawki opłat egzekucyjnych w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych uległyby zmniejszeniu do dwóch, a cały system ich pobierania byłby jaśniejszy i prostszy do zastosowania i kontroli ze strony stron i organów nadzoru judykacyjnego.	
120.	Art. 28	KSKOK	Zgodnie z art. 28 ust. 1 zdanie pierwsze projektu w sprawie o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 §1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks cywilny, komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. W myśl ust. 2 w/w art. w sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 §1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Kasa Krajowa pragnie wskazać, że wprowadzenie opłaty w wysokości 5 % za umorzenie egzekucji na wniosek wierzyciela, spowoduje duże trudności w procesie restrukturyzacji i polubownego	Uwaga niezasadna. W aktualnym stanie prawnym opłata w razie umorzenia postępowania w przypadkach wymienionych w tym przepisie jest pobierana od dłużnika. Dłużnik nie ma żadnych możliwości negocjowania z komornikiem wysokości tej opłaty i w tym zakresie stan prawny nie ulegnie żadnej zmianie. Proponowane rozwiązanie służy natomiast wyeliminowaniu nieprawidłowości wynikających z dotychczasowego modelu ponoszenia opłat, o czym mowa w uzasadnieniu projektu. W ramach negocjacji zmierzających do polubownego rozwiązania sporu wierzyciel będzie musiał wziąć pod uwagę konieczność uiszczenia opłaty w razie umorzenia postępowania z tej przyczyny.

			porozumienia z dłużnikiem dotyczącego spłaty zobowiązania. Do tej pory były to koszty ponoszone przez dłużnika, który mógł je z komornikiem negocjować. W propozycji zmian, opłata ta będzie obciążać wierzyciela, a w związku z tym, że będzie daniną publiczną - zniknie możliwość jej negocjacji.	
121.	Art. 28	KRK	Teoretycznie bez zmian pozostawiona została wysokość opłaty pobieranej w przypadku umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 kp.c. Jednakże analizując przyjętą konstrukcję przepisów powstają wątpliwości czy projektowane przepisy w ogóle przewidują możliwość poboru opłaty w przypadku spełnienia świadczenia bezpośrednio wierzycielowi (vide art 28 ust 3 u.kk). W takim przypadku istnieje możliwość pozbawienia komornika prawa do naliczenia opłaty w jakiegokolwiek kwocie. Należy podkreślić, że również w tym przypadku rozróżnienie wysokości opłaty nie znajduje uzasadnienia. Opłata ta nie powinna być niższa od opłaty w stawce podstawowej. Wystarczy wskazać na przypadki, w których po wielu latach prowadzenia egzekucji, w której dłużnik wszelkimi sposobami udaremniał jej przeprowadzenie, przed licytacją wpłaca należność bezpośrednio wierzycielowi uzyskując premię w wysokości 5% lub nie ponosząc z tego tytułu żadnej opłaty, pozbawiając tym samym komornika możliwości naliczenia i pobrania opłaty za dokonane czynności. Takie rozwiązanie	Uwaga niezasadna. Jeżeli dłużnik po wszczęciu postępowania egzekucyjnego płaci dług bezpośrednio wierzycielowi, to odbywa się to poza egzekucją i nie może mieć znaczenia dla wysokości opłat. Dopiero wtedy, gdy w następstwie tej czynności wierzyciel złoży wniosek o umorzenie postępowania albo doprowadzi do umorzenia przez zaniechanie, znajdzie podstawę do pobrania opłaty na podstawie art. 28 ust. 1 projektu. Rozróżnienie opłat w tym ostatnim przypadku znajduje uzasadnienie, gdyż komornik nie egzekwuje pozostałej części długu. Instytucja miarkowania opłat przewidziana w projekcie odpowiada aktualnej instytucji i jej funkcjonowanie nie budzi wątpliwości aksjologicznych ani konstytucyjnych. Nie może mieć ona wpływu na wysokość opłat, gdyż zakres jej stosowania ma charakter konkretny, a nie abstrakcyjny

			sprzyja unikaniu przez dłużnika egzekucji, który w sytuacji krytycznej może zaspokoić wierzyciela, nie ponosząc żadnych konsekwencji swoich zaniedbań lub celowego działania. Również w przypadku niecelowego wszczęcia egzekucji wierzyciel będzie mógł złożyć wniosek o umorzenie i ponieść opłatę 5% zamiast przewidzianej w projekcie opłaty 10%, albowiem nie musi on uzasadniać złożonego wniosku. Tym samym należy dojść do przekonania, że uproszczeniem systemu finansowania egzekucji byłoby wprowadzenie jednolitej opłaty stosunkowej pobieranej bez względu na sposób wyegzekwowania świadczenia, w tym również w przypadku zwolnienia się przez dłużnika z długu bezpośrednio do rąk wierzyciela po wszczęciu egzekucji. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na wysokość środków pozyskiwanych na utrzymanie organów egzekucyjnych będzie utrzymana w projekcie instytucja miarkowania opłat egzekucyjnych przez sąd (art. 46 u.kk). Jest to czynnik znacznie obniżający wysokość opłaty, a tym samym wpływający na finansowanie egzekucji. Jednocześnie poważne wątpliwości budzi wprowadzenie dopuszczalności miarkowania daniny publicznej przez sąd powszechny. Takie rozwiązanie skutkuje tym, że w istocie sądy powszechne rozstrzygać będą o istnieniu bądź nieistnieniu obowiązku ponoszenia daniny publicznej na rzecz Skarbu Państwa, a więc o sprawach, które nie mają charakteru	
--	--	--	--	--

			spraw cywilnych (art. 1 k.p.c). Wprawdzie takie rozwiązanie funkcjonuje i w obecnym stanie prawnym (prowadząc do uznaniowego obniżania opłat w oderwaniu od sytuacji finansowej kancelarii oraz faktu finansowania z uzyskanych opłat egzekucji bezskutecznych), jednakże obecnie charakter opłat jest inny i w całości są to należności komornika sądowego, a nie Skarbu Państwa.	
122.	Art. 28	KPF	Uważamy, iż całkowicie niezasadne jest obligatoryjne obciążanie wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego w przypadku umorzenia postępowania w na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. Prowadzić to bowiem może do nieskładania przez wierzyciela wniosku o umorzenie postępowania, nawet jeżeli takowe jest niecelowe, wobec konieczności poniesienia wspomnianej powyżej opłaty, która niejednokrotnie może być kwotą znaczącą. Katalog przyczyn złożenia przez wierzyciela wniosku o umorzenie egzekucji jest na tyle szeroki, że trudno znaleźć uzasadnienie dla takiego przerzucenia odpowiedzialności finansowej na wierzyciela. Należy ponadto zauważyć, że w przypadku, np. zgonu dłużnika, czas na ustalenie ewentualnych spadkobierców jest stosunkowo długi, a co za tym idzie - wierzyciel często nie jest w stanie dokonać czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub zażądać podjęcia zawieszonego postępowania w terminie 6 miesięcy.	Uwaga niezasadna. W uzasadnieniu projektu podano argumentację przemawiającą za zasadnością obciążenia wierzyciela opłatą w razie umorzenia postępowania na jego wniosek albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. Podnoszone problemy związane z brakiem możliwości dokonania czynności w terminie 6 miesięcy nie uzasadniają zmiany w zakresie proponowanej zasady ponoszenia opłat. Zresztą problemy te nie występują w razie prawidłowego stosowania przepisów procesowych, które umożliwiają zawieszenie postępowania egzekucji do czasu zakończenia postępowania rozpoznawczego albo tzw. zmianę podstawy prawnej zawieszenia postępowania. Do opłaty pobieranej w takim przypadku znajdzie zastosowanie przepis art. 25 projektu, który określa maksymalną i

			W związku z powyższym, proponowany przepis nie uwzględnia sytuacji, gdy postępowanie nie mogło być prawidłowo prowadzone bez winy wierzyciela, co powoduje, że obciążanie wierzyciela kosztami postępowania w przypadku umorzenia egzekucji na podstawie na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. jest bezzasadne. Proponujemy rezygnację z tego rozwiązania. Jednocześnie, zmiana wprowadza brak dolnej i górnej granicy opłaty w przypadku umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela lub na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c., co może spowodować w jednostkowych przypadkach drastyczny wzrost kosztów w tym obszarze, szczególnie dla spraw z wysokim zadłużeniem. Ustawodawca nie precyzuje przy tym, kto ponosi koszty w przypadku umorzenia postępowania w trakcie spełniania świadczenia bezpośrednio na rachunek wierzyciela przy jednoczesnym zawieszeniu postępowania egzekucyjnego powyżej 6 miesięcy. Budzi to wątpliwości zarówno po stronie zasadności obciążania tymi kosztami wierzyciela jak i dłużnika. Należy zaznaczyć, że projektowany przepis art. 28 ust. 1 w swoim brzmieniu wprost przywołuje art. 824 § 1 p. 4 k.p.c., który wszedł w życie z dniem 8 września 2016 roku. Zgodnie z przepisami przejściowymi (art. 23) ustawy z dnia 10 lipca 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy -Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw przepis ten będzie znajdował zastosowanie do postępowań	minimalną wysokość opłaty. Zastrzeżenia dotyczące vacatio legis zostały natomiast wzięte pod uwagę, gdyż przepis końcowy wymaga modyfikacji.
--	--	--	---	---

			egzekucyjnych wszczętych po dniu 8.09.2016 roku. W zaistniałym stanie prawnym planowane brzmienie art. 49 ust. 2 Projektu u.k.k., zgodnie z którym art. 28 ma obowiązywać od dnia wejścia w życie ustawy, będzie powodować nieuprawnione pokrzywdzenie wierzycieli obciążania ich kosztami egzekucji, której sposób procedowania zgodnie z praktyką w dotychczasowym stanie prawnym był odmienny. Należy zważyć, że do tzw. „bezczywności” wierzyciela bardzo często dochodzi w przypadkach konieczności uzyskania przez niego tytułu wykonawczego w związku z przejściem obowiązku (czy to po stronie dłużnika czy też wierzyciela). W przypadku przejścia uprawnień po stronie wierzyciela rozwiązaniem możliwym do zastosowania zdaje się być art. 804(1) k.p.c. umożliwiający w przypadku przejścia praw do wierzytelności na rzecz nowego wierzyciela wykazanie tego przejścia przed samym organem egzekucyjnym bez konieczności pozyskiwania klauzuli wykonalności na rzecz nowego wierzyciela w trybie art. 788 k.p.c. Z uwagi jednak na fakt, że przepis ten obowiązuje dopiero od 3 miesięcy w chwili opiniowania projektu ustawy o kosztach komorniczych praktyka nie pozwala na ocenę możliwości i warunków jego zastosowania. W związku z powyższym zasadne jest wprowadzenie vacatio legis proponowanych przepisów ustawy do czasu, gdy czynne	
--	--	--	--	--

			stosowanie powołanej regulacji prawnej pozwoli wierzycielom posiadającym uprawnienie do wstąpienia do zainicjowanego już przez wierzyciela pierwotnego postępowania egzekucyjnego na opracowanie i wprowadzenie w życie takich rozwiązań prawnych, które będą uznawane za konieczne i wystarczające do skorzystania z powołanej normy prawnej. W przypadku przejścia praw do wierzytelności po stronie dłużnika aktualny stan prawny w stopniu jeszcze wyższym implikuje konieczność wprowadzenia vacatio legis projektowanego przepisu. Zgodnie z art. 1026 k.p.c. w przypadku śmierci dłużnika stwierdzenie nabycia spadku może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia otwarcia spadku W aktualnym stanie prawnym w praktyce wszczynanie przedmiotowych postępowań wniosku wierzycieli następowało dopiero z chwilą braku wytoczenia stosowanego wniosku przez osoby uprawnione do spadkobrania w tym terminie. Planowany przepis ustawy będzie dla wierzycieli stanowił istotną zmianę - biorąc bowiem pod uwagę czas trwania postępowań o stwierdzenie nabycia spadku będą oni inicjować te postępowania niezwłocznie po uzyskaniu wiedzy o zgonie dłużnika tak by nie uchybić rocznemu terminowi do podjęcia postępowania egzekucyjnego. Wejście w życie art. 28 planowanej ustawy w dniu jej ogłoszenia, bez stosownego vacatio legis, powoduje, że w wielu przypadkach czas	
--	--	--	--	--

			„pozostały” wierzycielom dla podjęcia stosownych czynności uległby znacznemu skróceniu z uwagi na upływ kilku miesięcy od dnia wprowadzenia w życie art. 824 § 1 p. 4 k.p.c. bez jednoczesnego istnienia w zapisach ustaw sankcji analogicznej do projektowanej w art. 28 Projektu u.k.k. Rozważając powyższe należy dodatkowo wskazać, że zasadność wprowadzenia art. 28 Projektu u.k.k. w projektowanym brzmieniu winna być poddana ponownej analizie. W aktualnym brzmieniu, w przypadku, o którym mowa powyżej, a zatem w sytuacji zgonu dłużnika, wierzyciel w każdym przypadku zostanie bowiem obciążony opłatą egzekucyjną. Stanie się tak bowiem tak w przypadku złożenia przez niego wniosku o umorzenie postępowania (gdy nie będzie miał zamiaru prowadzenia egzekucji z udziałem spadkobierców dłużnika) czy też w przypadku umorzenia postępowania na skutek jego bezczynności (niepodjęcia zawieszonego postępowania z udziałem spadkobierców). Powyższa konstrukcja prawna będzie zatem godzić w interesy wierzycieli nie pozostawiając im żadnej możliwości uniknięcia obciążenia opłatą w przypadku zgonu dłużnika w jej toku. Wejście w życie powołanych przepisów ustawy w planowanym brzmieniu i z pominięciem vacatio legis będzie zatem tworzyć niekorzystną z punktu widzenia ekonomiki postępowania ilość możliwych stanów faktycznych i prawnych, w których to wierzyciel będzie obciążony opłatą	
--	--	--	---	--

			egzekucyjną pomimo braku możliwości uniknięcia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania z powodów od siebie niezależnych. Należy również zaznaczyć, że natychmiastowe wejście w życie powołanych przepisów projektowanej ustawy nie znajduje także podstawy ustawowej i należy je odczytywać jako ustanowione contra legem. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych skrócenie (czy też pominiecie) vacatio legis aktu normatywnego (czy też norm w nim zapisanych) może nastąpić wyłącznie jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.	
123.	Art. 28	KRS	W art. 28 ust. 1 projektu ustawy Krajowa Rada Sądownictwa proponuje jednoznaczne doprecyzowanie tej regulacji, pozwalające na rozstrzygnięcie, czy w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego, z uwagi na spełnienie świadczenia przez dłużnika po wszczęciu egzekucji, opłatę od dłużnika pobiera komornik który prowadził postępowanie egzekucyjne, czy też umożliwia ona przekazywanie egzekucji tych kosztów przez komornika, który wydał to postanowienie innemu komornikowi, a jeżeli tak to w jakim wypadku.	Uwaga niezasadna Jakkolwiek kwestia ta budzi pewne problemy w praktyce, to jednak brak jest jakiegokolwiek zakazu egzekwowania kosztów przez tego komornika, któremu się one należą. Precyzowanie, w jakich przypadkach egzekucja tych należności może być prowadzona przez innego komornika jest niemożliwe, z uwagi na mnogość możliwych sytuacji.
124.	Art. 28	KRRP	Art. 28 Ustawy należy ocenić krytycznie w zakresie, w jakim przewiduje obciążenie	Uwaga niezasadna. Celem tego przepisu jest wprowadzenie

			wierzyciela kosztami umorzonej na jego wniosek egzekucji. Projektowane rozwiązanie bardzo negatywnie wpłynie na obrót wierzytelnościami.	sprawiedliwej zasady ponoszenia kosztów w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela.
125.	Art. 28	KRK	Art. 28 uwaga redakcyjna - z ust. 1 wypada wykreślić zwrot „w sprawie o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku” i zastąpić go krótszym zwrotem „W razie”. O tym że przepis ten dotyczy egzekucji świadczeń pieniężnych, wskazuje jego lokata i tytuł rozdziału 2. Z przyczyn podanych w uwagach do art 27 kwota 5% powinna zostać podniesiona do 7%. Ust. 1 - patrz także uwagi do art. 25. Ust. 2 - nie znajduję podstaw do obciążenia w tym wypadku dłużnika. Niezrozumiała jest w tym zakresie argumentacja przytoczona na s. 26 uzasadnienia projektu ustaw.	Uwaga częściowo zasadna. Dokonano zmiany redakcyjnej w ust. 1 zgodnie z treścią uwagi. Nie uwzględniono natomiast propozycji podwyższenia opłaty do 7%. Odnosnie do zastrzeżenia dotyczącego ust. 2 w uzasadnieniu jednoznacznie wskazano motywy przemawiające za obciążeniem dłużnika opłatą. Zdecydowana większość egzekucji świadczeń powtarzających się, to egzekucja należności alimentacyjnych. W tej sytuacji za niecelowe należy uznać obciążanie wierzyciela obowiązkiem uiszczania jakiegokolwiek opłaty w przypadku cofnięcia wniosku o egzekucję. Służy to poprawie skuteczności egzekucji należności alimentacyjnych. Niespójne z tym celem byłoby przeniesienie ekonomicznego ciężaru prowadzenia egzekucji należności alimentacyjnych na wierzyciela – w sytuacji, w której doszło już do wszczęcia egzekucji, gdyż dłużnik znajdował się w opóźnieniu w spełnieniu świadczeń, zaś z przyczyn leżących poza postępowaniem egzekucyjnym wierzyciel zdecydował się cofnąć wniosek. Natomiast w przypadku niecelowego

				wszczęcia egzekucji zastosowanie znajdzie art. 29, a nie art. 28 ust. 2.
126.	Art. 29	SA Katowice	Nie wiadomo tylko dlaczego obciążenie wierzyciela ma ograniczać się do 10 % egzekwowanego świadczenia.	Uwaga niezasadna Wprawdzie opłata jest w tym przypadku pobierana na skutek zawinienia wierzyciela, ale jej wysokość nie może być ustalona na takim poziomie, aby stanowiła ona dotkliwą karę finansową.
127.	Art. 29	KRK	Art. 29. Co do zasady przepis zasługuje na akceptację. Podzielić należy motywy leżące u podstaw jego wprowadzenia, zawarte na s. 27 uzasadnienia projektu. Z przyczyn podanych w uwagach do art. 28 należy wykreślić w tym przepisie zwrot „w sprawie o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku” i zastąpić go zwrotem” W razie”	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony zgodnie z jej treścią.
128.	Art. 29	KPF	W art. 29 Projektu u.k.k. posłużono się pojęciem „niecelowego wszczęcia postępowania”, które jest sformułowaniem dalece nieostrym. W praktyce może to rodzić problemy interpretacyjne, kiedy egzekucja została wszczęta celowo, a kiedy nie. Tytułem przykładu: czy egzekucja została wszczęta niecelowo, gdy w wyniku wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty, termin ten zostanie przywrócony, ale z uwagi na to, że korespondencja z pozwem została odebrana przez osobę będącą dorosłym domownikiem, która następnie nie przekaze pozwu wraz z nakazem zapłaty stronie postępowania? W naszej opinii, obciążanie wierzyciela kosztami postępowania w takim	Uwaga niezasadna. Pojęcie „niecelowego wszczęcia postępowania” występuje w aktualnym stanie prawnym i zostało ono jednoznacznie wyjaśnione w doktrynie i judykaturze. W tym zakresie wypowiedzi te zachowają aktualność także po wejściu w życie projektowanych przepisów. Wprowadzenie dodatkowej przesłanki („z winy wierzyciela”) oznaczałoby zawężenie tej podstawy i rodziłoby problemy związane z ustalaniem winy w postępowaniu egzekucyjnym, gdyż przekształciłoby się ono w istocie w postępowanie rozpoznawcze.

			wypadku nie powinno mieć miejsca. W związku z powyższym, postulujemy aby komentowany przepis wskazywał, że wierzyciel zostaje obciążony kosztami postępowania jedynie w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania z winy wierzyciela, a także w przypadku wskazania we wniosku osoby niebędącej dłużnikiem. W przypadku spraw niejednoznacznych, komornik może ponadto dopatrywać się niecelowości wszczęcia egzekucji w związku z tym, że opłata będzie dwukrotnie wyższa, niż ta wynikająca z art. 28 Projektu u.k.k.	
129.	art. 27	SA Warszawa	Wątpliwość budzi ust. 3 według którego kwota wpłacona przez dłużnika wierzycielowi nie stanowi świadczenia wyegzekwowanego. Należy przypuszczać, że ustawodawca zamierzał zwolnić tak spełniane świadczenie od opłaty komorniczej. Jednakże w zestawieniu z art. 28 ust. 1 skoro kwota spełniona dobrowolnie nie stanowi świadczenia wyegzekwowanego to nolens volens musi stanowić świadczenie pozostałe do wyegzekwowania, od którego należy pobrać opłatę. Jeśli zapłata do rąk wierzyciela ma zostać zwolniona z opłaty powinno to zostać wyraźnie wskazane. W projekcie dłużnik aby skorzystać z opłaty 5% może powołać się na art. 27 ust, 2 lub spełnić świadczenie wierzycielowi - przez cały czas trwania postępowania.	Uwaga niezasadna. Projektowane rozwiązanie jest celowe i zmierza do wyeliminowania podejścia (spotykanego w praktyce), według którego kwotę wpłaconą przez dłużnika wierzycielowi w czasie trwania postępowania egzekucyjnego traktuje się jako kwotę wyegzekwowaną i pobiera się od niej opłatę „za skuteczną egzekucję” w stawce zasadniczej (aktualnie 15%) nawet wtedy, gdy na skutek takiej wpłaty wierzyciel składa wniosek o umorzenie postępowania. Według projektowanych przepisów, w takiej sytuacji brak będzie podstaw do pobrania opłaty za skuteczną egzekucję (czyli od świadczenia wyegzekwowanego), a w razie zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 28 projektu, będzie pobierana opłata w

				wysokości 5%. Nie jest celem tej propozycji zwolnienie takiego świadczenia od opłaty, co jednoznacznie wynika z art. 28 ust. 1 zd. 2 projektu.
130.	Art. 28 ust. 1	SA Warszawa	Brak jest regulacji dotyczącej umorzenia postępowania z innych przyczyn niż wnioski wierzyciela i 824 § 1 pkt. 4 kpc Podstawa do naliczenia kosztów w sytuacjach określonych tym przepisem oraz art. 825 kpc powinna zostać wyraźnie wskazana - z uwzględnieniem specyfiki sytuacji wynikających z poszczególnych punktów. Należy tu zwrócić uwagę, że równocześnie opiniowany projekt ustawy o komornikach zmienia brzmienie art. 824 i 825. Umorzenie postępowania z urzędu np. ze względu na sprzeczność egzekucji z tytułem wykonawczym powinno skutkować obciążeniem kosztami wierzyciela.	Uwaga niezasadna Projekt utrzymuje dotychczasowe założenie, według którego opłata za egzekucję świadczeń pieniężnych powinna przysługiwać komornikowi wyłącznie za - skuteczną egzekucję, - w przypadku umorzenia postępowania z woli wierzyciela, - w razie niecelowego wszczęcia postępowania. Sprzeczność egzekucji z tytułem wykonawczym może wynikać z okoliczności leżących po stronie wierzyciela (wówczas zachodzi niecelowość wszczęcia postępowania) albo z błędu komornika. W tym ostatnim przypadku trudno znaleźć argumenty przemawiające za pobieraniem opłaty egzekucyjnej od którejkolwiek strony.
131.	Art. 28 ust. 1	PGSP	Wyrażona w art. 28 ust. 1 zasada, że w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela, to wierzyciela obciąża opłata stosunkowa naliczona od wartości pozostałego do wyegzekwowania świadczenia, budzi wątpliwości, które nie ustają po zapoznaniu się z uzasadnieniem analizowanego projektu. Nie	Uwaga niezasadna Z przepisu art. 28 ust. 1 wynika wprost, że w razie wniosku o umorzenie postępowania na skutek spełnienia świadczenia przez dłużnika, to dłużnik będzie ponosił opłatę egzekucyjną. Natomiast w pozostałych przypadkach

			usuwa ich także możliwość zwolnienia się przez wierzyciela z tego obowiązku przez wykazanie, że umorzenie nastąpiło na skutek spełnienia świadczenia przez dłużnika po wszczęciu egzekucji. W ten sposób dojdzie do odwrócenia odpowiedzialności za niespełnienie przez dłużnika wymagalnego świadczenia. Nie negując potrzeby wprowadzenia mechanizmu zapobiegającego wszczynaniu egzekucji jako szykany dłużnika, zasadą powinno być obciążenie dłużnika skutkami zaniechania przez niego realizacji obowiązku świadczenia, a dopiero w razie wykazania, że doszło do nadużycia, zasada ta mogłaby nie mieć zastosowania. Przy czym składanie przez dłużnika deklaracji, że spełni w przyszłości wymagalne świadczenie, co często może przybrać postać zwodzenia, nie może pozbawiać wierzyciela prawa do wszczęcia egzekucji, ani zwalniać dłużnika z obowiązku poniesienia kosztów egzekucji komorniczej. Wszczęcie egzekucji komorniczej nie może być traktowane jako szykana, gdy dłużnik deklaruje wolę spełnienia świadczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym. Czas potrzebny wierzycielowi na uzyskanie tytułu egzekucyjnego, a następnie tytułu wykonawczego jest niewątpliwie na tyle długi, że pozwala dłużnikowi na spełnienie wymagalnego świadczenia, ewentualnie na ustalenie z wierzycielem zasad spłaty innych niż wynikają z tytułu egzekucyjnego. Już konieczność uzyskania tytułu wykonawczego	opłata ta będzie obciążała wierzyciela. Jest to zgodne z analogicznym podejściem stosowanym w celu oceny, która strona ma być uznana za przegrywającą w razie cofnięcia pozwu. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie jest traktowane jako szykanowanie dłużnika.
--	--	--	--	--

			stanowi następstwo zaniechania przez dłużnika dobrowolnego spełnienia wymagalnego obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym i tylko dłużnik powinien ponosić skutki tego zaniechania. Dłużnik, który ma wolę zaspokojenia wierzyciela i środki pozwalające na prowadzenie egzekucji powinien zaspokoić wierzyciela, który wówczas nie ma powodu do wszczęcia egzekucji. Deklaracje dłużnika w tym zakresie nie zastępują świadczenia i nie mogą pozbawiać wierzyciela prawa do realizowania posiadanego tytułu wykonawczego.	
132.	Art. 28 ust. 2	SA Warszawa	W art. 28 ust. 2 umorzenie dotyczy świadczeń zasądzanych na przyszłość, w szczególności alimentów. Należy wyraźnie wskazać, że podstawa naliczenia opłaty nie obejmuje świadczeń niewymagalnych.	Uwaga niezasadna Sposób obliczania wartości świadczenia będącej podstawą ustalenia opłaty egzekucyjnej unormowano w art. 23 projektu. W art. 23 ust. 3 projektu zawarto szczególną regulację dotyczącą tej czynności w sprawach o świadczenia powtarzające się.
133.	Art. 29	PGSP	Rozwiązanie proponowane w art. 29 pomija, że komornik może prowadzić egzekucję tylko przeciwko dłużnikowi wskazanemu w tytule wykonawczym. Wskazanie we wniosku egzekucyjnym innej osoby niż dłużnik wymieniony w tytule wykonawczym nie może doprowadzić do wszczęcia egzekucji, a zatem także pobrania opłaty egzekucyjnej od wierzyciela. Wskazanie we wniosku nieprawidłowego adresu dłużnika nie stanowi „wskazania osoby niebędącej dłużnikiem”. Poza tym komornik nie może weryfikować istnienia	Uwaga niezasadna Według przepisów nie jest dopuszczalne wszczęcie egzekucji przeciwko innej osobie niż dłużnik wskazany w tytule wykonawczym. W praktyce zdarzają się jednak przypadki, w których (np. wskutek podania przez wierzyciela nieprawidłowego numeru PESEL dłużnika) dochodzi do wszczęcia egzekucji przeciwko innej osobie niż dłużnik. W takich właśnie sytuacjach znajdzie zastosowanie projektowany

			zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym zarówno pod względem podmiotowym jak i przedmiotowym (art. 804 k.p.c.), a zatem także celowości wszczynania egzekucji na podstawie istniejącego tytułu wykonawczego. Przepis ten albo będzie przepisem martwym, gdyż wystąpienie okoliczności w nim wskazanych jest nieweryfikowalne dla komornika, albo prowadzącym do nadużyć sposobem uniknięcia przez dłużnika odpowiedzialności za koszt finansowy egzekucji. Każdorazowo będzie on mógł wskazywać, że wszczęcie egzekucji było niecelowe, bo był gotowy zapłacić dobrowolnie.	przepis. Odnosząc się do zjawiska „niecelowości wszczęcia postępowania” należy wskazać, że regulacja taka obowiązuje w aktualnym stanie prawnym, a wypowiedzi judykatury na temat tej instytucji świadczą o tym, że nie jest to przepis martwy.
134.	Art. 32	KRRP	Art. 32 Ustawy rażąco obniża opłatę za odebranie rzeczy ruchomej. Ani z Uzasadnienia, ani z OSR nie wynika, dlaczego ma być to 400 zł, a nie np. 2 000 zł. Trzeba mieć na uwadze, że wydanie ruchomości może dotyczyć np. linii produkcyjnej i wtedy opłata w wysokości 400 zł będzie rażąco niewspółmierna do nakładu sił i środków koniecznych do przeprowadzenia egzekucji. Ponownie wątpliwości budzi też odejście od przyjętego w ustawie sposobu ustalania minimalnej i maksymalnej opłaty egzekucyjnej jako odpowiednio części bądź wielokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, na rzecz określenia ich kwotowo (zob. uwagi do art. 25).	Uwag niezasadna. W uzasadnieniu projektu wskazano na potrzebę racjonalizacji wysokości opłat. Aktualna wysokość opłaty za egzekucję polegającą na odebraniu rzeczy ruchomej w niektórych sprawach przekracza wartość rzeczy, która ma być odebrana. Co do kwotowych stawek opłat – por. stanowisko do podobnej uwagi zgłoszonej przez KRS.
135.	Art. 32	KRK	Art. 32. Przepis wymaga zmiany redakcyjnej. Wykreślenia wymaga w tym zakresie przede wszystkim zwrot „polegającej na”. Należy raczej	Uwaga częściowo zasadna. Zmieniono redakcję tego przepisu. W pozostałym zakresie por. stanowisko do

			w tym przepisie, w nawiązaniu do postanowień art. 1041 k.p.c. użyć zwrotu „od wniosku o wszczęcie egzekucji wydania rzeczy ruchomej” ewentualnie „od wniosku o wszczęcie egzekucji odebrania rzeczy ruchomej”. Natomiast przyjęta w tym przepisie stawka jest zupełnie dowolna i nie do przyjęcia. W trybie tej egzekucji wydaniu może bowiem podlegać jedna rzecz ruchoma o niewielkich gabarytach, ale także większa ilość rzeczy ruchomych. Według obecnej regulacji prawnej zawartej w art. 50 u.k.s.e. opłata stała w tej egzekucji wynosi 50% przeciętnego wynagrodzenia. W	podobnej uwagi zgłoszonej przez KRRP.
136.	Art. 33	ZBP	Należy zwrócić uwagę, że art. 33 projektu ustawy będzie nastroczał wątpliwości interpretacyjne oraz praktyczne, ponieważ każdorazowo konieczne będzie ustalenie czy nieruchomości lub lokal jest wykorzystywany wyłącznie w tym konkretnym celu (mieszkalnym lub na cele gospodarcze). Ponadto ustawa nie określa jak należy traktować nieruchomości, które są jednocześnie przeznaczone na cele mieszkalne i prowadzenia działalności gospodarczej.	Uwaga niezasadna. Zróżnicowanie wysokości opłat w zależności od sposobu korzystania z nieruchomości (na cele mieszkalne lub inne) występuje już w aktualnym stanie prawnym. Nie zachodzi też wątpliwość dotycząca sposobu ustalenia opłaty w przypadku, gdy nieruchomość jest wykorzystywana jednocześnie na cele mieszkaniowe i cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, gdyż przepis art. 33 ust. 3 projektu dotyczy egzekucji z nieruchomości wykorzystywanej przez dłużnika „wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej”. We wszystkich pozostałych przypadkach znajdują zastosowanie przepisy art. 33 ust. 1 lub 2 projektu.

				Zazwyczaj już z treści tytułu wykonawczego wynika, czy dotyczy on lokalu mieszkalnego, czy też innych pomieszczeń. Ponadto zwrot „lokalu służącego do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych dłużnika” jest powtórzeniem treści zawartej w art. 1046 § 2 k.p.c. i skoro te ostatnie nie rodzą sygnalizowanych trudności, to również na gruncie projektowanego nie powinny one wystąpić.
137.	Art. 33	KRK	Art. 33. W przepisie tym, jak w poprzednim wykreślić należy zwrot „polegającej na”. Powinno być „o wszczęcie egzekucji wprowadzenia” (ust.1) i „o wszczęcie egzekucji wprowadzenia”,	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony zgodnie z jej treścią.
138.	Art.. 33 ust. 3	KRRP	Art. 33 ust. 3 Projektu będzie wywoływał trudności praktyczne. Dłużnik, chcąc uniknąć podwyższenia opłaty, będzie wszelkimi sposobami udowydniał, że nieruchomość nie jest przeznaczona „wyłącznie” na prowadzenie działalności gospodarczej (choćby umieszczając materac do spania w warsztacie). Należałoby postulować zastąpienie zwrotu „wyłącznie” zwrotem „również”.	Uwaga niezasadna. Nieuczciwe działania dłużnika mogą mieć miejsce także w razie dokonania zmiany tego przepisu w sposób wskazany w uwadze.
139.	Art. 33	KRK	Art. 33 projektu ustawy będzie nastroczał wątpliwości interpretacyjne, albowiem ustalenie czy nieruchomość lub lokal jest wykorzystywany wyłącznie w jakimś celu, może być w praktyce trudne lub niemożliwe. Wątpliwości powstaną też w sytuacji, kiedy nieruchomość lub lokal wykorzystywany jest częściowo do celów mieszkalnych i prowadzenia działalności	Uwaga niezasadna. Por.,. stanowisko do podobnych uwag zgłoszonych przez KRRP i ZBP.

			gospodarczej. Należy też podkreślić, że przyjęcie kwotowych stawek opłat egzekucyjnych nie uwzględnia zmian rynkowych i siły nabywczej pieniądza. Tym samym z upływem czasu tak radykalnie zmniejszone opłaty staną się nieadekwatne do wzrastających kosztów działalności egzekucyjnej. Stąd zasadne byłoby wprowadzenie progów oraz stawek procentowych w odniesieniu do minimalnego wynagrodzenia za pracę .	
140.	Art. 35	KPF	Negatywnie należy ocenić wprowadzenie opłaty stałej przewidzianej w art. 35 Projektu u.k.k, który stanowi, iż w sytuacji usunięcia oporu dłużnika oraz za wykonanie nakazu w sprawie osadzenia dłużnika w zakładzie, komornik pobiera opłatę stałą w wysokości 1.000 zł oraz wzywa wierzyciela do jej uiszczenia pod rygorem odmowy wykonania polecenia Sądu (opłatę za areszt ponosi wierzyciel). W uzasadnieniu nie wskazano przyczyn wprowadzenia proponowanej regulacji. Opór dłużnika przy egzekucji i brak możliwości wyegzekwowania przez egzekucyjny organ państwowy świadczenia należnego wierzycielowi świadczy o słabości państwa i egzekucji. Dodatkowo jest przestępstwem udaremniania zaspokojenia wierzyciela (art. 300 Kodeksu cywilnego). W ocenie KPF, nie ma żadnego uzasadnienia dla czego ww. opłatę miałby ponosić wierzyciel.	Uwaga niezasadna. Ponoszenie przez wierzyciela tej opłaty wynika stąd, że to wierzyciel wnosi o podjęcie czynności, w ramach których zachodzi potrzeba usunięcia oporu dłużnika albo osadzenia dłużnika w areszcie. Argumentacja ta odnosi się do wszystkich opłat pobieranych przez komornika w sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych oraz w innych postępowaniach prowadzonych przez komornika.
141.	Art. 35	KRRP	W art. 35 Projektu należałoby ujednolicić terminologię między ust. 1 i ust. 2.	Uwaga zasadna. Przepis ust. 1 został zmieniony.

142.	Art. 35	KRK	W projektowanych przepisach art 35 ust. 1 i 2 u.kk zastosowano rozbieżną terminologię. W pierwszym z nich jest mowa o „nakazie osadzenia w zakładzie karnym”, w drugim zaś o „poleceniu osadzenia areszcie”.	Uwaga zasadna. Przepis ust. 1 został zmieniony.
143.	Art. 38	KRK	Art. 38. Co do kwoty 200 zł patrz uwagi do art 25	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do uwagi dot. art. 25 projektu.
144.	Art. 39 ust. 3	KRRP	Art. 39 ust. 3 Projektu przewiduje opłatę za nieprzewidzianą w projekcie ustawy o komornikach czynność.	Uwaga zasadna Treść pkt 3 została skreślona, a jej treść przeniesiono do art. 40 ust. 2 projektu.
145.	Art. 39	KRK	Art. 39. Należy zgłosić zastrzeżenia co do wysokości opłat stałych. We wszystkich trzech rodzajach czynności komorników niebędących czynnościami egzekucyjnymi wymienionych w tym przepisie przewidziano jednakową opłatę w wysokości 400 zł. Jest to istotna zmiana w stosunku do dotychczasowej regulacji tych opłat przewidzianych w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji. Zmianę tą uzasadniono tym, że dotychczasowa regulacja nie stanowiła motywacji do sprawnego prowadzenia postępowania. Argument ten jest dość gołosłowny i niezrozumiały. Tak np. sporządzenie spisu inwentarza wymaga zróżnicowanego nakładu pracy i czasu w zależności od składników tego inwentarza. Sporządzenie tego spisu może zająć komornikowi godzinę, ale także kilka tygodni. W tym ostatnim wypadku kwota 400 zł pozostaje zupełnie nieadekwatna do nakładu pracy komornika. W związku z tym za konieczne uznać należy w tym wypadku	Uwaga częściowo zasadna. Skreślono pkt 3. W odniesieniu do wysokości opłat uwaga nie została uwzględniona. Projekt wprowadza system opłat stałych, których wysokość nie powinna być uzależniona od czasu pracy komornika. Takie rozwiązanie komplikowałoby tzw. procedurę kosztową, gdyż opłata w niektórych sprawach byłaby ustalana i uiszczana dwukrotnie (od wniosku, a później przy uwzględnieniu rzeczywistego czasu pracy).

			zachowanie dotychczasowej regulacji, uzależniającej wysokość opłaty od ilości godzin pracy komornika. To samo dotyczy opłaty za sporządzenie protokołu stanu faktycznego. Zmiana przepisu art. 39 wymaga także uwzględnienia tego, że zabezpieczenie spadku przez sąd i sporządzenie spisu inwentarza może nastąpić nie tylko na wniosek, ale także z urzędu (zob. art. 635 i 666 § 2 k.p.c.). Z kolei według art. 638² k.p.c. w sprawach, w których postanowienie o zabezpieczeniu spadku lub sporządzeniu spisu inwentarza zostało wydane z urzędu, sąd który wydał to postanowienie, kieruje do komornika polecenie dokonania zabezpieczenia spadku lub sporządzenia spisu inwentarza. Projekt przepisu art. 39 dotyczy tylko wykonania postanowienia sądu o zabezpieczenie spadku i sporządzenie spisu inwentarza na wniosek. Obowiązujące w tym zakresie zasady ustalenia kosztów wykonania tych czynności przez komornika na polecenie sądu, określone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 października 1991 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania przy zabezpieczeniu spadku i sporządzeniu spisu inwentarza, Dz.U. Nr 92, poz. 411, utraciły moc, na skutek uchylenia tego rozporządzenia z dniem 18 października 2015 r. Zastępujące ten akt prawny rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 października 2015 r. w sprawie niektórych czynności dokonywanych w ramach zabezpieczenia spadku (Dz.U 2015, poz. 1643) kwestii kosztów tego	
--	--	--	--	--

			wykonania nie reguluje. W art. 39 mowa jest o wniosku o sporządzenie protokołu stanu faktycznego. Tymczasem według obecnej regulacji (zob. art. 2 ust. 3, pkt 3 u.k.s.e), jak i zawartej w projekcie ustawy o komornikach sądowych (zob. art.3 ust. 3 pkt 3 projektu tej ustawy) sporządzenie protokołu stanu faktycznego następuje na zarządzenie sądu lub prokuratora.	
146.	Art. 40	KRK	Art. 40. Przepis ten jest niejasny. Nie wiadomo, o jaki wniosek chodzi. Przepis ten powinien być zsynchronizowany z art. 3 ust. 4 pkt 1 projektu ustawy o komornikach sądowych, w którym mowa jest o prawie komornika do osobistego doręczania przewidzianych tam pism i innych dokumentów na zlecenie sądu.	Uwag zasadna. Przepis został zmodyfikowany.
147.	Art. 42	KRRP	Art. 42 Projektu likwidujący opłatę za odnalezienie majątku zabije tę instytucję.	Uwaga niezasadna. W uzasadnieniu projektu wskazano argumenty przemawiające za rezygnacją z opłaty za odnalezienie majątku.
148.	Art. 42	KRK	Art. 42. Zob. uwagi do art 24	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do uwagi dot. art. 24 projektu.
149.	Art. 42	KRK	Zmiana zasad rządzących opłatą za poszukiwanie majątku dłużnika uczyni tę instytucję martwą. Nawet jeżeli od samego wniosku mogłaby być przewidziana opłata stała, to powinna być to opłata wyższa, aby komornik miał środki z tej opłaty na podjęcie poszukiwań. Następnie zaś część opłaty powinna należeć się komornikowi za odnalezienie majątku, jak to jest obecnie na tle art 53a u.k.s.e. z 1997 r. W takim	Uwaga niezasadna. Opłata nie jest przeznaczona na pokrycie wydatków komornika. Nie powinno się opłatom egzekucyjnym przypisywać funkcji związanych z motywowaniem komornika. W uzasadnieniu projektu wskazano przekonujące argumenty przemawiające za zniesieniem opłaty „za odnalezienie majątku”.

			wypadku komornik byłby bardziej zainteresowany odnalezieniem majątku. Ponieważ zaś o „zleceniu” poszukiwania majątku i uiszczeniu opłaty decyduje wierzyciel, to wyliczyłby on sobie, czy opłaca mu się to poszukiwanie, a zatem czy jest prawdopodobne, że majątek dłużnika zostanie odnaleziony, bo tylko wówczas będzie można wyegzekwować na rzecz wierzyciela zwrot tych opłat. Jeżeli zaś komornik nie odnalazłby majątku, to druga część opłaty nie powstałaby, a w konsekwencji dłużnik, który nie ukrył majątku nie musiałby jej ponieść.	
150.	Art. 43	SN	W art. 43 projektu określono okoliczności, w których strona może wystąpić z wnioskiem o zwolnienie od kosztów komorniczych (ust. 3 i 4). Jednocześnie wskazano, że do powyższego wniosku oraz do jego rozpoznania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ze sformułowania projektowanych przepisów nie wynika jednoznacznie, według jakich przesłanek należy oceniać, czy stronie przysługuje zwolnienie od kosztów komorniczych i czy przyznanie takiego zwolnienia jest obligatoryjne, czy zależne od uznania sądu. W związku z powyższym fragment przepisu dotyczący wystąpienia z wnioskiem o zwolnienie od kosztów komorniczych należałoby zastąpić bardziej jednoznacznym stwierdzeniem, że w określonych przypadkach sąd zwalnia, albo alternatywnie - może zwolnić - od tych kosztów.	Uwaga niezasadna. Kwestia ta jest unormowana w przepisach ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, które będą odpowiednio stosowane do rozpoznania wniosku o zwolnienie.
151.	Art. 43	KRRP	Art. 43 Projektu jest zbędny i stanowi	Uwaga niejasna.

			konsekwencję niezasadnego poglądu wyrażonego w Uzasadnieniu, a polegającego na nieuwzględnieniu kosztów komorniczych jako składnika kosztów postępowania egzekucyjnego.	Przytoczony w niej pogląd w żaden sposób nie uzasadnia uchylecia art. 43 projektu.
152.	Art. 43	SA Szczecin	Mając na uwadze kondycję finansową Państwa, jak i to, że w praktyce, gdy się orzeka o przedmiotowym zwolnieniu w toku postępowania sądowego, to nie zawsze ma się na uwadze skalę tych kosztów komorniczych, jednakże istotniejsze jest to, że jak już, to te koszty o ile powstaną, to po upływie znacznego czasu, a więc sytuacja dłużnika może być już inna. Zdecydowanie opowiadam się, aby zwolnienie o tych kosztów było zgłaszane i rozpoznawane wyłącznie na etapie właściwego postępowania egzekucyjnego;	Uwaga niezasadna. Przepis art. 110 u.k.s.c. dopuszcza cofnięcie zwolnienia od kosztów sądowych i nie jest konieczna rezygnacja z proponowanego rozwiązania.
153.	Art. 43 ust. 4	SN	Na odrębną uwagę zasługuje art. 43 ust. 4 projektu dotyczący zwolnienia od kosztów osoby prawnej. Wydaje się, że należałoby zakres projektowanego przepisu rozszerzyć, obejmując nim również inne jednostki organizacyjne, nie mające osobowości prawnej, ale mogące występować w postępowaniu egzekucyjnym jako strona. Ponadto należy zwrócić uwagę na szerokie ujęcie przesłanki proponowanego zwolnienia. Brak dostatecznych środków na ponoszenie kosztów, o którym mowa w treści przepisów, według językowego rozumienia tego sformułowania, oznacza niedysponowanie wystarczającą kwotą pieniężną. W praktyce należy spodziewać się sytuacji, w których osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą	Uwaga częściowo zasadna. Przepis został uzupełniony przez wskazanie w nim również jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, które mogą występować w charakterze stron. W odniesieniu do przesłanek zwolnienia, przepis jest wzorowany na analogicznej regulacji zawartej w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Wprowadzanie odmiennych rozwiązań w tej materii, choćby z uwagi na powiązanie tych instytucji (por. art. 43 ust. 1 projektu) nie jest pożądane.

			będą występować o zwolnienie od kosztów komorniczych wskazując na brak środków na rachunku bankowym oraz w gotówce. Rozważenia wymaga, czy we wszystkich przypadkach powyższego rodzaju przyznanie zwolnienia jest zasadne. Z drugiej strony należy wskazać na możliwą sytuację, w której osoba prawna ma środki finansowe, przeznaczone jednak na spełnienie świadczeń publicznoprawnych lub pracowniczych. W związku z powyższym można rozważyć, czy bardziej trafne nie byłoby odmienne określenie przesłanek zwolnienia osób prawnych od kosztów komorniczych, np. w sposób odpowiadający regulacji dotyczącej osób fizycznych.	
154.	Art. 43 ust. 6	SSP IUSTITIA	Przepis przewiduje obowiązek przedłożenia przez stronę jednego odpisu postanowienia o zwolnieniu od kosztów sądowych. W sytuacji opisanej w art. 19 ust. 3 komornik ma obowiązek doręczyć odpis takiego postanowienia sądowi prowadzącemu księgę wieczyste. Nie ulega wątpliwości, że jeden odpis komornik powinien pozostawić w aktach sprawy. Powstaje zatem wątpliwość, skąd komornik ma wziąć odpis, który ma być przesłany do sądu wieczystoksięgowego. Należy wprowadzić możliwość żądania przez komornika od strony przedłożenia kolejnych odpisów postanowienia o zwolnieniu od kosztów sądowych w razie potrzeby posłużenia się nimi.	Uwaga niezasadna Zakresy stosowania art. 19 ust. 3 i art. 43 ust. 6 projektu są rozłączne. Przepis art. 19 ust. 3 dotyczy postanowienia o zwolnieniu od opłaty sądowej w postępowaniu wieczystoksięgowym (art. 106 uksc). Przepis ten znajdzie zastosowanie wyłącznie w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych, bo tylko w tych sprawach komornik składa wnioski o wpisy w księdze wieczystej. Przepis art. 45 ust. 6 projektu nie znajdzie zastosowania w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych, gdyż dotyczy zwolnienia, które wchodzi w rachubę tylko w odniesieniu do opłat komorniczych

				pobieranych „z góry” (w egzekucji świadczeń niepieniężnych, wykonanie zabezpieczenia itd.). W tych sprawach komornik nie składa wniosków o wpis w KW. Przedłożenie odpisu postanowienia przez wierzyciela w art. 19 ust. 3 projektu jest warunkiem złożenia przez komornika wniosku o wpis. Jeżeli wierzyciel zobowiązany do uiszczenia opłaty sądowej na poczet tego wniosku nie uiści jej i nie przedstawi odpisu postanowienia o zwolnieniu, to nie dochodzi do złożenia przez komornika wniosku o wpis w k.w.
155.	Art. 43	KRK	Art. 43. Ust. 1 - zbędne powtórzenie art. 771 k.p.c. Przepis art 47 projektu ustawy o kosztach komorniczych nie przewiduje natomiast uchylenia wymienionego przepisu kp.c.	Uwaga niezasadna. Przepis ten dotyczy kosztów komorniczych, a art. 771 k.p.c. – kosztów sądowych.
156.	Art. 43	KRK	1. Projektowany art. 43 ust. 1 u.kk jest kolejnym przejawem traktowania kosztów komorniczych jako odrębnej kategorii od kosztów postępowania egzekucyjnego. Rozciągnięcie zwolnienia od kosztów postępowania rozpoznawczego na koszty postępowania egzekucyjnego wynika już bowiem z art 771 kp.c. 2. W projektowanym przepisie art 43 ust 3 u.kk użyto pojęcia „strona”, co obejmuje wszystkie podmioty prawa, a zatem osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność sądową. W projektowanym ust 4 tego artykułu nakazano	Uwaga częściowo zasadna. Art. 771 k.p.c. odnosi się wyłącznie do kosztów sądowych, a nie do kosztów komorniczych. Konieczność wprowadzenia ust. 3 wynika stąd, że osoba prawna nie utrzymuje „siebie i swojej rodziny” (por. analogiczną konstrukcję w u.k.s.c.). Przepis uzupełniono w taki sposób, aby objąć nim jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, ale posiadające zdolność sądową.

			jednak ponowne zastosowanie ust. 3 do osób prawnych. W konsekwencji osób prawnych dotyczą obydwie te przepisy. Natomiast w ust 4 nie wymieniono jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. Konstrukcja obydwu tych ustępów projektowanego art. 43 u.kk jest zatem niezrozumiała.	
157.	Art. 44 ust. 2	SSP IUSTITIA	Przepis jest nieprawidłowo zredagowany. Stanowi bowiem o umarzaniu czynności egzekucyjnych, o czym nie mówi kodeks postępowania cywilnego.	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony w taki sposób, aby nie dotyczył „umorzenia czynności”.
158.	Art. 45	SSP IUSTITIA	Redakcja tego przepisu nasuwa wątpliwości. Chodzi w nim bowiem w istocie m.in. o poniesienie przez dłużnika kosztów opłaty egzekucyjnej mimo zwolnienia od kosztów komorniczych. Tymczasem wykładając literalnie ten przepis można by przyjąć, że reguluje on również (negatywnie) kwestię zwolnienia od obowiązku poniesienia opłaty egzekucyjnej przez wierzyciela egzekwującego zwolnionego od ponoszenia kosztów komorniczych.	Uwaga częściowo zasadna. Przepis ten stanowi, że zwolnienie strony od kosztów komorniczych nie zwalnia strony z obowiązku <u>poniesienia opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych</u> oraz zwrotu kosztów postępowania egzekucyjnego drugiej stronie. Odnosi się on zarówno do dłużnika, jak też wierzyciela. Oznacza, że zwolnienie od kosztów komorniczych nie jest przeszkodą do ponoszenia przez nich opłat za egzekucję świadczeń pieniężnych, o ile oczywiście w konkretnym postępowaniu zachodzą podstawy do ściągnięcia albo pobrania od nich tej opłaty. W zakresie tego ostatniego elementu przepis ten został uzupełniony.
159.	Art. 45	KRS	Doprecyzowania wymaga również proponowana	Uwaga częściowo zasadna.

			regulacja zawarta w art. 45 ustawy, tak aby nie budziło wątpliwości, że zwolnienie strony postępowania egzekucyjnego od kosztów sądowych nie pozbawia komornika prawa pobrania od tej strony opłaty egzekucyjnej, jeżeli na podstawie pozostałych przepisów jest zobowiązana do jej poniesienia. Nadto przepis ten dodatkowo i zbędnie reguluje materię nieobjętą projektowaną ustawą tylko przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, czyli rozstrzyga o obowiązku zwrotu kosztów między stronami postępowania egzekucyjnego, co we – wskazanym zakresie reguluje obecnie art. 770 i 771 Kodeksu postępowania cywilnego.	Por. stanowisko do uwagi SSP IUSTITIA zgłoszonej wobec tego przepisu. W zakresie dotyczącym „wkroczenia” w materię unormowaną w k.p.c. uwaga nie jest zasadna, gdyż przepis art. 771 k.p.c. odnosi się wyłącznie do zwolnienia od kosztów sądowych. Przepis ten jest w aktualnym stanie prawnym stosowany jedynie przez analogię do zwolnienia od kosztów egzekucyjnych, z uwagi na istniejącą lukę prawną.
160.	Art. 45	KRK	Art. 45. Przepis niejasny. W uzasadnieniu projektu nie znajdujemy motywów. Uwaga redakcyjna - w jednym zdaniu użyto dwa razy „strony”. Zamiast drugiego wyrazu „strony” należy użyć zaimka „jej”	Uwaga zasadna. Przepis został doprecyzowany i zmieniony redakcyjnie.
161.	Art. 46	SA Warszawa	Należy rozważyć zasadność utrzymania instytucji obniżenia opłaty wobec zmniejszenia opłat w całości.	Uwaga niezasadna Instytucja miarkowania opłat egzekucyjnych (pobieranych z dołu) jest konieczna w celu zapewnienia zgodności przepisów projektowanej ustawy ze standardami konstytucyjnymi.
162.	Art. 46	KRS	Powyższe uwagi znajdują również aktualność odnośnie art. 46 projektu ustawy, który przewiduje możliwość obniżenia opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych na wniosek wierzyciela lub dłużnika. Nie zawarcie w uzasadnieniu projektu ustawy stosownych danych i wyliczeń przemawiających	Uwaga niezasadna Oszacowanie skutków obniżenia opłat egzekucyjnych w ramach miarkowania opłaty przez sądy nie jest możliwe.

			za nową wysokością opłat egzekucyjnych oraz brak odniesienia skutków tych zmian do możliwości prawnej przewidzianej w art. 46, a w szczególności wysokości minimalnej opłaty określonej w art. 46 ust. 5 projektu powoduje brak możliwości oceny zasadności przedstawionych rozwiązań.	
163.	Art. 46	KRRP	Art. 46 Projektu traktuje o instytucji tzw. miarkowania opłaty egzekucyjnej. Odnosząc się do nakładu pracy jako kryterium ustalenia wysokości opłaty stosunkowej należy mieć na względzie, iż komornik jako funkcjonariusz publiczny działa na podstawie i w granicach prawa, tj. wykonuje tylko takie czynności, na jakie zezwalają mu przepisy. Konieczne jest określenie jakiegoś punktu odniesienia, niejako wzorcowego nakładu pracy, z którym możnaby porównać nakład pracy poniesiony przez komornika w konkretnej sprawie, aby móc następnie ocenić ten nakład jako niski, normalny lub wysoki lub też prościej - jako uzasadniający obniżkę opłaty i nieuzasadniający takiej obniżki. Nakład pracy komornika jest różny i zależy przede wszystkim od wskazanego przez wierzyciela sposobu egzekucji, np. egzekucja z nieruchomości wymaga od komornika znacznie większego nakładu pracy niż egzekucja z rachunku bankowego. Nie można również tracić z pola widzenia tego, iż komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym na podstawie i w granicach prawa, tym samym to przepisy określają kompetencje i zakres czynności	Uwaga niezasadna. Przepis ten nie wprowadza modyfikacji w stosunku do aktualnego stanowego, a przytoczone poglądy judykatury zachowają aktualność w zmienionym stanie prawnym.

			komornika, a więc również i nakład pracy przy poszczególnych sposobach egzekucji. Zakładając racjonalność ustawodawcy należy uznać, iż określona w art. 27 ust. 1 wysokość opłaty egzekucyjnej odpowiada normalnemu nakładowi pracy poniesionemu przez komornika przy danym sposobie egzekucji, stąd obniżkę opłaty mógłby uzasadniać jedynie nakład pracy niższy. Niższy nakład pracy musiałby się wiązać z niewykonaniem przez komornika jakichś czynności, a więc uzasadniałby skargę na czynność komornika, względnie podjęcie przez sąd czynności nadzorczych w trybie art. 759 § 2 k.p.c, a nie wniosek o obniżenie opłaty. Na skutek skargi musiałoby bowiem finalnie dojść do wykonania stosownych czynności, a więc nakład pracy komornika nie byłby niższy. Trudno czynić komornikowi zarzut, że przy wspomnianej już egzekucji z rachunku bankowego jego czynności ograniczają się w zasadzie do wysłania odpowiedniego zajęcia do banku prowadzącego rachunek dłużnika, gdyż o rodzaju podjętych czynności decydują przepisy. Nie można oceniać nakładu pracy w oderwaniu od wskazanego przez wierzyciela sposobu egzekucji, gdyż prowadziłoby to do absurdalnych rezultatów, np. wskazanie przez wierzyciela egzekucji z rachunku bankowego już samo w sobie stanowiłoby przesłankę obniżenia opłaty. Wszystko powyższe prowadzi w mojej ocenie do wniosku, iż nakład pracy komornika nie może być samodzielną przesłanką obniżenia opłaty	
--	--	--	---	--

			egzekucyjnej. Potwierdzają to w praktyce liczne orzeczenia sądów rozpoznających wnioski o miarkowanie opłaty egzekucyjnej na podstawie art. 49 ust. 7 - 10 Ustawy. Na uwagę zasługuje pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 lipca 2000 roku, III CZP 23/00 (OSP 2002, nr 3, poz. 36): "ponadto należy zwrócić uwagę na charakter opłaty egzekucyjnej, która mimo przeznaczenia jej także na wynagrodzenie komornika nie jest świadczeniem ekwiwalentnym za jego usługi. Komornik jest bowiem funkcjonariuszem publicznym (art. 1 ustawy). Dlatego opłata egzekucyjna jest daniną publicznoprawną określoną w ustawie co do wysokości, trybu uiszczania i rozliczania, niezależną od rzeczywistego nakładu pracy komornika lub jego woli." Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 maja 2005, P 18/05 (OTK-A 2006, nr 5, poz. 53), przy okazji oceny konstytucyjności miarkowania opłaty na wniosek dłużnika, jasno stwierdził, iż instytucja ta ma szczególny, wyjątkowy charakter. Zasadą pozostaje ponoszenie opłat stosunkowych w ustalonej ustawą wysokości, zaś możliwość zmniejszenia wysokości opłaty stosunkowej musi być uzasadniona nadzwyczajnymi okolicznościami.	
164.	Art. 46	ZBP	Dodatkowym czynnikiem wpływającym na wysokość środków pozyskiwanych na utrzymanie organów egzekucyjnych będzie utrzymana w projekcie instytucja miarkowania opłat egzekucyjnych przez sąd (art. 46 u.k.k.).	Uwaga niezasadna. Projektowana instytucja miarkowania opłat egzekucyjnych (i to w identycznym kształcie) obowiązuje w aktualnym stanie prawnym. Potrzeba jej utrzymania nie

			Poważne wątpliwości budzi wprowadzenie dopuszczalności miarkowania daniny publicznej przez sąd powszechny. Skutkiem takiego rozwiązania jest to że sądy powszechne rozstrzygać będą o istnieniu bądź nieistnieniu obowiązku ponoszenia daniny publicznej na rzecz Skarbu Państwa, a więc o sprawach, które nie mają charakteru spraw cywilnych zgodnie z art. 1 Kodeksu postępowania cywilnego. W obecnym stanie prawnym funkcjonuje instytucja miarkowania opłat egzekucyjnych jednakże obecnie mają one charakter należności komornika sądowego, a nie Skarbu Państwa jak będzie to miało miejsce po nowelizacji ustawy.	budzi wątpliwości.
165.	Art. 46	KRK	Art. 46. Przepis ten powtarza w zasadzie dotychczasową regulację art. 49 ust. 7-10 u.ks.e dotyczącą możliwości tzw. miarkowania opłaty egzekucyjnej przez sąd, czyli możliwości sądowego obniżenia stosunkowej opłaty egzekucyjnej, właściwej dla egzekucji świadczeń pieniężnych, na wniosek dłużnika lub wierzyciela, jeżeli przemawia za tym w szczególności nakład pracy komornika, sytuacja majątkowa wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów. Jak wiadomo, Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 8 maja 2006 r., P 18/05, uznał przepis zawierający podobną regulację za zgodny ze standardem poprawnej legislacji, stanowiącym element wyrażonej w art 2 Konstytucji RP zasady demokratycznego państwa prawnego. Natomiast w literaturze przedmiotu, możliwość sądowego obniżenia opłaty egzekucyjnej	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do innych uwag dotyczących tego przepisu.

			spotkała się z krytycznym przyjęciem. Krytyczne uwagi w tym można ująć w następujących punktach: 1. określenie opłaty stosunkowej według „nakładu pracy komornika” jest w praktyce niemożliwe; 2. określenie opłaty stosunkowej według „nakładu pracy komornika” pozostaje w sprzeczności z art 35 u.ks.e., według którego opłaty egzekucyjne pobierane przez komornika służą pokrywaniu kosztów działalności egzekucyjnej, a nie kosztów danej egzekucji; 3. przyznanie sądowi kompetencji do zmniejszenia opłaty egzekucyjnej jest niedopuszczalne ze względu na publicznoprawny charakter opłat egzekucyjnych; opłaty egzekucyjne według art. 84 i 217 Konstytucji RP powinny nakładane i określane wyłącznie mocą ustawy. Przyjęta w art 49 u.ks.e. możliwość sądowego obniżenia opłaty egzekucyjnej łamie w istocie rzeczy zasadę normatywnego ustalania wysokości opłat egzekucyjnych. 4. Trybunał Konstytucyjny pominął całkowicie charakter opłaty egzekucyjnej, która co do zasady powinna być ustalana normatywnie w sposób niezwiązany z kosztami konkretnego postępowania egzekucyjnego. 5. dopuszczalność sądowego obniżenia opłaty egzekucyjnej abstrahuje zupełnie od istoty, charakteru i funkcji opłat egzekucyjnych. Pobierane przez komornika opłaty egzekucyjne są bowiem przeznaczane nie tylko na pokrycie	
--	--	--	--	--

			kosztów danej egzekucji, ale na pokrycie ogólnych kosztów działalności egzekucyjnej komornika. Opłata egzekucyjna jest ustalana normatywnie w sposób niezwiązany z kosztami konkretnego postępowania egzekucyjnego. Taka charakterystyka opłat, dokonana przez Trybunał Konstytucyjny, wielokrotnie akcentowana również w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wyklucza możliwość sądowego miarkowania wysokości opłaty egzekucyjnej w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Utrzymanie takiej możliwości, aczkolwiek odpowiadające zdaniem Trybunału Konstytucyjnego standardowi poprawnej legislacji, pozostaje w niezgodzie z przedstawionym wyżej charakterem opłaty egzekucyjnej. Mając powyższe na uwadze oraz zakładając racjonalność ustawodawcy należy uważać, że przyjęty w polskim porządku prawnym system finansowania działalności egzekucyjnej komorników sądowych został oparty na takim ukształtowaniu kosztów egzekucyjnych w zakresie stawek opłat egzekucyjnych, zasad ich pobierania, zwolnienia od kosztów egzekucji i zasad ich zwrotu, które wykluczą deficytowość czy też nieopłacalność działalności egzekucyjnej komorników. Wprowadzenie do tego systemu dopuszczalności sądowego obniżenia opłaty egzekucyjnej może niewątpliwie naruszać stabilność i spójność tego systemu, a szerokie wykorzystywanie przez sądy takiego obniżenia może powodować, że wykonywanie zawodu	
--	--	--	---	--

			komornika będzie w dużym zakresie niebezpiecznie deficytowe. W świetle poczynionych uwag za uzasadniony uważać należy postulat eliminacji możliwości sądowego obniżenia ustalonej normatywnie wysokości opłaty egzekucyjnej, przewidzianej w art 46 projektu ustawy o kosztach komorniczych.	
166.	Art. 48	SA Warszawa	Ponieważ ustawa zmienia również opłatę od zażalenia na odmowę czynności notarialnej (art. 48 pkt 1 projektu) należy przy tej okazji wprowadzić opłatę od wniosku o uzasadnienie wyroku (np. w kwocie 30 zł) - ewentualnie zaliczaną na poczet opłaty od apelacji lub zażalenia. Taka opłata zmniejszy liczbę wniosków o uzasadnienie, co pozwoli na zaoszczędzenie pracy sędziów	Uwaga niezasadna. Postulowana problematyka wykracza poza zakres projektu, gdyż nie odnosi się ona wyłącznie do spraw egzekucyjnych.
167.	Art. 49	SA Szczecin	Należy precyzyjnie określić, co oznacza „wszczęte postępowania”, zwłaszcza, czy zachowano właściwą dystynkcję pomiędzy pojęciami postępowanie egzekucyjne, a egzekucja Jest to powielony błąd praktycznie każdej nowelizacji odnoszącej się w jakiś sposób do postępowania egzekucyjnego, w zakresie regulacji przepisów przejściowych".	Uwaga niezasadna W doktrynie i judykaturze dystynkcja między postępowaniem egzekucyjnym i egzekucją nie budzi żadnych wątpliwości. Przedmiotowy przepis wiąże stosowanie nowych przepisów z wszczęciem postępowania egzekucyjnego, a nie egzekucji i jest to zamierzone i celowe. W przeciwnym przypadku, okazałoby się, że w ramach tego samego postępowania należy stosować dawne i nowe przepisy, co w niektórych kwestiach byłoby niemożliwe, z uwagi na kolizje między tymi przepisami.
Uwagi do zmian w KPC i UKSC				
168.	Art. 763	PGSP	Wprowadzenie zmiany do art. 763 k.p.c. jest	Uwaga niezasadna.

	k.p.c.		zbędne i rodzi wątpliwości, o jakiego uczestnika postępowania chodzi w dodanym § 2 – w rozumieniu k.p.c., czy ustawy o kosztach komorniczych, a może „uczestnik postępowania, którego dotyczy czynność komornika” jest „osobą, której dotyczy to postanowienie”, o której mowa w art. 6 ustawy o kosztach komorniczych. Także obowiązek informowania o aktualnej wysokości należności w każdym piśmie kierowanym do strony postępowania jest niecelowe. W praktyce strony otrzymują od komornika po kilka pism jednocześnie, gdyż jednocześnie jest dokonywanych kilka czynności egzekucyjnych i wskazywanie w każdym z nich aktualnej wysokości należności niczemu nie służy, a tylko będzie utrudniało odbiór komunikatu mającego wynikać z poszczególnych pism.	Pojęcie „uczestnik postępowania egzekucyjnego” jest jednolicie rozumiane w nauce i judykaturze. Jest to osoba uczestnicząca w postępowaniu, ale niebędąca stroną tego postępowania. Jest ono również stosowane w przepisach dotyczących postępowania egzekucyjnego (por. np. art. 761, art. 773). Wątpliwość, czy chodzi tu o uczestnika w rozumieniu art. 4 projektowanej ustawy jest całkowicie nieuzasadniona. Stała się ona nieaktualna wobec skreślenia przepisu art. 4 projektu. Celem przepisu art. 763 k.p.c. jest to, aby uczestnicy postępowania również byli zawiadamiani o takich czynnościach, które ich dotyczą (np. aby bank będący poddłużnikiem był zawiadamiany o umorzeniu postępowania egzekucyjnego). Informowanie stron o aktualnej wysokości zadłużenia służy np. pozyskaniu przez dłużnika wiedzy o tym, jaką kwotę wpłacić komornikowi albo wierzycielowi w celu zaspokojenia całości długu.
169.	Art. 763 k.p.c.	KRK	1. Przede wszystkim, w związku z nowatorską definicją strony zawartą w projektowanym art 4 u.kk, nie jest jasne, czy pojęcie „strona” w art. 763 kp.c, zmienianym przez tę samą ustawę, zostało użyte w dotychczasowym, powszechnie przyjmowanym	Uwaga częściowo zasadna. Por. stanowisko do uwagi zgłoszonej przez PGSP do tego przepisu. Informowanie stron przez komornika nie stanowi czynności decyzyjnej.

			znaczeniu, tj. jako wierzyciel i dłużnik, czy w znaczeniu podanym w projektowanym art 4 u.kk, a zatem jako każdy uczestnik postępowania egzekucyjnego. Z zestawienia przepisów art 763 § 1 i 2 kp.c wynika, że w tym wypadku przyjęto tradycyjne rozumienie pojęć „strona” i „uczestnik postępowania”, w przeciwnym razie dodawany do art 763 kp.c przepis § 2 byłby zbędny. 2. A/ Dodawanego do art 763 kp.c przepisu § 3 nie można zaaprobować. Wymóg, aby w każdym piśmie informować o aktualnej wysokości egzekwowanej należności jest zbytnim formalizmem, zwłaszcza w sytuacji, gdy pism tych będzie wysłanych w jednym dniu albo w kolejnych dniach kilka albo kilkanaście, a egzekucja nie zostanie jeszcze rozpoczęta. W każdym zaś piśmie wychodzącym innego dnia komornik będzie musiał obliczyć aktualną wysokość odsetek. Ponadto pewne pisma, jak np. wzywające do usuwania braków formalnych pisma strony, nie nadają się do przesyłania informacji o wysokości należności, mogą bowiem wprowadzić adresata w błąd, gdy uzna on, że istotą otrzymanego pisma jest poinformowanie o stanie należności i nie dostrzeże wezwania do usunięcia braków. Strona zaś zawsze może uzyskać od komornika informację o aktualnym stanie sprawy na podstawie art 760 § 1 kp.c. B/ Informowanie stron w każdym piśmie o wysokości należności jest zbędne jeszcze innej przyczyny. W zasadzie bowiem, aż do uprawomocnienia się planu podziału będzie to ta	
--	--	--	---	--

			sama wartość, z wyjątkiem narastających odsetek i ewentualnie dochodzących kosztów, a w szczególności z tytułu wydatków komornika. Powoduje to jednak, że nawet przy jednym wierzycielu egzekwującym, należność tego wierzyciela nie będzie nigdy równa wielkości długu obciążającego dłużnika. W konsekwencji albo pouczenie będzie wprowadzało w błąd dłużnika albo, nawet przy jednym wierzycielu, komornik będzie musiał prowadzić podwójne wyliczenia, tj. w stosunku do dłużnika uwzględniające także własną należność z tytułu opłaty egzekucyjnej i wydatków. O tym zaś, jaka należność przypadnie ostatecznie danemu wierzycielowi będzie można przekonać się dopiero po uprawomocnieniu się planu podziału, w tym po zamieszczeniu w planie podziału należności z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego przypadających w szczególności Skarbowi Państwa oraz komornikowi prowadzącemu egzekucję. C/ Powstaje zaś pytanie o charakter prawny i w konsekwencji o moc wiążącą takiej „informacji”. Należy uznać, że będzie to czynności decyzyjna, nie zaś czynność wykonawcza komornika. Powstają więc wątpliwości w kwestii zastosowania do tej informacji art 365 § 1 kp.c. a zatem związania wszystkich podmiotów postępowania treścią tej informacji. Jeżeli więc komornik błędnie obliczy tę należność i poda jej wielkość w „informacji” to czy będzie musiał przyznać ją wierzycielowi w takiej właśnie	
--	--	--	--	--

			wysokości (a zatem większej albo mniejszej od rzeczywistej).	
170.	Art. 770 kpc	PGSP	Budzi wątpliwości wzajemna relacja art. 770 § 6 i art. 6 ustawy o kosztach komorniczych. Nie jest jasne, czy postanowienie o kosztach postępowania egzekucyjnego obejmuje lub może obejmować także rozstrzygnięcie o kosztach komorniczych. Tym bardziej, że w nowelizowanym art. 1025 § 1 pkt wymienia się koszty sądowe, koszty komornicze i koszty postępowania egzekucyjnego obok siebie, a zatem jako odrębne kategorie kosztów.	Uwaga niezasadna. Postanowienie o kosztach postępowania egzekucyjnego odnosi się do kosztów postępowania, czyli kosztów „rozliczanych” między stronami. Nie ma przeszkód, aby w takim postanowieniu zostały też zawarte rozstrzygnięcia o kosztach komorniczych, czyli kosztach należnych komornikowi od strony. Relacja między tymi rodzajami kosztów jest analogiczna, jak w przypadku postanowienia o kosztach procesu i postanowienia o kosztach sądowych.
171.	Art. 770 k.p.c.	SA Szczecin	Powinno się jednoznacznie rozstrzygnąć, kto może być pełnomocnikiem w postępowaniu egzekucyjnym, na jakim jego etapie mają być przyznane koszty zastępstwa, bo skoro się je ściąga wraz z egzekwowanym roszczeniem, to sugeruje to, że powinny być ustalone na wstępie (Sąd Najwyższy ma inne zdanie), jeżeli miały by być przyznane dopiero przy ostatecznym (mało czytelne pojęcie) rozliczeniu, to już nie będzie mowy o zastosowaniu § 5 nie będzie już zwyczajnie egzekwowanego roszczenia.	Uwaga częściowo zasadna Propozycja określenia, kto może być pełnomocnikiem w postępowaniu egzekucyjnym wykracza poza zakres projektowanej ustawy. Przepis art. 770 k.p.c. został uzupełniony i przeredagowany w taki sposób, aby jasno z niego wynikało, że orzeczenie o kosztach postępowania może mieć charakter wstępny lub ostateczny.
172.	Art. 770	KRS	Rozważyć również należy zasadność wprowadzenia do art. 770 Kodeksu postępowania cywilnego § 2, ustalającego zasadę, że wydatki komornika wybranego przez wierzyciela i działającego poza rewirem obciążają wierzyciela, przy jednoczesnym	Uwaga zasadna. Zakwestionowany przepis został skreślony, natomiast w art. 10 projektu wskazano, że przedmiotowe wydatki nie obciążają dłużnika.

			wprowadzeniu przez projektodawcę w art. 10 projektu ustawy o kosztach komorniczych przepisu regulującego analogiczną tematykę. Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje, że w tej sytuacji zmiana Kodeksu postępowania cywilnego nie jest konieczna i może zostać zastąpiona całościowym uregulowaniem tematyki kosztów egzekucji komorniczych w jednym akcie prawnym, jakim jest projektowana ustawa o kosztach komorniczych.	
173.	Art. 770	KPF	Projekt u.k.s. (art. 10) i projekt zmiany k.p.c. (art. 770 § 2), przewiduje, że niektóre koszty działań komornika wybranego przez wierzyciela, podejmowane poza jego rewirem, obciążają wierzyciela i nie wlicza się ich do kosztów postępowania obciążających wierzyciela. Mimo możliwości przyjmowania spraw przez komornika spoza swojego rewiru, wierzyciele nie będą zainteresowani kierowaniem takich spraw ze względu na brak możliwości odzyskania poniesionych kosztów - nawet w przypadku skutecznej egzekucji - co w znaczący i nieuzasadniony sposób osłabi możliwość dokonania wyboru komornika. Koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym nie mogą być wyższe niż stawka minimalna (projekt art. 770 § 3 k.p.c.). W uzasadnieniu do Projektu u.k.k. brak wskazania argumentacji dotyczącej wprowadzenia ww. ograniczania w przyznawaniu przez organ egzekucyjny wyższych kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym.	Uwaga niezasadna Por. stanowisko do analogicznej uwagi KPF dotyczącej art. 10 projektu. W odniesieniu do przepisu ograniczającego wysokość stawek wynagrodzenia uzupełniono uzasadnienie projektu, wskazując, że ograniczenie to wynika stąd, iż czynności pełnomocnika w postępowaniu egzekucyjnym zazwyczaj ograniczają się do sporządzenia i wniesienia pism procesowych. Nie ma zatem uzasadnienia, aby komornik ustalał koszty zastępstwa w wysokości odpowiadającej wielokrotności stawki minimalnej.

			Należy zaznaczyć, że w postępowaniu egzekucyjnym stawka minimalna zastępstwa wynosi 25 % stawki zastępstwa w zwykłym postępowaniu sądowym (vide: § 8 pkt 7 w zw. z § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz § 8 pkt 7 w zw. z § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie), a w przypadku egzekucji z nieruchomości wynosi 50 % stawki zastępstwa w zwykłym postępowaniu sądowym. Postulujemy utrzymanie obecnie obowiązującej regulacji polegającej na tym, że komornik sądowy, tak jak sąd, ma prawo przyznawania kosztów zastępstwa do sześciokrotności stawki minimalnej określonej stosownymi przepisami.	
174.	Art. 770	KRK	1. Projektowany art 770 § 1 k.p.c. nie budzi zastrzeżeń. 2. W projektowanym art 770 § 2 k.p.c. uregulowano to samo, co zostało już uregulowane w art. 10 u.k.k. Jeden z tych przepisów jest zatem zbędny. Ponieważ przepis ten dotyczy tylko wydatków komornika, powinien zatem być zamieszczony w przepisach art. 7-19 u.k.k, nie zaś w przepisach k.p.c. dotyczących w sposób ogólny rozstrzygania o kosztach postępowania egzekucyjnego. 3. A/ Projektowany art 770 § 3 kp.c. jest niezrozumiały. Po pierwsze bowiem w przepisach odrębnych zostało określonych wiele stawek minimalnych opłat za czynności adwokackie i radcy prawnego (zapewne ponadto sto). Nie	Uwaga częściowo zasadna. Por. stanowisko wobec pozostałych uwag zgłoszonych do tego przepisu oraz do art. 10 projektu. W zakresie dotyczącym stawek wynagrodzenia z tytułu zastępstwa doprecyzowano przepis wskazując, że odnosi się on wyłącznie do wynagrodzenia z tytułu zastępstwa procesowego. Należy się również zgodzić z zastrzeżeniami dotyczącymi ustalania kosztów w celu sporządzenia tzw. perspektywicznego planu podziału. Z tego względu skreślono ten fragment przepisu, który wyłączał ustalenie

		wiadomo zatem, o którą z nich tu chodzi. B/ Ponadto opłata za czynności adwokackie, to nie to samo co koszty zastępstwa prawnego. Na koszty zastępstwa prawnego składają się bowiem wynagrodzenie adwokata i poniesione przez niego wydatki. Analizowany przepis art. 770 § 3 kp.c. jest niejasno formułowany, ale wydaje się, że jego celem jest zakaz przyznania w postępowaniu egzekucyjnym uczestnikowi zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w zakresie wydatków adwokata (radcy prawnego). W następstwie tego uregulowania może zatem zdarzyć się, że uczestnikowi postępowania nie zostanie przyznany zwrot od przeciwnika nawet połowy kosztów zapłaconych adwokatowi. Preferuje to więc stronę zamożną, która jest w stanie ponieść umówione z adwokatem koszty i której nie zależy na tym, aby otrzymała zwrot kosztów w wysokości zbliżonej do rzeczywiście poniesionych. Dla strony uboższej, dla której zwrot przez przeciwnika kosztów uiszczonych adwokatowi ma istotne znaczenie, oznacza to ograniczenie w dostępie do fachowej pomocy prawnej. C/ Analizowany przepis wywiera jeszcze inny doniosły skutek, a mianowicie nie ogranicza swego zastosowania do kosztów zastępstwa prawnego udzielonego przez fachowego pełnomocnika (adwokata, radcy prawnego). Zastępcą prawnym uczestnika postępowania egzekucyjnego może być także pełnomocnik „niefachowy” (art. 87 w zw. z art. 13 § 2 kp.c).	kosztów w takim przypadku. Zastrzeżenia dotyczące przepisu o zaskarżeniu postanowienia zostały uwzględnione (por. też stanowisko do uwag dot. art. 6 projektu).
--	--	--	--

			Wydaje się zatem, że projektowany art 770 § 3 kp.c. będzie także podstawą ograniczenia górnej granicy zwrotu kosztów zastępstwa prawnego udzielonego przez „niefachowego” pełnomocnika. D/ Nie jest jasne, czy projektowany art. 770 § 3 kp.c. będzie miał zastosowanie do kosztów całego postępowania egzekucyjnego (za takim stanowiskiem może przemawiać wykładnia literalnodostłowna), czy też oddzielne w każdym etapie postępowania, w którym wydawane jest rozstrzygnięcie o kosztach (przez komornika, ze skargi, z zażalenia). Wydaje się, że kwestia ta powinna być uregulowana wyraźnie. 4. Ze względu na treść projektowanego art 770 § 4 zd. 2 kp.c. zbędna stała się końcowa część art 816 § 3 kp.c, a zatem sformułowanie „rozstrzygając o kosztach”. Powinno ono zostać uchylone. 5. A/ Pewne wątpliwości budzi projektowany art 770 § 4 zd. 3 kp.c. Przede wszystkim wyłącza on ustalenie kosztów postępowania egzekucyjnego przed sporządzeniem planu podziału, o którym mowa w art 1029 § 1 kp.c, a zatem tzw. perspektywicznego planu podziału. Wyłączenie to jest niezrozumiałe, także bowiem w perspektywicznym planie podziału koszty postępowania podlegają zamieszczeniu w planie podziału i zaspokojeniu w kategorii pierwszej. Koszty powinny być zamieszczone w planie podziału, gdy są już ustalone w sposób pewny, a zatem postanowienie określające koszty mogło	
--	--	--	---	--

			być zweryfikowane przez możliwość wniesienia skargi. Jeżeli komornik nie wyda postanowienia ustalającego koszty przed sporządzeniem planu podziału, to nie ma podstawy prawnej do zamieszczenia tych kosztów w planie podziału. Należności z tytułu kosztów nie powinny być zamieszczane w planie podziału na podstawie niezweryfikowanych wyobrażeń komornika o ich wysokości (nieformalnych wyliczeń). Weryfikowanie wyliczenia kosztów dopiero przez zaskarżanie perspektywnego planu podziału wydaje się nieprawidłowe, gdyż spowoduje odsunięcie w czasie chwili wykonywania planu podziału. Należności zamieszczone w dalszych kategoriach zaspokajania będą bowiem podlegały zaspokojeniu dopiero po zaspokojeniu należności zamieszczonych w kategorii pierwszej. Należy jeszcze dodać, że w związku z rozróżnieniem kosztów komorniczych i kosztów postępowania egzekucyjnego przepis art. 770 § 4 kp.c. nie będzie dotyczył kosztów komorniczych. Koszty te zaś powinny być również ustalone w sposób pewny przed sporządzeniem planu podziału. 6. A/ W projektowanym art 770 § 6 kp.c. została uregulowana problematyka zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego. Natomiast w projektowanym art 6 u.kk uregulowana została problematyka zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie kosztów komorniczych. Jak już wielokrotnie podkreślano, wydaje się, że z	
--	--	--	---	--

			rozróżnienia tego należy zrezygnować. Jeżeli jednak zmieniony art. 770 kp.c. nie będzie dotyczył kosztów komorniczych, ale wyłącznie „innych” kosztów postępowania egzekucyjnego, to wzmianka w projektowanym art. 770 § 6 kp.c. o przysługiwaniu zażalenia komornikowi, jest wadliwa, ponieważ zażalenie powinno przysługiwać komornikowi tylko na rozstrzygnięcie sądu w przedmiocie kosztów komorniczych (należnych jemu), nie zaś kosztów należnych uczestnikowi postępowania albo Skarbowi Państwa. B/ W projektowanym art 770 § 6 kp.c, odmiennie niż w projektowanym art. 6 u.kk, nie ma wzmianki o sądzie „pierwszej instancji”. Jeżeli obydwie te przepisy wejdą w życie (jak zaznaczono art. 6 u.kk wydaje się zbędny), wywoła to wątpliwości interpretacyjne w kwestii, jaka jest istota tego rozróżnienia, a w szczególności, czy w art. 770 § 6 kp.c, chodzi o zaskarżalność postanowienia także sądu drugiej instancji (postanowienie każdego sądu), a zatem także o zażalenie do Sądu Najwyższego. C/ Nie jest jasne, w jakim znaczeniu zostało użyte w projektowanym art. 770 § 6 kp.c pojęcie „strona”, czy tak, jak przyjmowano to dotychczas na tle przepisów kp.c (wierzyciel i dłużnik), czy jak w projektowanym art 4 u.kk (każdy uczestnik postępowania). Z jednej bowiem strony treść art. 770 § 6 kp.c stanowi zdanie ostatecznie przeniesione bez istotnych zmian z dotychczasowego art. 770 § 1 k.p.c Z drugiej	
--	--	--	---	--

			jednak strony przepis art 770 § 6 k.p.c jest zmieniany mocą ustawy o kosztach komorniczych, która to ustawa definiuje pojęcie strony odmiennie niż jest ono rozumiane na tle przepisów kp.c Jeżeli pojęcie „strona” oznacza wierzyciela i dłużnika, to jest ono ujęte zbyt wąsko, ponieważ zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego powinno przysługiwać każdemu, kogo postanowienie o kosztach dotyczy.	
175.	Art. 770 ¹ k.p.c.	KRK	1. Zmiana art. 770¹ kp.c polega na dodaniu słów „postępowania egzekucyjnego”. Zmiana ta zmierza zatem do usunięcia wątpliwości co do charakteru kosztów objętych treścią przepisu, które w zasadzie nie powstawały. Również jednak to uregulowanie ma swój odpowiednik odnośnie do kosztów komorniczych w art 5 ust. 3 zd. 1 u.kk. Uregulowania te potwierdzają spostrzeżenie, iż projektodawcy przyjęli założenie, iż koszty komornicze nie będą składnikiem kosztów postępowania egzekucyjnego. 2. Przepis art 770¹ k.p.c. budzi jednak także zastrzeżenia innego rodzaju występujące od momentu jego uchwalenia. Mianowicie wykonanie postanowienia komornika w przedmiocie kosztów bez nadania mu klauzuli wykonalności ma sens tylko wówczas, gdy postanowienie to wykonuje komornik, który je wydał. Jest on bowiem w stanie stwierdzić na podstawie posiadanych akt sprawy, czy postanowienie to jest wykonalne (prawomocne).	Uwaga częściowo zasadna. Po zmianach dokonanych w projekcie nie powinno budzić wątpliwości, że pojęcie „koszty postępowania egzekucyjnego” będzie obejmowało swoim zakresem także koszty komornicze. Odnosząc się do kwestii „potwierdzania prawomocności” postanowienia, należy zwrócić uwagę na to, że przewidziane w k.p.c. stwierdzenie prawomocności, to instytucja, która powinna być stosowana w razie sporu co do faktu, czy orzeczenie jest prawomocne. W tym przypadku wystarczająca jest wzmianka o prawomocności postanowienia.

			Jeżeli zaś postanowienie to ma wykonać inny komornik, nie jest on w stanie stwierdzić czy postanowienie to jest wykonalne, a zatem czy się uprawomocniło. Informacji w tej kwestii, w formie określonej przez prawo, musi dostarczyć komornikowi wierzyciel. Skoro zaś wierzyciel nie uzyska na to postanowienie klauzuli wykonalności (taki jest chyba zamysł przepisu), to musi wystąpić o stwierdzenie prawomocności postanowienia zasądzającego koszty postępowania egzekucyjnego (art. 364 w zw. z art 13 § 2 kp.c). Dopuszczalne jest bowiem stwierdzenie prawomocności każdego orzeczenia wydanego w postępowaniu cywilnym (pomijam problem dopuszczalności stwierdzenia prawomocności, gdy można uzyskać klauzulę wykonalności co do tego samego rozstrzygnięcia). Nie ma przy tym przeszkód, aby prawomocność swoich orzeczeń stwierdzał komornik. Procedura stwierdzenia prawomocności nie jest zaś wcale łatwiejsza ani prostsza niż procedura nadania klauzuli wykonalności. W szczególności zaś postanowienie stwierdzające prawomocność należy doręczyć obydwu stronom i jest ono zaskarżalne na zasadach ogólnych. Wydaje się zatem, że należy ograniczać wypadki dopuszczalności wykonania orzeczeń bez klauzuli wykonalności tylko do orzeczeń wydanych przez komornika, który je wykonuje. Klauzulę wykonalności zaś co do swoich orzeczeń, podlegających wykonaniu przez	
--	--	--	--	--

			innego komornika, może nadawać komornik.	
176.	Art. 1025 k.p.c.	KRK	1. Zmiana art. 1025 § 1 pkt 1 kp.c. jest zbyt daleko idąca. Aby ujednolicić terminologię, tj. dostosować ją do projektowanych art 770 § 4 i 5 oraz art. 770¹ kp.c, wystarczyło zmienić dotychczasowe sformułowanie „koszty egzekucyjne” na „koszty postępowania egzekucyjnego”, nie wymieniając zaś w tym przepisie kosztów sądowych ani kosztów komorniczych. 2. Koszty komornicze zostały wymienione zbędnie, ponieważ są to koszty postępowania egzekucyjnego. Przy określonym, dotychczasowym sposobie rozumienia pojęcia „koszty postępowania egzekucyjnego”. 3. Wymienienie kosztów sądowych wywołuje zaś dalej idące wątpliwości interpretacyjne. Jeżeli koszty sądowe powstały w postępowaniu egzekucyjnym, to są to również koszty postępowania egzekucyjnego. Odnosi się zatem do nich powyższa uwaga dotycząca pojęcia „koszty komornicze” w art. 1025 § 1 pkt 1 kp.c (por. wyżej pkt 2). Jednakże koszty sądowe mogą powstać także w postępowaniu rozpoznawczym. Dotychczas koszty te podlegały zaspokojeniu w równym stopniu z należnością główną, jako „koszty postępowania” (art. 1025 § 3 zd. 1 kp.c). Jeżeli jednak interpretacja zmienionego art 1025 § 1 pkt 1 kp.c pójdzie w kierunku, że przepis ten jako lex specialis wyłącza zastosowanie art 1025 § 3 zd. 1 k.p.c. w zakresie kolejności zaspokajania	Uwaga zasadna. Przepis został zmieniony zgodnie z pkt 1 uwagi.

			kosztów sądowych powstałych w postępowaniu rozpoznawczym, oznaczać to będzie pogorszenie sytuacji wierzycieli egzekwujących i sytuacji komornika.	
177.	Art. 1033 § 1 k.p.c.	KRK	Znaczenie używania słowa „niezwłocznie” w przepisach prawa odnośnie do działania organów postępowania cywilnego nie zostało wyjaśnione przez naukę. Wydaje się, że używanie tego słowa jest nie tylko zbędne, ale wręcz wadliwe. Organ postępowania zawsze powinien dokonywać czynności niezwłocznie, a zatem bez zwłoki (bez zawinionego opóźnienia). Używanie tego słowa w niektórych przepisach może jednak sugerować, że w przepisach dotyczących czynności organu postępowania, w których nie użyto słowa „niezwłocznie” organ może dokonywać czynności ze zwłoką (zawinionym opóźnieniem).	Uwaga niezasadna. Kwestionowany fragment jest wzorowany na dotychczasowym brzmieniu tego przepisu.
178.	Art. 1035 k.p.c.	KRK	1. Zmiana art. 1035 kp.c. nie budzi zasadniczych zastrzeżeń. 2. Niezmienne zastrzeżenia budzi używanie w przepisach prawa słowa „niezwłocznie”, o czym była już mowa. Słowo to jest jednak użyte w art 1035 kp.c. od początku jego istnienia.	Uwaga niezasadna. Por. stanowisko do uwagi dot. art. 1033 k.p.c.
179.	Art. 70 pkt 4 UKSC	KPF	Projekt u.k.k. przewiduje wzrost wysokości opłaty sądowej za wyjawienie majątku z 40 zł do 200 zł (projekt art. 70 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). KPF rekomenduje pozostawienie dotychczasowej stawki w wysokości 40 zł, gdyż jej podwyższenie może zniechęcić wierzycieli do korzystania z tego	Uwaga niezasadna. Podwyższenie opłaty służy właśnie celowi wskazanemu w uwadze i wynika stąd, że w aktualnym stanie prawnym funkcjonuje instytucja tzw. komorniczego wyjawienia majątku (art. 801 i nast. k.p.c.).

			środka, a przez to negatywnie wpływać na skuteczność prowadzonych egzekucji.	
180.	Art. 72 UKSC	KRK	Projektowane przepisy art. 72 ust 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 u.ks.c. zostały sformułowane nieprawidłowo. Ich treść sugeruje bowiem, że można wnieść zażalenie na orzeczenie referendarza sądowego bądź też, że dotyczą one zażaleń na postanowienia wydane w następstwie rozpoznania skargi na orzeczenia referendarza sądowego. Wydaje się zaś, że przepisy te mają dotyczyć wszelkich zażaleń na postanowienia sądu. W przeciwnym razie wiele zażaleń w postępowaniu egzekucyjnym nie podlegałoby opłacie. W takim jednak wypadku zażalenia na postanowienia sądu i skargi na orzeczenia referendarza sądowego powinny być wymienione w odrębnych punktach, a zatem każdy z ustępów art. 72 u.ks.c. powinien liczyć trzy punkty.	Uwaga niezasadna. Trudno zgodzić się z poglądem, że przepisy te sugerują dopuszczalność zażalenia na orzeczenie referendarza sądowego. Wymieniają one jedynie pisma, od których należą się proponowane opłaty. O dopuszczalności tych środków zaskarżenia rozstrzygają natomiast przepisy k.p.c.
Dodatkowe uwagi i propozycje				
181.		SA Katowice	Mając na względzie deklarowaną w uzasadnieniu do opiniowanego projektu ustawy o kosztach komorniczych, chęć uporządkowania materii egzekucyjnej oraz zwiększenia przejrzystości systemu regulacji prawnych egzekucji sądowej, w ramach którego ustawodawca zdecydował się na uregulowanie zagadnienia kosztów egzekucji w odrębnej ustawie, pewne zdziwienie może budzić fakt, iż równocześnie ten sam ustawodawca, nie doceniając wagi kontroli finansowej, prowadzonej w kancelariach komorników przez wyspecjalizowanych pracowników sądów, nie	Propozycja niezasadna. Projekt ustawy o kosztach komorniczych dotyczy wyłącznie finansowania postępowań prowadzonych przez komorników sądowych. Problematyka dotycząca czynności kontrolnych i nadzorczych pozostaje poza zakresem tego projektu, a przepisy z tego zakresu są zamieszczone przede wszystkim w projekcie ustawy o komornikach sądowych.

			daje prezesom sądów rejonowych i okręgowych wystarczająco skutecznych narzędzi prowadzenia nadzoru nad finansową działalnością komornika, przez co ten nadzór znacznie osłabia. Jak wiadomo, działalność komornika to w dużej mierze działalność finansowa, charakteryzująca się dużą różnorodnością kosztów związanych z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego oraz ogromną ilością operacji finansowych, realizowanych na co dzień przez poszczególne kancelarie. Tymczasem nadzór nad działalnością komorników w zakresie kontroli finansowej został zastrzeżony dla Ministra Sprawiedliwości, bez wskazania konkretnych na temat sposobu realizacji tego nadzoru, co budzi uzasadnione obawy co do jego efektywności, zważywszy na ilość czynnych obecnie w naszym kraju kancelarii komorniczych. W mojej ocenie, opiniowany projekt ustawy jest czytelny i zrozumiały, jednak dostrzegam, to z pozycji osoby, która od ponad 10-u lat śledzi intensywnie przepisy, ich zmiany i interpretacje oraz praktykę komorników w odniesieniu do zagadnienia generowania i rozliczania kosztów egzekucji, w tym naliczania i pobierania opłat egzekucyjnych. Wątpię jednak, aby przeciętny uczestnik postępowania egzekucyjnego był w stanie w takim samym stopniu zrozumieć przepisy regulujące proces egzekucji, dzięki czemu mógłby świadomie i ze zrozumieniem samodzielnie kontrolować poczynania komornika. Wobec powyższego, w mojej ocenie nie da się	
--	--	--	--	--

			przerzucić całkowitego ciężar nadzoru nad prowadzeniem finansów w poszczególnych postępowaniach egzekucyjnych na strony tych postępowań, licząc że to strona postępowania zauważy nieprawidłowość i wytknie ją komornikowi, w sposób przewidziany przepisami. W większości przypadków strony postępowań nie orientują się w przepisach na tyle dobrze, aby kompetentnie kontrolować i zwracać komornikowi uwagę na popełniane przez niego błędy i nieprawidłowości. Ponadto, strona postępowania jest w stanie zauważyć nieprawidłowość tylko we własnej sprawie, nie jest natomiast w stanie wykryć procederu stosowanego przez komornika na szerszą skalę (tzn. również w innych sprawach). A często jest też i tak, że nawet jeśli strony zauważą nieprawidłowości w obszarze rozliczeń finansowych to, zwłaszcza jeśli dotyczą one stosunkowo drobnych kwot, mniej zasobne osoby odstępują od dochodzenia swoich racji przed sądem, ponieważ rodzi to konieczność (przynajmniej czasowo) poniesienia kolejnych kosztów. Choć więc czuwanie nad zgodnym z przepisami przebiegiem postępowania jest prawem i obowiązkiem stron postępowania, to powinno być ono jednak jedynie uzupełnieniem systemowej, faktycznie realizowanej i efektywnej kontroli i nadzoru nad rozliczeniami finansowymi komorników. Zamiast więc doprowadzać do sytuacji, w której to strony postępowań egzekucyjnych mniej lub bardziej masowo będą składać skargi na czynności komornika, które	
--	--	--	---	--

			sądy będą musiały rozpatrywać, lepiej zorganizować system kompetentnie 1 regularnie prowadzonych kontroli finansowych, pozwalający na odpowiednio wczesne wykrycie nadużyć i nieprawidłowości stosowanych przez komorników na szerszą skalę. Czasem zresztą te nieprawidłowości nie aa. celowym działaniem komorników, a jedynie błędem w interpretacji przepisów czy błędem pracownika kancelarii. Z kolei do kontroli finansowej działalności komorników realizowanej przez służby skarbowe należy podchodzić sceptycznie o tyle, że w ich polu widzenia znajdują się głównie uszczuplenia zasobów Skarbu Państwa, a nie kontrola prawidłowości rozliczeń finansowych w poszczególnych sprawach. Tymczasem kontrola w obu ww. zakresach jest równie istotna,	
182.		SA Szczecin	Z uwagi na ograniczenie dochodów komornika z zapisów ustawy powinno jasno wynikać, że komornik nie podejmuje żadnych czynności bez opłat - nawet, gdy wierzycielem jest SP; jeżeli miałby to robić, to powinny być te sytuacje jednoznacznie unormowane, z katalogiem zamkniętym, a nie otwartym	Propozycja niezasadna Nie jest możliwe wprowadzenie takiego przepisu choćby z uwagi na model finansowania egzekucji świadczeń pieniężnych (komornik podejmuje czynności bez opłat). W pozostałych postępowaniach katalog takich przypadków jest ściśle określony i wynika np. z art. 22 projektu oraz przepisów dotyczących zwolnienia od opłat.
183.		KZBS	Ponadto, podczas prac nad przedmiotowym Projektem proponujemy wprowadzenie do ustaw szczególnych zapisów umożliwiających pobieranie przez banki i inne instytucje, do których zwracają się organy egzekucyjne opłat za	Propozycja niezasadna. Por. stanowisko do podobnej uwagi zgłoszonej przez KZBS do art. 8 projektu.

			dokonanie czynności lub udzielanie informacji w związku z otrzymywanymi zawiadomieniami o zajęciu wierzytelności pieniężnej. W odniesieniu do sektora bankowego proponujemy zmianę art. 110 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128 ze zm.) poprzez oznaczenie dotychczasowej treści jako ust. 1 oraz dodanie ust. 2 w brzmieniu: „ 2. Bank może pobierać opłaty za udzielenie informacji lub dokonanie czynności, w tym przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 112 c i d, w związku z prowadzeniem czynności egzekucyjnej na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 ze zm.) w wysokości nie przekraczającej 2% minimalnego wynagrodzenia za pracę, oddzielnie za każdą informację lub dokonaną czynność.” Biorąc pod uwagę skalę obciążenia, generowaną opisanym mechanizmem, w wyniku którego dochodzi do znaczącego podwyższenia kosztów operacyjnych sektora bankowego, szczególnie dotkliwych dla małych, lokalnych banków, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych uprzejmie przedkłada propozycję korekty uregulowań ustawowych.	
184.	Art. 1025 k.p.c.	SA Katowice	Zmiany kodeksu postępowania cywilnego nie budzą wątpliwości co do zasady, ponieważ mają	Propozycja niezasadna. Problematyka kolejności zaspokojenia

			charakter porządkujący. Szkoda, że przy okazji zmiany art. 1025 kpc nie zdecydowano się na inną regulację kosztów o jakich mowa w pkt 1, tak aby np. wierzyciel z kat. 9 nie mógł swoich kosztów egzekwować przed wierzycielami uprzywilejowanymi, np. alimentacyjnymi, na co trafnie zwracano uwagę w doktrynie, a co nie znalazło poparcia w orzecznictwie Sądu Najwyższego.	kosztów poniesionych w postępowaniu egzekucyjnym wykracza poza zakres projektu. Propozycja ta nie wydaje się też sprawiedliwa. Np. wierzyciel egzekwujący, któremu przysługuje należność zaspokajana w dalszej kolejności, który poniósł np. wydatki w postępowaniu egzekucyjnym, miałby być pozbawiony zaspokojenia poniesionych kosztów, gdyż w pierwszej kolejności zaspokajane byłyby należności innych wierzycieli, którzy nie ponieśli żadnych wydatków w tym postępowaniu.
--	--	--	---	--

KPRM

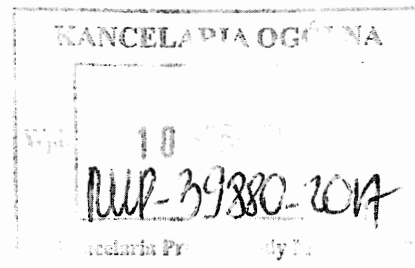

Warszawa, 9 maja 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1846.2016 / 12/MN

dot.: RM-10-45-17 z 5.05.2017 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o kosztach komorniczych, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**w sprawie maksymalnych wysokości wynagrodzeń za udzielenie informacji
komornikowi sądowemu**

Na podstawie art. 16 ust. 6 ustawy z dnia ... o kosztach komorniczych (Dz. U. poz. ...)
zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa maksymalną wysokość wynagrodzenia należnego za udzielenie informacji na wniosek komornika sądowego, zwanego dalej „komornikiem”, w trybie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ... o komornikach sądowych, w sprawach nieuregulowanych odrębnymi przepisami.

§ 2. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za udzielenie informacji komornikowi wynosi nie więcej niż:

- 1) 20 zł od strony tekstu, za udostępnienie informacji w formie pisemnej;
- 2) 15 złotych od strony tekstu, za udostępnienie informacji w innej formie niż pisemna, jeśli komornik wnosił o udostępnienie informacji w formie innej niż pisemna, chyba że poniższe przepisy stanowią inaczej.

§ 3. Udostępnienie informacji w innej formie niż pisemna polega w rozumieniu § 2 pkt 2 w szczególności na przesłaniu informacji pocztą elektroniczną lub udostępnieniu pliku do pobrania.

§ 4. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za udzielenie informacji komornikowi zawierającej tabele, diagramy, zdjęcia, wykresy i mapy wynosi nie więcej niż 40 zł od strony.

§ 5. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za udzielenie informacji o danych adresowych, numerze PESEL, numerze rachunku bankowego, miejscu zatrudnienia dłużnika, wysokości wynagrodzenia, polegającej na wygenerowaniu danych z systemu komputerowego wynosi nie więcej niż 10 złotych od strony tekstu.

§ 6. Przy obliczaniu wynagrodzenia za stronę uważa się 25 wierszy, a za wiersz – 45 znaków, przyjmując interlinię 1,5, a wielkość czcionki 12 typu Times New Roman. Za znak

uważa się wszystkie widoczne znaki drukarskie, w szczególności litery, znaki przestankowe, cyfry, znaki przeniesienia oraz uzasadnione budową zdania przerwy między nimi. Stronę rozpoczętą liczy się jako całą.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Delegacja ustawowa do wydania projektowanego rozporządzenia została zawarta w art. 16 ust. 6 projektu ustawy o kosztach komorniczych. Przepis ten upoważnia Ministra Sprawiedliwości do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej oraz ministrem właściwym do spraw finansów maksymalnych wysokości wynagrodzeń za udzielenie informacji komornikowi sądowemu. Zgodnie z art. 4 ust. 1 – „w ramach uprawnień wynikających z art. 761 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego lub postępowania o wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia albo europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, albo w toku czynności, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 komornik może żądać na piśmie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej od organów administracji publicznej, organów wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej, organów podatkowych, urzędów skarbowych, organów rentowych, banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, przedsiębiorstw maklerskich, organów spółdzielni mieszkaniowych, zarządów wspólnot mieszkaniowych, innych podmioty zarządzających mieszkaniami i lokalami użytkowymi, jak również innych instytucji, informacji dotyczących stanu majątkowego dłużnika, danych adresowych oraz innych informacji umożliwiających identyfikację składników jego majątku, jedynie w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Przepis art. 762 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio”.

Potrzeba wydania projektowanego rozporządzenia wynika z konieczności uregulowania sytuacji związanych z żądaniem i przyznawaniem wynagrodzeń za udzielenie informacji komornikom. Stan prawny w tej kwestii był zróżnicowany. Na problemy związane ze stosowaniem przepisów zwracał uwagę Sąd Najwyższy m.in. w uchwale SN z 21 października 2015 r., III CZP 66/15 (OSNC 2016/10/115, LEX nr 1814307, Biul.SN 2015/10/8) oraz w uchwale SN z 11 grudnia 2015 r., III CZP 92/15 (OSNC 2017/1/4, LEX nr 1937972, www.sn.pl, Biul.SN 2015/12/10-11). W przypadkach, gdy przepisy szczególne nie regulowały wysokości wynagrodzenia za udzielenie komornikowi informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego, dotychczas wynagrodzenie to było ustalane

w sposób dowolny przez poszczególne podmioty. Celem nowej regulacji jest ujednolicenie zasad obowiązujących w tej kwestii w zakresie, w którym brak jest regulacji.

W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, że rozporządzenie reguluje maksymalne wysokości wynagrodzeń w sytuacjach nieuregulowanych w innych przepisach. Pozostaje to w zgodzie z treścią art. 4 ust. 3 projektu ustawy o komornikach sądowych. W myśl tego przepisu „Jeżeli pozyskanie informacji jest możliwe za pośrednictwem systemów teleinformatycznych funkcjonujących na podstawie ustaw szczególnych, komornik korzysta z tych systemów z wyłączeniem innych form komunikacji określonych w tych przepisach.” Podobnie stosownie do treści art. 16 ust. 5 ustawy o kosztach komorniczych „Przepisy ust. 3 i 4 nie uchybiają przepisom szczególnym określającym zasady i koszt pozyskiwania informacji za pośrednictwem systemów teleinformatycznych”. Przepisy szczególne regulujące już wysokość opłat za udzielanie informacji zawarte są m.in. w:

- rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 stycznia 2003 r. w sprawie wysokości opłaty pobieranej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za udzielenie informacji komornikom sądowym oraz trybu jej pobierania (Dz. U. z 2003 r. poz. 95),

- rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie wysokości opłaty uiszczanej na rachunek organu podatkowego za udostępnienie informacji komornikom sądowym oraz trybu jej pobierania i sposobu uiszczania (Dz. U. z 2008 r. poz. 1664),

- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie opłaty za udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców (Dz. U. z 2015 r. poz. 1933 ze zm.).

W rozporządzeniu przyjęto konstrukcję wynagrodzenia w wysokości maksymalnej przy określeniu „nie więcej niż”. Oznacza to, że podmiot żądający wynagrodzenia będzie miał możliwość oceny wysokości żadanego wynagrodzenia w granicach przewidzianych w rozporządzeniu, a następnie oceny tej będzie dokonywał również komornik przyznając żadaną należność. Taka konstrukcja wyklucza przyjęcia automatyzmu, że za każdą informację przysługuje maksymalna stawka wynagrodzenia.

Wytycznymi zawartymi w delegacji ustawowej do określenia maksymalnych wysokości wynagrodzeń są nakład pracy przy udzielaniu tych informacji i ich objętość. Uwzględniając powyższe w projekcie rozporządzenia wprowadzono maksymalną stawkę wynagrodzenia za

udzielenie standardowej informacji (§ 2 projektu) oraz przewidziano od niej wyjątki w zależności od zwiększonego lub zmniejszonego od standardowego nakładu pracy potrzebnego do opracowania odpowiedzi na zapytanie komornika. Postulat uwzględnienia objętości udzielanej informacji jest realizowany przez wprowadzenie kryterium ilości stron. W § 5 projektowanego rozporządzenia sprecyzowano również pojęcie strony dokumentu, na wzór obowiązujący już w przypadku wynagrodzeń tłumaczy. Istotna dla wysokości wynagrodzenia jest również forma udzielanej informacji: pisemna lub elektroniczna. W przypadku tej pierwszej nakład pracy jest nieznacznie większy niż przy przygotowaniu odpowiedzi w formie elektronicznej (§ 2 pkt 1 i 2 projektu). Jednocześnie na potrzeby rozporządzenia zdefiniowano inną niż pisemna formę udzielenia odpowiedzi na zapytanie komornika. Rozwiązanie takie funkcjonuje w niemieckiej ustawie o kosztach komorników Gesetz über Kosten Gerichtsvollzieher z 19 kwietnia 2001 r., BGBl.I 623, ze zm.

Obniżoną maksymalną wysokość wynagrodzenia (§ 4 projektu) przewidziano w sytuacji standardowych i powtarzalnych zapytań komornika, która najczęściej występują w praktyce egzekucyjnej w postaci zapytań o danych adresowych, numerze PESEL, numerze rachunku bankowego, miejscu zatrudnienia dłużnika, wysokości wynagrodzenia, polegającej na wygenerowaniu z systemu komputerowego. Nakład pracy ogranicza się bowiem w takich sytuacjach do sprawdzenia danych, najczęściej w systemie komputerowym, i przygotowania odpowiedzi zawierającej żądane przez komornika informacje. Przy czym w przeważającej większości przypadków odpowiedź taka jest generowana samodzielnie przez system komputerowy podmiotu zobowiązanego do udzielenia komornikowi informacji.

Podkreślić również należy w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych, że obniżone lub podwyższone stawki wynagrodzeń będą stosowane już niezależnie od tego w jakiej formie udzielana jest odpowiedź na zapytanie komornika. Wskazuje na to również postanowienie § 2 „chyba, że poniższe przepisy stanowią inaczej”. Projektodawca uznał bowiem, że przyczyny uzasadniające stosowanie stawki podwyższonej lub obniżonej niż standardowa uwzględniają w pełni nakład pracy potrzebny do przygotowania odpowiedzi.

Planowaną datą wejścia w życie rozporządzenia jest 1 stycznia 2018 r., która jest tożsama z datą wejścia w życie ustawy o komornikach sądowych i ustawy o kosztach komorniczych.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

w sprawie pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej i ich przekazywania sądom oraz prowadzenia ewidencji pobranych opłat sądowych

Na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy z dnia ... o kosztach komorniczych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób uiszczania przez wierzycieli i pobierania przez komorników opłat sądowych od składanych w postępowaniu egzekucyjnym wniosków o wpis w księdze wieczystej;
- 2) sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych, o których mowa w pkt 1;
- 3) sposób prowadzenia ewidencji pobranych opłat sądowych, o których mowa w pkt 1, oraz czas jej przechowywania;
- 4) sposób i termin zwrotu opłat sądowych, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Opłatę sądową od składanego w postępowaniu egzekucyjnym wniosku o wpis w księdze wieczystej, zwaną dalej „opłatą”, wierzyciel uiszcza:

- 1) w formie bezgotówkowej, na rachunek bankowy komornika;
- 2) w formie wpłaty gotówkowej, bezpośrednio w kancelarii komorniczej.

2. W przypadku uiszczenia opłaty w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, komornik wydaje pokwitowanie zawierające kwotę opłaty, imię i nazwisko komornika, sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej.

§ 3. 1. Komornik wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej wysokość pobranej opłaty.

2. Jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik wskazuje we wniosku, że opłata nie została pobrana i podaje podstawę prawną zwolnienia.

§ 4. 1. Pobraną opłatę komornik przekazuje sądowi rejonowemu właściwemu do rozpoznania wniosku o wpis w księdze wieczystej, w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę i złożono wniosek o wpis w księdze wieczystej, dokonując jej wpłaty na rachunek bankowy tego sądu lub bezpośrednio w jego kasie.

2. Oryginał lub kopię potwierdzenia wpłaty, o której mowa w ust. 1, komornik przekazuje, w terminie 7 dni od jej dokonania, sądowi rejonowemu, na rzecz którego dokonano wpłaty, wraz z wykazem zawierającym następujące dane:

- 1) oznaczenie wierzyciela uiszczającego opłatę;
- 2) wysokość pobranej opłaty;
- 3) numer księgi wieczystej, której dotyczy opłata, jeżeli księga ta została założona;
- 4) sygnaturę akt komorniczych oraz imię i nazwisko komornika;
- 5) datę pobrania opłaty i złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej.

3. W przypadku przekazania wydruku potwierdzającego dokonanie operacji bankowej, na wydruku tym komornik zamieszcza potwierdzoną własnoręcznym podpisem informację, że figurująca na nim kwota stanowi wpłatę, o której mowa w ust. 1.

§ 5. 1. Komornik prowadzi ewidencję pobranych opłat, zwaną dalej „ewidencją”, odrębnie na każdy rok kalendarzowy. Ewidencję komornik przechowuje przez 5 lat, licząc od końca roku, w którym ewidencja została założona.

2. Ewidencja, prowadzona jako odrębna księga zawiera:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej;
- 3) imię i nazwisko oraz adres wierzyciela, który uiścił opłatę, a gdy uiszczającym jest osoba prawna – jej nazwę lub firmę i siedzibę oraz imię, nazwisko i adres jej przedstawiciela, który uiścił opłatę;
- 4) kwotę pobranej opłaty, nazwę sądu rejonowego, któremu opłata została przekazana, oraz datę jej przekazania;
- 5) uwagi.

3. Komornik dokonuje w ewidencji – oddzielnie dla każdego sądu rejonowego – podsumowania pobranych opłat w okresach miesięcznych i odnotowuje w rubryce „uwagi” kwotę, datę wpłaty, okres i sąd, którego wpłata dotyczy.

4. Ewidencja może być prowadzona w postaci elektronicznej.

§ 6. 1. W przypadku, gdy opłata została uiszczona, lecz nie złożono wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik zwraca kwotę nienależnej opłaty wierzycielowi, który ją uiścił, w terminie 7 dni od dnia uiszczenia opłaty.

2. W przypadku, gdy opłata została uiszczona, lecz nie złożono wniosku o wpis w księdze wieczystej z powodu wystąpienia przeszkody, komornik zwraca kwotę nienależnej opłaty w terminie 7 dni od dnia, w którym upłynął termin do usunięcia przeszkody przez wierzyciela.

3. Komornik zwraca opłatę:

- 1) przekazem pocztowym;
- 2) przelewem na wskazany rachunek bankowy.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, komornik odnotowuje w ewidencji w rubryce „uwagi” wysokość kwoty zwrotu, datę i sposób zwrotu oraz dane wierzyciela, któremu zwrócił opłatę.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 19 ust. 4 ustawy z dnia ... o kosztach komorniczych (Dz. U. poz. ...). Zgodnie z tym przepisem Minister Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych od składanych w postępowaniu egzekucyjnym wniosków o wpis w księdze wieczystej, a także ich zwrotu oraz sposób prowadzenia ewidencji przez komornika i czas jej przechowywania, uwzględniając łatwość uiszczenia opłat i przekazywania ich sądom oraz szczegółowość ewidencji oraz konieczność zapewnienia jej trwałości.

Uregulowania w projektowanym akcie prawnym wymaga zatem nie tylko sposób uiszczenia przez wierzyciela opłaty sądowej, ale także pobieranie takiej opłaty przez komornika.

Rozporządzenie określa sposób uiszczenia przez wierzycieli i pobierania przez komorników opłat sądowych od składanych w postępowaniu egzekucyjnym wniosków o wpis w księdze wieczystej; sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych, sposób prowadzenia ewidencji pobranych opłat i czas jej przechowywania oraz sposób i termin zwrotu opłat sądowych w sposób analogiczny jak przepisy dotyczące analogicznych czynności notariuszy.

Zgodnie z projektowanym § 2 ust. 1 rozporządzenia opłatę sądową od składanego w postępowaniu egzekucyjnym wniosku o wpis w księdze wieczystej, wierzyciel uiszcza w formie bezgotówkowej, na rachunek bankowy komornika albo w formie wpłaty gotówkowej, bezpośrednio w kancelarii komorniczej.

W przypadku uiszczenia opłaty w kancelarii komorniczej, komornik wydaje pokwitowanie zawierające kwotę opłaty, imię i nazwisko komornika, sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego, w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej (§ 2 ust. 2 rozporządzenia).

Komornik wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej wysokość pobranej opłaty, a jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, wskazuje, że opłata nie została pobrana i podaje podstawę prawną zwolnienia (§ 3 rozporządzenia).

Pobraną opłatę komornik przekazuje sądowi rejonowemu właściwemu do rozpoznania wniosku o wpis w księdze wieczystej, w terminie do 7-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę i złożono wniosek o wpis w księdze wieczystej,

dokonując jej wpłaty na rachunek bankowy lub bezpośrednio w kasie tego sądu (§ 4 ust. 1 rozporządzenia). Oryginał lub kopię potwierdzenia dokonanych wpłat komornik przekazuje w terminie 7 dni od dokonania wpłaty do sądu rejonowego, na rzecz którego dokonywana była wpłata wraz z wykazem zawierającym dane określone w rozporządzeniu.

W § 6 ust. 1 projektowanego rozporządzenia określono też termin, w którym komornik obowiązany jest zwrócić pobraną opłatę, w przypadku, gdy wniosek o wpis w księdze wieczystej nie został złożony.

Odrębnie uregulowano termin zwrotu opłaty w przypadku, gdy nie złożono wniosku o wpis w księdze wieczystej z powodu wystąpienia przeszkody. W takiej sytuacji zgodnie z ust. 2 § 6 projektu rozporządzenia komornik zwraca kwotę nienależnej opłaty w terminie 7 dni od dnia, w którym upłynął termin do usunięcia przeszkody przez wierzyciela.

Zgodnie z § 6 ust. 3 projektowanego rozporządzenia zwrotu opłaty dokonuje się przekazem pocztowym oraz przelewem na wskazany rachunek bankowy. Rozwiązanie to koresponduje z § 34 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie określenia szczegółowych przepisów o biurowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1625) określającym sposób przekazywania wierzycielowi środków uzyskanych z egzekucji.

W rozporządzeniu zobowiązano komornika do prowadzenia ewidencji pobieranych opłat. Dopuszczono możliwość prowadzenia ewidencji w postaci elektronicznej. Taki sposób prowadzenia przez komorników urzędów ewidencyjnych przewiduje już § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie określenia szczegółowych przepisów o biurowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych.

Z uwagi na to, że ustawa nowelizująca wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r. konieczne jest aby z tą datą weszło w życie przedmiotowe rozporządzenie.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).